

NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ

Rövidítések:

A. = *alt*, *B.* = *basszus*, *Bar.* = *bariton*, *Bbar.* = *basszbariton*, *Ks.* = *koloratúr-szoprán*, *Kt.* = *kontratenor*, *Ms.* = *Mezzoszoprán*, *S.* = *szoprán*, *T.* = *tenor*

- Abbado, Claudio (1933) karm.
 – álarcosbál, *Az* (Verdi) 208
 – Don Carlos (Verdi) 56, 58–59, 61–62
 – Don Carlos (Verdi) 1886, ötfelvonásos modenai változat 56, 58–59, 61–62, 80
 – Falstaff (Verdi) 142, 145
 – Lohengrin (Wagner) 317
 – Macbeth (Verdi) 112
 – sevillei borbély, *A* (Rossini) 70, 254
 – Simon Boccanegra (Verdi) 206, 208
- Abigél (Verdi: Nabucco)
 – Bumbry, Grace (1937) *Ms.* 159
 – Dimitrova, Ghena (1941–2005) *S.* 86–87, 161, 236
 – Guleghina, Maria (1959) *S.* 161–162, 171
 – Mancini, Caterina (1924) *S.* 119, 122
- Adam, Theo (1926) *Bbar.* – Hermann őrgróf (Wagner: Tannhäuser) 349
- Adina (Donizetti: Szerelmi bájital) –
 Gheorghiu, Angela (1965) *S.* 68–69
- Adorno, Gabriele (Verdi: Simon Boccanegra)
 – B. Nagy János (1940–2007) *T.* 110
 – Bergonzi, Carlo (1924) *T.* 124–125
 – Campora, Giuseppe (1923–2004) *T.* 136
 – Domingo, Plácido (1941) *T.* 78, 204, 209
 – La Scola, Vincenzo (1958–2011) *T.* 206
 – Rendall, David (1948) *T.* 97–98, 205
 – Sylvester, Michael (1951) *T.* 78
- Adorno, Theodor (1903–1969) 37, 144, 408
- Adriana Lecouvreur (Cilea) – Capuana, Franco (1894–1969) karm. 128
- Agache, Alexandru (1955) *Bar.*
 – Ashton, Lord (Donizetti: Lammermoori Lucia) 36–37, 41
 – Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 77–78
 – Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 41–42
- Aida (Verdi) 58, 72, 86–87, 90, 98–99, 121–122, 130–131, 133–134, 137–140, 142, 145, 156, 232–240
 – Bécsi Filharmonikusok Zenekara 140
 – Beecham, Thomas (1879–1961) karm. 133
 – Capuana, Franco (1894–1969) karm. 233
 – Guadagno, Anton (1925–2002) karm. 87–88, 234
 – Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121
 – Harnoncourt, Nikolaus (1929) karm. 138–142, 145
 – Karajan, Herbert von (1908–1989) karm. 233
 – Large, Brian (1939) videóra rend. 234
 – Levine, James (1943) karm. 236
 – Maazel, Lorin (1930) karm. 236
 – Marzot, Vera jelmez 235
 – Navarro, García (1941) karm. 98, 235
 – Pagano, Mauro díszlet 235
 – Ronconi, Luca (1933) rend. 235

- Santi, Nello (1931) karm. 237
 - Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 130–131, 133
 - Solti György (1912–1997) karm. 72
 - Stefanelli, Massimiliano karm. 237
 - Wanamaker, Sam (1919–1993) rend. 98
 - Wilson, Robert (1941) rend. 239–240
 - Zeffirelli, Franco (1923) rend. 237–238
- Aida (Verdi: Aida)
- Caballé, Montserrat (1933) S. 140
 - Caniglia, Maria (1905–1979) S. 133–134
 - Chiara, Maria (1939) S. 87–88, 234–238
 - Dessì, Daniela (1960) S. 238
 - Gallardo Domâs, Christina S. 140
 - Gencer, Leyla (1928–2008) S. 234
 - Mancini, Caterina (1924) S. 122
 - Milanov, Zinka (1906–1983) S. 140
 - Millo, Aprile (1958) S. 237
 - Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 140
 - Price, Leontyne (1927) S. 235, 240
 - Price, Margaret (1941–2011) S. 99
 - Tebaldi, Renata (1922–2004) S. 140
 - Aillaud, Gilles (1928–2005) díszlet – Don Carlos 1867, ötfelvonásos párizsi változat (Verdi) 80, 228
- Aki hűtlen, pórul jár (Haydn) 27
- Alagna, Roberto (1963) T. 147
- Don Carlos (Verdi: Don Carlos) 81, 83, 229
 - Manrico (Verdi: A trubadúr) 146
- álarcosbál, az (Verdi) 39, 43, 48, 51–52, 61, 123, 126–128, 130–134, 136, 136, 201, 208–212, 214, 268
- Abbado, Claudio (1933) karm. 208
 - Chailly, Riccardo (1953) karm. 212
 - Faggioni, Piero (1936) rend., díszlet, jelmez, világítás 212
 - Gavazzeni, Gianandrea (1909–1996) karm. 51
 - Levine, James (1943) karm. 211
 - Lipcsei Gewandhausorchester 212
 - Muti, Riccardo (1941) karm. 210
 - Olmi, Ermanno (1931) rend. 213
 - Pomodoro, Arnaldo (1926) díszlet, jelmez 213
 - Questa, Angelo karm. 126
 - Schenk, Otto (1930) rend. 208
 - Schlesinger, John (1926) rend. 211
 - Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 130, 131, 133
 - Solti György (1912–1997) karm. 61, 211, 268
 - Toscanini, Arturo (1867–1957) karm. 131
 - Votto, Anonino (1896–1985) karm. 48, 51, 126
- Albanese, Francesco (1912–2005) T. – Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 126
- Alberich (Wagner: A Rajna kincse)
- Maleczky Oszkár (1894–1972) Bar. 11
 - Neidlinger, Gustav (1910–1991) Bbar. 325
- Alda, Caterina (1935–2006) S. – Fialat pásztor (Wagner: Tannhäuser) 349
- Alekszaskin, Szergej B. – Páter Gvárdián (Verdi: A végzet hatalma) 215
- Alexeev, Valery (1954) Bar. – Jago (Verdi: Otello) 249
- Alfred Germont ld. Germont, Alfred
- Alice Ford (Verdi: Falstaff)
- Armstrong, Karan (1941) S. 255
 - Carteri, Rosanna (1930) S. 118, 254
 - Faulkner, Julia S. 104
 - Frittoli, Barbara (1969) S. 260, 263
 - Griffel, Kay (1940) S. 255
 - Kabaivanska, Raina (1934) S. 257
 - Martinpelto, Hillevi (1958) S. 141
 - Ricciarelli, Katia (1946) S. 100, 258
- Alkésztisz (Gluck) – Wilson, Robert (1941) rend. 239
- Alkésztisz (Gluck: Alkésztisz) – Plowright, Rosalind (1949) S. 185

II. VERDI ÉS WAGNER • 487

- Állami Hangversenyzenekar 106
 – Attila (Verdi) 106
 – Macbeth (Verdi) 112
- Allen, Thomas (1944) Bar. – Beckmesser
 (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 372–373
- Almaguerra gróf (Rossini: A sevillai borbély)
 – Lopardo, Frank (1951) T. 70
- Altmeyer, Jeannine (1948) S.
 – Brünnhilde (Wagner: Az istenek alkonya) 403
 – Brünnhilde (Wagner: Siegfried) 403
 – Brünnhilde (Wagner: A walkür) 403
- Alva, Luigi (1927) T. – Fenton (Verdi: Falstaff) 254, 257
- alvajáró, Az (Bellini) 43, 50–52
 – Bernstein, Leonard (1918–1990) karm. 50–51
 – Tosi, Piero (1927) díszlet 50
 – Visconti, Luchino (1906–1976) rend. 50
- Álvarez, Carlos (1966) Bar. – Macbeth (Verdi: Macbeth) 171
- Álvarez, Marcelo (1962) T. – Mantuai herceg (Verdi: Rigoletto) 177
- Alzira (Verdi) – Capuana, Franco (1894–1969) karm. 128
- Amelia (Verdi: Az álarcosbál)
 – Barstow, Josephine (1940) S. 211
 – Callas, Maria (1923–1977) S. 50–51
 – Caniglia, Maria (1905–1979) S. 130–133
 – Curtis Verna, Maria (1921–2009) S. 127
 – Millo, Aprile (1958) S. 212
 – Ricciarelli, Katia (1946) S. 209–210
 – Taigi, Chiara S. 213–214
- Amelia Grimaldi/Maria (Verdi: Simon Boccanegra)
 – Kincses Veronika (1978) S. 107, 109
 – Los Angeles, Victoria de (1923–2005) S. 136
 – Mattila, Karita (1960) S. 206
 – Prokina, Elena (1964) S. 97–98, 205
 – Stella, Antonietta (1929) S. 124
 – Te Kanawa, Kiri (1944) S. 77–78, 204
- Amfortas (Wagner: Parsifal)
 – Estes, Simon (1938) Bbar. 99, 235, 283
 – Hampson, Thomas (1955) Bar. 391
 – London, George (1920–1985) Bbar. 283–284
 – Panerai, Rolando (1924) Bar. 293
 – Struckmann, Falk (1958) Bar. 400
 – Weigl, Bernd (1942) Bar. 283–284
- Amina (Bellini: Az alvajáró)
 – Callas, Maria (1923–1977) S. 50–51
 – Sutherland, Joan (1926–2010) S. 50
- Amneris (Verdi: Aida)
 – Borogyina, Olga (1963) Ms. 140
 – Cossotto, Fiorenza (1935) Ms. 87–88, 234–235, 240
 – Dimitrova, Ghena (1941–2005) S. 236, 240
 – Fiorillo, Elisabetta Ms. 238
 – Komlósi Ildikó (1959) Ms. 240
 – Simionato, Giulietta (1910–2010) Ms. 121
 – Stignani, Ebe (1903/4–1974) Ms. 133–134
 – Toczyska, Stefania (1943) Ms. 99, 235
 – Zajick, Dolora (1952) Ms. 237
- Amonasro (Verdi: Aida)
 – Bechi, Gino (1913–1993) Bar. 133–134
 – Colzani, Anselmo (1918–2006) Bar. 234
 – Estes, Simon (1938) Bbar. 099, 235
 – Hampson, Thomas (1955) Bar. 140, 145
 – Milnes, Sherrill (1935) Bar. 237
 – Panerai, Rolando (1924) Bar. 121
 – Pons, Juan (1946) Bar. 236, 237, 238
 – Scandola, Giuseppe Bar. 88
- Amsellem, Norah S. – Violetta (Verdi: Traviata) 197
- Armstrong, Karan (1941) S. – Alice Ford (Verdi: Falstaff) 255
- Alice Ford (Verdi: Falstaff)

- Armstrong, Karan (1941) S. 255
- Carteri, Rosanna (1930) S. 118, 254
- Faulkner, Julia S. 104
- Frittoli, Barbara (1969) S. 260, 263
- Griffel, Kay (1940) S. 255
- Kabaivanska, Raina (1934) S. 257
- Martinpelto, Hillevi (1958) S. 141
- Ricciarelli, Katia (1946) S. 100, 258
- Anday Piroska (1903–1977) Ms. – Erda
(Wagner: A Rajna kincse) 20–21
- André Chénier (Giordano) 43, 47–50
- Votto, Antonino (1896–1985) karm. 48
- Anisimov, Alexander (1949) B. – Főinkvizítor
(Verdi: Don Carlos) 224
- Ankerström Id. René (Verdi: Az alarcosbál)
- Anna Boléna (Donizetti) 113
- Annuska (Verdi: Falstaff)
- Dilbèr (1958) S. 104
- Gale, Elisabeth (1955–2011) S. 255
- Gheorghiu, Angela (1965) S. 68
- Hendricks, Barbara (1948) S. 100, 258
- Ihloff, Jutta-Renate S. 255
- Moffo, Anna (1932–2006) S. 254
- Pagliughi, Lina (1907–1980) S. 118, 127
- Perry, Janet (1947) S. 257
- Persson, Miah (1969) S. 261
- Appia, Adolphe (1862–1928) scenika,
díszlet 239, 280, 379
- Apród (Meyerbeer: A hugenották) – Páka
Jolán (1920–2005) Ks. 25–26
- Aquiles, Machado (1973) T. – Mantuai herceg
(Verdi: Rigoletto) 179
- Arabella (Strauss, R.) – Schenk, Otto (1930)
rend. 381
- Araiza, Francisco (1950) T. – Fenton (Verdi:
Falstaff) 257
- Arany János (1817–1882) 34, 301
- Araya, Graciela Ms. – Maddalena (Verdi:
Rigoletto) 178
- Arena, Maurizio (1935) karm. – Nabucco
(Verdi) 86, 159
- Arisztotelész (i. e. 384–322) 322
- Ármány és szerelem (Schiller) 172
- Armida (Gluck) – Minkowski, Marc (1962)
karm. 194
- Armida (Gluck: Armida) – Delunsch,
Mirelle (1962) S. 194
- Armiliato, Fabio T. – Radames (Verdi:
Aida) 238
- Armstrong, Karan (1941) S. 315
- Alice Ford (Verdi: Falstaff) 255
- Eva, Pogner (Wagner: A nürnbergi
mesterdalnokok) 255
- Aroldo (Verdi) 157, 174, 201
- Arrigo (Verdi: A szicíliai vecsernye)
- Luchetti, Veriano (1939) T. 202–203
- Merritt, Chris (1952) T. 203
- Arturo Toscanini Alapítvány zenekara és
kórusa – Traviata (Verdi) 192
- Arvino (Verdi: A lombardok) – di Cesare,
Ezio Bar. 111
- Ashton, Frederick (1904–1988), Hérold,
Ferdinand (1791–1833)
- A rosszul őrzött lány 173
- Ashton, Lord (Donizetti: Lammermoori
Lucia)
- Agache, Alexandru (1955) Bar. 36–37,
41
- Bruson, Renato (1934) Bar. 36
- Ataneli, Lado Bar.– Jago (Verdi: Otello) 251
- Atlantov, Vladimir (1939) T.
- Lenszkij (Csajkovszkij: Anyegin) 244
- Otello (Verdi: Otello) 88, 244–245
- Attila (Verdi) 105–106, 113–114, 167–168
- Állami Hangversenyzenekar 106
- Gardelli, Lamberto (1915–1998)
karm. 113–114
- Lebois, Michel díszlet 167
- Magyar Rádió Énekkara 106
- Muti, Riccardo (1941) karm. 167
- Santi, Nello (1931) karm. 167
- Savary, Jerome (1942) rend. 167

II. VERDI ÉS WAGNER • 489

- Schmidt, Jacques (1933–1996) jellemz 167
- Attila (Verdi: Attila)
- Cappuccilli, Piero (1929–2005) 105
- Nyesztyerenko, Jevgenyij (1938)
B. 105, 113–114, 167–168
- Ramey, Samuel (1942) Bbar. 167–168
- Audi, Pierre (1957) rend. – A nibelung gyűrűje (Wagner) 401–403
- Azucena (Verdi: A trubadúr)
- Barbieri, Fedora (1920–2003) Ms. 146, 187
- Cossotto, Fiorenza (1935) Ms. 90, 184, 186
- Diadkova, Larissa (1954) Ms. 145–146
- Minghini–Cattaneo, Irene (1892–1944) Ms. 279
- Naef, Yvonne (1957) A. 182
- Simionato, Giulietta (1910–2010) Ms. 146
- Stignani, Ebe (1904–1974) Ms. 123–124, 146
- Tschistiakova, Irina (1969) Ms. 102
- Zajick, Dolora (1952) Ms. 183
- B. Nagy János (1940–2007) T. 107
- Adorno, Gabriele (Verdi: Simon Boccanegra) 110
- Foresto (Verdi: Attila) 114
- Babits Mihály (1883–1941) 35
- Baccaloni, Salvatore (1900–1969) B. – Leporello (Mozart: Don Giovanni) 279
- Bacquier, Gabriel (1924) Bar. – Falstaff (Verdi: Falstaff) 255
- Baglioni, Bruna (1941) Ms.
- Eboli (Verdi: Don Carlos) 221
- Fenéna (Verdi: Nabucco) 87
- Bailey, Norman (1933) Bbar. – Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 340–341
- Bajazzók (Leoncavallo) 105
- Bajor Állami Opera kórusa – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 337
- Bajor Állami Zenekar – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 337
- Baker, Janet (1933) Ms. 308
- Balatsch, Norbert (1928) 270
- Bálint György (1906–1943) 367
- ballo in maschera, Un (Verdi: Az álarcosbál) 39, 43, 48, 51–52, 61, 123, 126–128, 130–134, 136, 136, 201, 208–212, 214, 268
- Baltsa, Agnes (1944) Ms.
- Eboli (Verdi: Don Carlos) 223
- Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 294, 311
- Banquo (Verdi: Macbeth)
- Kováts Kolos (1948) B. 113
- Morris, James (1947) Bbar. 170
- ScandiuZZi, Roberto (1958) B. 171
- Bankl, Wolfgang (1960) B. – Klingsor (Wagner: Parsifal) 400
- Bär, Olaf (1957) Bar. – Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izolda) 394
- Barbieri, Fedora (1920–2003) Ms.
- Azucena (Verdi: A trubadúr) 146, 187
- Giovanna (Verdi: Rigoletto) 177
- Nerisz (Cherubini: Médea) 47
- Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 254
- Ulrica (Verdi: Az álarcosbál) 133
- barcelonai operazenekar – A nibelung gyűrűje (Wagner) 415
- Bardolf (Verdi: Falstaff)
- Cosentino, Alessandro (1984) T. 104
- Egeerton, Francis (1930) T. 101
- Barenboim, Daniel (1942) karm.
- bolygó hollandi, A (Wagner) 345
- Fidelio (Beethoven) 345
- Lohengrin (Wagner) 335–336
- nibelung gyűrűje, A (Wagner) 325, 411, 413
- nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 337, 341–342
- Otello (Verdi) 248

- Parsifal (Wagner) 284, 288–289, 317, 399
- Tannhäuser (Wagner) 345
- Trisztán és Izolda (Wagner) 269, 417, 421
- Bartók Béla (1881–1945) 10
- Barstow, Josephine (1940) S.
 - Amelia (Verdi: Az álarcosbál) 211
 - Lady Macbeth (Verdi: Macbeth) 169
- Bastianini, Ettore (1922–1967) Bar.
 - Don Carlos di Vargas (Verdi: A végzet hatalma) 216
 - Germont, id. (Verdi: Traviata) 152
 - Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 186–187
 - René (Verdi: Az álarcosbál) 52
- Báthy Anna (1901–1962) S.
 - Desdemona (Verdi: Otello) 12
 - Wesendonck dalok (Wagner) 24
- Baudelaire, Charles (1821–1867) 75
- Bauer, Raimond (1955) díszlet – Parsifal (Wagner) 386
- Bausch, Pina (1940–2009) 382
- Bayreuthi Ünnepi Játékok ének- és zenekara
 - Lohengrin (Wagner) 269–270
 - nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 341
 - Parsifal (Wagner) 282
 - Trisztán és Izolda (Wagner) 269
- BBC Szimfonikus Zenekara – Trisztán és Izolda (Wagner) 405
- Bechi, Gino (1913–1993) Bar.
 - Amonasro (Verdi: Aida) 133–134
 - René (Verdi: Az álarcosbál) 132–133
- Becht, Hermann (1939–2009) Bbar. – Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izolda) 417
- Beckett, Samuel (1906–1989) 386, 408
- Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok)
 - Allen, Thomas (1944) Bar. 372–373
 - Capecchi, Renato (1923–1998) Bar. 293
 - Lorenz, Siegfried (1945) Bar. 339
 - Maleczky Oszkár (1894–1972) Bar. 12
 - Opie, Alan (1945) Bar. 341
 - Prey, Hermann (1929–1998) Bar. 339, 342, 367, 372, 376, 418
 - Pringle, John (1938) Bar. 365
 - Schmidt, Andreas (1960) Bbar. 342–343
 - Schulte, Eike Wilm (1939) Bar. 367
 - Volle, Michael (1960) Bar. 376
- Beczala, Piotr (1966) T. – Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 198
- Bécsi Filharmonikusok 270, 405
 - Aida (Verdi) 140
 - Falstaff (Verdi) 255
 - istenek alkonya, Az (Wagner) 323
 - nibelung gyűrűje, A (Wagner) 323, 325
 - nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 340
 - Parsifal (Wagner) 399
 - Rajna kincse, A (Wagner) 323
 - Rigoletto (Verdi) 176
 - Siegfried (Wagner) 323
 - Szöktetés a szerájából (Mozart) 13
 - Traviata (Verdi) 149
 - Trisztán és Izolda (Wagner) 323
 - walkür, A (Wagner) 323
- Bécsi Opera zenekara ld. Bécsi Filharmonikusok
- Bédier, Joseph (1864–1938) 416
- Beecham, Thomas (1879–1961) karm. – Aida (Verdi) 133
- Beethoven, Ludwig van (1770–1827) 39, 43–44, 50, 345
- Beirer, Hans (1911–1993) T. – Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 334
- Bellini, Vincenzo (1801–1835) 283, 350
 - La sonnambula (Az alvajáró) 43, 50–52
- Bělohávek, Jiří (1946) karm. – Trisztán és Izolda (Wagner) 421
- Berg, Alban (1885–1935) 58

II. VERDI ÉS WAGNER • 491

- Bergonzi, Carlo (1924) T. 237
 – Adorno, Gabriele (Verdi: Simon Boccanegra) 124–125
 – Foscari, Jacopo (Verdi: A két Foscari) 125
 – Radames (Verdi: Aida) 233–234
- Berkeley-Steele, Richard T. – Siegmund (Wagner: A walkür) 414
- Berlini Állami Zenekar Id. Staatskapelle Berlin
- Berlini Deutsche Oper Id. Deutsche Oper Berlin
- Berlini Filharmonikusok 69, 340
 – Falstaff (Verdi) 142
 – Otello (Verdi) 243
- Berlini Német Szimfonikus Zenekar
 – Lohengrin (Wagner) 407
 – Parsifal (Wagner) 385, 390
- Berlini Staatskapelle Id. Staatskapelle Berlin
- berlini Staatsoper zene- és énekkara Id. Staatsoper Berlin zene- és énekkara
- Berman, James díszlet – A végzet hatalma (Verdi) 216
- Bernini, Gian Lorenzo (1598–1680) – Szent Teréz szoborcsoport 286, 398
- Bernstein, Leonard (1918–1990) karm.
 – alvajáró, Az (Bellini) 050, 051
 – Falstaff (Verdi) 257
 – Médea (Cherubini) 45–46
- Béroul (12. század) 416
- Berry herceg Id. de Berry, Jean herceg (1340–1416)
- Berry, Walter (1929–2000) Bbar.
 – Kékszakállú herceg (Bartók: A kékszakállú herceg vára) 353
 – Klingsor (Wagner: Parsifal) 353
 – Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izolda) 351, 353
 – Telramund (Wagner: Lohengrin) 421
- Berti, Marco T. – Macduff (Verdi: Macbeth) 171
- Bickel, Moidele (1937) jelmez
 – Don Carlos 1867, ötfelvonásos párizsi változat (Verdi) 80, 228
 – Simon Boccanegra (Verdi) 206
- Biterolf (Wagner: Tannhäuser)
 – Hirte, Klaus Bar. 349
 – Müller-Brachmann, Hanno (1970) Bbar. 346
- Bizet, Georges (1838–1875) 58
- Blackwell, Harolyn (1955) Ks. – Oszkár (Verdi: Az álarcosbál) 212
- Blanc, Ernest (1923–2010) Bar. – Telramund (Wagner: Lohengrin) 301
- Blum Tamás (1927–1992) ford. – Trisztán és Izolda (Wagner) 404
- Boccaccio, Giovanni (1315–1375) 259
- Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra)
 – Agache, Alexandru (1955) Bar. 77–78
 – Bruson, Renato (1934) Bar. 124
 – Chernov, Vladimir (1953) Bar. 79, 205
 – Colzani, Anselmo (1918–2006) Bar. 234
 – Gobbi, Tito (1913–1984) Bar. 135–136
 – Guelfi, Carlo Bar. 207
 – Miller Lajos (1940) Bar. 106–107, 109
 – Pasquetto, Giancarlo Bar. 97–98, 205
 – Silveri, Paolo (1913–2001) Bar. 115, 124
 – Tibbett, Lawrence (1896–1960) Bar. 124
- Boccelli, Andrea (1958) T. 105
 – Requiem (Verdi) 137–138
- Bohémélet (Puccini) 44, 99
 – Votto, Antonino (1896–1985) karm. 48
- bolygó hollandi, A (Wagner) 328–332, 338, 345, 355
 – Barenboim, Daniel (1942) karm. 345
 – Doráti Antal (1906–1988) karm. 330–332
 – Keilberth, Joseph (1908–1968) karm. 328–329, 331

- Konwitschny, Franz (1901–1962) karm. 355
- Kupfer, Harry (1935) rend. 281
- Sinopoli, Giuseppe (1946–2001) karm. 331–332
- Bondy, Luc (1948) rend.
- csavar fordul egyet, A (Britten) 194
- Don Carlos (Verdi) 1867, ötfelvonásos párizsi változat 80, 82, 84, 227–228, 230–231
- Bonetatibus, Anna Ms. – Page, Mrs. Meg (Verdi: Falstaff) 104
- Bonfadelli, Stefania S. – Violetta (Verdi: Traviata) 192–193, 197
- Bonisolli, Franco (1938–2003) T. – Manrico (Verdi: A trubadúr) 89, 184
- Bonyge, Richard (1930) karm.
- Ernani (Verdi) 93
- Lammermoori Lucia (Donizetti) 35
- Boozer, Brenda (1948) Ms. – Page, Mrs. Meg (Verdi: Falstaff) 101
- Borisz Godunov (Muszorgszkij) 156, 205
- Borisz Godunov (Muszorgszkij: Borisz Godunov) – Rossi-Lemeni, Nicola (1920–1991) B. 123
- Borkh, Inge (1921) S. – Médea (Cherubini: Médea) 44
- Borogyina, Olga (1963) Ms.
- Amneris (Verdi: Aida) 140
- Requiem (Verdi) 137–138
- Boros Attila (1934) – Klemperer Magyarországon 15
- Boulez, Pierre (1925) karm. – Parsifal (Wagner) 282, 384, 399
- Böcklin, Arnold (1827–1901) díszlet 378
- Böhm, Karl (1894–1981) karm. 206, 337
- Don Giovanni (Mozart) 210
- nibelung gyűrűje, A (Wagner) 321
- Tannhäuser (Wagner) 317
- Trisztán és Izolda (Wagner) 351–352, 392, 421
- Brahms, Johannes (1833–1897) 44, 61
- Brambilla, Teresa (1813–1895) S.
- Gilda (Verdi: Rigoletto) 32
- Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 32
- Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda)
- Dalayman, Katarina (1963) S. 362
- Fujimura, Mihoko Ms. 394
- Hesse, Ruth (1936) Ms. 353
- Karnéus, Katherina Ms. 421
- Lipovšek, Marjana (1946) Ka. 355–356
- Ludwig, Christa (1928) Ms. 351
- Pecková, Dagmar (1961) Ms. 405
- Schwarz, Hanna (1943) Ms. 417
- Braun, Victor (1935–2001) Bar. – Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 299
- Braunfels, Stephan (1950) díszlet – Lohengrin (Wagner) 407
- Brecht, Bertolt (1898–1956) – Állítsátok meg Arturo Uit! 419–420
- Brendel, Wolfgang (1947) Bar.
- Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdálnokok) 367–370
- Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 300
- Brewer, Christine (1955) S. – Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 405
- Britten, Benjamin (1913–1976) 46
- csavar fordul egyet, A 194
- Broggini, Cesy (1952) S. – Desdemona (Verdi: Otello) 128
- Brogni bíboros (Halévy: Zsidónő) – Miles, Alastair (1961) B. 97
- Brook, Peter (1925) rend. 360, 410
- Don Giovanni (Mozart) 194
- Bros, José (1965) T. – Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 197
- Brouwenstijn, Gre' (1915–1999) S.
- Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 308, 334

II. VERDI ÉS WAGNER • 493

- Sieglinde – (Wagner: A walkür) 308
- Brown, Paul díszlet, jelmez – Falstaff (Verdi) 259
- Brownlee, John (1900–1969) Bar. – Don Giovanni (Mozart: Don Giovanni) 279
- Bröcheler, John (1945) Bbar.
- vándor, A (Wagner: Siegfried) 402–403
- Wotan (Wagner: A Rajna kincse) 402–403
- Wotan (Wagner: A walkür) 402–403
- Brunson, Renato (1934) Bar. 36, 41, 63–64, 86–87, 90
- Ashton, Lord (Donizetti: Lammermoori Lucia) 36
- Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 124
- Don Carlos (Verdi: Ernani) 92, 164
- Falstaff (Verdi: Falstaff) 100–101, 257–258
- Foscari, Francesco (Verdi: A két Foscari) 165–166
- Germont, id. (Verdi: Traviata) 193, 197
- Giacomo (Verdi: Jeanne d’Arc) 154–155, 166
- Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 185
- Macbeth (Verdi: Macbeth) 170
- Nabucco (Verdi: Nabucco) 86, 89, 159, 161–162
- Posa márk (Verdi: Don Carlos) 64
- Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 41
- Seid (Verdi: A kalóz) 172
- Brückner, Gotthold (1844–1892) díszlet 378
- Brückner, Max (1836–1919) díszlet 378–379
- Brünnhilde (Wagner: Az istenek alkonya)
- Altmeyer, Jeannine (1948) S. 403
- Delly Rózsi (1912–2000) Ms. 24
- Evans, Anne (1941) S. 412
- Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 326
- Polaski, Deborah (1949) S. 414–415
- Brünnhilde (Wagner: Siegfried)
- Altmeyer, Jeannine (1948) S. 403
- Evans, Anne (1941) S. 412
- Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 326
- Polaski, Deborah (1949) S. 414–415
- Brünnhilde (Wagner: A walkür)
- Altmeyer, Jeannine (1948) S. 403
- Delly Rózsi (1912–2000) Ms. 24
- Evans, Anne (1941) S. 412
- Flagstad, Kirsten (1895–1962) S. 323
- Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 326
- Polaski, Deborah (1949) S. 414–415
- Bumbry, Grace (1937) Ms.
- Abigél (Verdi: Nabucco) 159
- Eboli (Verdi: Don Carlos) 220
- Médea (Cherubini: Médea) 44
- Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 309
- Burchuladze, Paata (1955) B.
- Király (Verdi: Aida) 236–237
- Ramfis (Verdi: Aida) 237
- Silva, Don Ruy Gomez de (Verdi: Ernani) 93–94
- Zakariás (Verdi: Nabucco) 161
- Busch, Fritz (1890–1951) karm.
- Don Giovanni (Mozart) 279
- Lohengrin (Wagner) 269
- bűvös vadász, A (Weber) – Keilberth, Joseph (1908–1968) karm. 269, 273
- Byron, George Gordon Noël, Lord (1788–1824) 172
- Caballé, Montserrat (1933) S.
- Aida (Verdi: Aida) 140
- Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 63
- Caine, Charles jelmez – Luisa Miller (Verdi) 173
- Cajus doktor (Verdi: Falstaff)
- Dobson, John (1915) T. 101
- Facini, Enrico T. 104
- Callas, Maria (1923–1977) S. 43, 125–126, 223–234
- Amelia (Verdi: Az álarcosbál) 51–52
- Amina (Bellini: Az alvajáró) 51–52
- Kundry (Wagner: Parsifal) 293

- Leonora (Verdi: A trubadúr) 47
- Leonora (Verdi: A végzet hatalma) 51, 116, 215
- Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 32–35
- Madeleine (Giordano: André Chénier) 48–50
- Médea (Cherubini: Médea) 32, 43–47, 50
- Norma (Bellini: Norma) 32, 234
- Tosca (Puccini: Tosca) 32
- Violetta (Verdi: Traviata) 32, 74, 125–126, 152
- Cambreling, Sylvain (1948) karm. – Falstaff (Verdi) 258
- Campanella, Bruno (1943) karm. – Macbeth (Verdi) 171
- Campora, Giuseppe (1923–2004) T. – Adorno, Gabriele (Verdi: Simone Boccanegra) 136
- Canali, Anna Maria (1917–?) Ms. – Page, Mrs. Meg (Verdi: Falstaff) 254
- Caniglia, Maria (1905–1979) S.
 - Aida (Verdi: Aida) 133–134
 - Amelia (Verdi: Az álarcosbál) 130, 132–133
 - Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 123
 - Leonora (Verdi: A végzet hatalma) 116, 123, 126
 - Requiem (Verdi) 130, 132
- Capecchi, Renato (1923–1998) Bar.
 - Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 293
 - Jago (Verdi: Otello) 242
 - Melitone (Verdi: A végzet hatalma) 216
- Cappuccilli, Piero (1929–2005) Bar. 64 90, 107, 185
 - Attila (Verdi: Attila) 105
 - Jago (Verdi: Otello) 88–90, 244–245
 - Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 186
 - Macbeth (Verdi: Macbeth) 105, 112
- Posa márki (Verdi: Don Carlos) 64, 223–224
- René (Verdi: Az álarcosbál) 209–211
- Cappuccio, Ruggero (1964) rend. – Falstaff (Verdi) 260
- Capuana, Franco (1894–1969) karm.
 - Adriana Lecouvreur (Cilea) 128
 - Aida (Verdi) 233
 - Alzira (Verdi) 128
 - Francesca da Rimini (Zandonai) 128
 - Mefistofele (Boito) 128
 - nyugat lánya, A (Puccini) 128
 - Otello (Verdi) 128
- Capuana, Mareo díszlet – A kalóz (Verdi) 172
- Carena, Maria (1891–1966) S. – Leonora (Verdi: A trubadúr) 279
- Carmen (Bizet) 43–44
 - Karajan, Herbert von (1908–1989) karm. 243
- Carreras, José (1946) T. 36
 - Don Carlos (Verdi: Don Carlos) 222–223, 229
 - Oronte (Verdi: A lombardok) 163
 - Stiffelio (Verdi: Stiffelio) 174–175
- Carroli, Silvano (1939) Bar.
 - Ezio (Verdi: Attila) 167
 - Pagano (Verdi: A lombardok) 163, 167
- Carsen, Robert (1954) rend.
 - Hoffmann meséi (Offenbach) 196
 - Traviata (Verdi) 195–196
- Carteri, Rosanna (1930) S.
 - Alice Ford (Verdi: Falstaff) 118, 254
 - Desdemona (Verdi: Otello) 242
- Caruso, Enrico (1873–1921) T. 120
 - Radames (Verdi: Aida) 232
- Cassinelli, Antonio (1873–1954) B. – Zakariás (Verdi: Nabucco) 120
- Caswell, Ken (1946) rend. – Traviata (Verdi) 191, 197
- Cavalli, Francesco (1602–1676) 350

II. VERDI ÉS WAGNER • 495

- Cavaradossi (Puccini: Tosca) – Szedő Miklós (1989–1978) T. 12
- Ceroli, Mario (1938) díszlet – A trubadúr (Verdi) 89, 184
- Cesti, Antonio (1629–1669) 350
- Chailly, Riccardo (1953) karm.
– álarcosbál, Az (Verdi) 212
– Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 226
– Jeanne d’Arc (Verdi) 154, 166
– Rigoletto (Verdi) 176
– szicíliai vecsernye, A (Verdi) 202
- Chalmers, Kenneth jelmez – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 370
- Chénier, André (Giordano: André Chénier)
– del Monaco, Mario (1915–1982) T. 48
- Chéreau, Patrice (1944) rend. – A nibelung gyűrűje (Wagner) 281
- Chernov, Vladimir (1953) Bar. 37, 244
– Boccanegra, Simone (Verdi: Simon Boccanegra) 79, 205
– Rigoletto (Verdi) 96
– Stankar (Verdi: Stiffelio) 158
- Cherubini, Luigi (1760–1842) – Medea (Médée) 43–47, 050
- Chiara, Maria (1939) S.
– Aida (Verdi: Aida) 87–88, 234–237, 240
– Odabella (Verdi: Attila) 167
- Chicagói Szimfonikus Zenekar és Kórus – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 340
- Chiuri, Anna Maria Ms. – Ulrica (Verdi: Az álarcosbál) 214
- Christoff, Boris (1914–1993) B. 94, 135
– Fiesco, Jacopo (Verdi: Simon Boccanegra) 130, 134–136
– Fülöp, II. király (Verdi: Don Carlos) 64, 123, 130, 134, 135, 219
– Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 293
– Páter Gvárdián (Verdi: A végzet hatalma) 216
– Pogner, Veit (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 293
- Ciofi, Patrizia (1967) S. – Violetta (Verdi: Traviata) 196
- Cioni, Renato (1929) T. – Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 72
- Clark, Graham (1941) T.
– Loge (Wagner: A Rajna kincse) 411
– Mime (Wagner: A Rajna kincse) 402
– Mime (Wagner: Siegfried) 402, 412, 414–415
- Cocteau, Jean (1889–1963) 416
- Colombo, Scipio (1910–2002) Bar. 129
– Ford (Verdi: Falstaff) 254
– Miller (Verdi: Luisa Miller) 121
- Colonnello, Attilio (1930) díszlet – Luisa Miller (Verdi) 173
- Colzani, Anselmo (1918–2006) Bar.
– Amonasro (Verdi: Aida) 234
– Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 234
- Comencini, Maurizio T. – Fenton (Verdi: Falstaff) 104
- Conati, Marcello – Interviste e incontri con Verdi 220
- Condo, Nucci Ms. – Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 255
- Coni, Paolo (1957) Bar. – Posa márk (Verdi: Don Carlos) 224
- Connell, Elisabeth (1946) S. – Ortrud (Wagner: Lohengrin) 315
- Cordes, Marcel (1920–1992) Bar. – Wolfgang von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 299, 334
- Corelli, Franco (1921–2003) T. – Don Alvaro (Verdi: A végzet hatalma) 215–216
- Corrado (Verdi: A kalóz) – Michailov, Zvetan T. 172
- corsaro, Il (Verdi: A kalóz) 172
- Cosentino, Alessandro (1984) T. – Bardolf (Verdi: Falstaff) 104

- Cosotti, Max–René T. – Fenton (Verdi: Falstaff) 255
- Cossotto, Fiorenza (1935) Ms.
– Amneris (Verdi: Aida) 87–88, 234–235, 240
– Azucena (Verdi: A trubadúr) 90, 184, 186
- Cossuta, Carlo (1932–2000) T. – Izmael (Verdi: Nabucco) 159
- Cotrubas, Ileana (1939) S.
– Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 221
– Gilda (Verdi: Rigoletto) 175–176
- Covent Garden Királyi Operaház zenekara
– Trisztán és Izolda (Wagner) 393, 405
- Craig, Gordon (1872–1966) 239
- Crass, Franz (1928) B. – Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 283
- Crespin, Régine (1927–2007) S. – Sieglinde (Wagner: A walkűr) 326
- Croft, Dwayne (1938) Bar. – Posa márkí (Verdi: Don Carlos) 226
- Crowley, Bob (1955) díszlet – Traviata (Verdi) 190
- Cunitz, Maud (1911–1987) S. – Elza (Wagner: Lohengrin) 313
- Cupido, Alberto T. – Foscari, Jacopo (Verdi: A két Foscari) 165
- Cura, José (1962) T. 105
– Manrico (Verdi: A trubadúr) 182
– Otello (Verdi: Otello) 251
- Curtis Verna, Maria (1921–2009) S. – Amelia (Verdi: Az álarcosbál) 127
- Csajkovszkij, Pjotr Iljics (1840–1893) – Az orléans-i szűz (Orlenszkaja gyeva) 153–155
- csavar fordul egyet, A (Britten) – Bondy, Luc (1948) rend. 194
- Cso-cso-szán (Puccini: Pillangókisasszony) – Szecsődi Irén (1917–2001) 27
- Dal a Földről (Mahler) – Thorborg, Kerstin (1896–1970) Ka./Ms. 308
- dal Monte, Toti (1983–1975) S. 178
– Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 32
- Daland (Wagner: A bolygó hollandi)
– Moll, Kurt (1938) B. 338, 339
– Sotin, Hans (1939) B. 332
– Székely Mihály (1901–1963) B. 21
– Tozzi, Giorgio (1923–2011) B. 331
– Weber, Ludwig (1899–1974) B. 283, 329–330
- Dalayman, Katarina (1963) S. – Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda) 362
- Damato, Adriana S. – Gulnara (Verdi: A kálóz) 172
- Damiani, Luciano (1923–2007) díszlet, jelmez – Macbeth (Verdi) 170
- D’Amico, Fiamma Izzo (1964) S. – Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 223
- Daniel, Boaz Bar. – Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izolda) 406
- Danieli, Lucia (1929–2005) Ms. – Madelon (Giordano: André Chénier) 49
- D’Arcangelo, Ildebrando (1969) Bbar.
– Ferrando (Verdi: A trubadúr) 146
– Requiem (Verdi) 137–138
- Dávid (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok)
– Doig, Christopher (1948–2011) T. 365
– Lippert, Herbert (1957) T. 341
– Peper, Uwe T. 367
– Réti József (1925–1973) T. 339
– Sárdy János (1907–1969) T. 14–16, 339
– Strehl, Christoph T. 376
– Walt, Deon van der (1958–2005) T. 339
– Wottrich, Endrik T. 343
- Davis, Colin (1927) karm. – Tannhäuser (Wagner) 318
- de Berry, Jean herceg (1340–1416) 416
- de Billy, Bertrand (1965) karm. – A nibelung gyűrűje (Wagner) 415

II. VERDI ÉS WAGNER • 497

- de Burgos, Rafael Frühbeck (1933) karm.
– A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 369
- de Grandis, Franco (1958) B.
– Don Basilio (Rossini: A sevillai borbély) 102
– Ferrando (Verdi: A trubadúr) 102, 104
– Pistol (Verdi: Falstaff) 104
- de Rougemont, Denis (1906–1985) – A szerelem és a nyugati világ 392
- de Sabata, Victor (1892–1967) karm. 126
– Mitridate Europatore (Scarlatti) 45
- de Troyes, Chrétien (1135?–1185?) 416
- Decker, Willy (1950) rend.
– Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 225–227, 231, 251–252
– Otello (Verdi) 251, 252
– Traviata (Verdi) 151, 189, 198, 225, 251–252
- del Monaco, Giancarlo (1943) rend.
– Simon Boccanegra (Verdi) 78, 204
– Stiffelio (Verdi) 157
- del Monaco, Mario (1915–1982) T. 63
– Chénier, André (Giordano: André Chénier) 48
– Manrico (Verdi: A trubadúr) 47, 187
– Otello (Verdi: Otello) 49, 241–243
– Radames (Verdi: Aida) 122
- Delacroix, Eugène (1798–1863) 236
- Delannoy, Jean (1908–2008) rend. 416
- Delunsch, Mirelle (1962) S.
– Armida (Gluck: Armida) 194
– Donna Elvira (Mozart: Don Giovanni) 194
– Nevelőnő (Britten: A csavar fordul egyet) 194
– Violetta (Verdi: Traviata) 194
- Delly Rózsi (1912–2000) Ms.
– Brünnhilde (Wagner: A walkür) 24
– Brünnhilde (Wagner: Az istenek alkonya) 24
– Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 24
– Ortrud (Wagner: Lohengrin) 24
- denevér, A (Strauß, ifj. J.) 32, 105
– Schenk, Otto (1930) rend. 381
- Dephoff, Kirsten jelmez – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 368
- Dernesch, Helga (1939) S.
– Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 310
- Desdemona (Verdi: Otello)
– Báthy Anna (1901–1962) S. 12
– Broggini, Cesy (1952) S. 128
– Carteri, Rosanna (1930) S. 242
– Fleming, Renée (1959) S. 247, 250–251
– Freni, Mirella (1935) S. 243–244, 250–251
– Frittoli, Barbara (1969) S. 250
– Magee, Emily (1968) S. 249
– Stoyanova, Krassimira (1969) S. 251
– Te Kanawa, Kiri (1944) S. 88, 245, 247, 250–251
- Dessi, Daniela (1960) S.
– Aida (Verdi: Aida) 238
– Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 224, 238
- Deutsche Oper Berlin zene- és énekkara
– nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 369
– Tannhäuser (Wagner) 347
– Trisztán és Izolda (Wagner) 369
- Dexter, John (1925–1990) rend.
– Don Carlos (Verdi) 222
– Rigoletto (Verdi) 175–176
– végzet hatalma, A (Verdi) 216
- di Cesare, Ezio Bar. – Arvino (Verdi: A lombardok) 111
- di Micco, Anna Maria Ms. – Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 104
- di Nissa, Bernadette Manca (1954) Ka. – Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 260
- di Stefano, Giuseppe (1921–2008) T. 63, 126

- Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 152
- Radames (Verdi: Aida) 235
- Richard gróf (Verdi: Az álarcosbál) 52
- Diadkova, Larissa (1954) Ms.
 - Azucena (Verdi: A trubadúr) 145–146
 - Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 142, 145
- Diaz, Justino (1940) Bbar. – Sparafucile (Verdi: Rigoletto) 176
- Dilbèr (1958) S. – Annuska (Verdi: Falstaff) 104
- Dimitrova, Ghena (1941–2005) S.
 - Abigél (Verdi: Nabucco) 86–87, 161, 236
 - Amneris (Verdi: Aida) 236, 240
 - Giselda (Verdi: A lombardok) 163
 - Turandot (Puccini: Turandot) 236
- d’Intino, Luciana (1959) Ms. – Eboli (Verdi: Don Carlos) 224
- Dobson, John (1915) T. – Cajus doktor (Verdi: Falstaff) 101
- Doepler, Carl Emil (1824–1905) 378
- Doese, Helena Id. Döse, Helena (1946) S.
- Doig, Christopher (1948–2011) T. – Dávid (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 365
- Domashenko, Marina Ms. – Fenéna (Verdi: Nabucco) 162
- Domingo, Plácido (1941) karm. – Traviata (Verdi) 192
- Domingo, Plácido (1941) T. 36, 66–67, 121–122, 147
 - Adorno, Gabriele (Verdi: Simon Boccanegra) 78, 204, 209
 - Don Carlos (Verdi: Don Carlos) 62–63, 65, 219, 221, 224
 - Erik (Wagner: A bolygó hollandi) 331–332
 - Ernani (Verdi: Ernani) 92, 94, 164
 - Figaro (Rossini: A sevillai borbély) 176
 - Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 74
 - Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 293, 296
 - Manrico (Verdi: A trubadúr) 185
 - Mantuai herceg (Verdi: Rigoletto) 175–176
 - Otello (Verdi: Otello) 157, 243, 246–247, 250
 - Parsifal (Wagner: Parsifal) 399
 - Radames (Verdi: Aida) 121, 233, 236, 240
 - Richard gróf (Verdi: Az álarcosbál) 209–212
 - Rodolfo (Verdi: Luisa Miller) 173
 - Stiffelio (Verdi: Stiffelio) 157–158
 - Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 293–294, 296
 - Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 393–394, 397
 - Walter, Stolzingi (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 293
- Dominguez, Oralia (1925) Ms. – Preziosilla (Verdi: A végzet hatalma) 216
- Don Alvaro (Verdi: A végzet hatalma)
 - Corelli, Franco (1921–2003) T. 215–216
 - Giacomini, Giuseppe (1940) T. 216
 - Grigorjan, Gegam (1951) T. 215
 - Masini, Galliano (1896–1986) T. 116
- Don Basilio (Rossini: A sevillai borbély) – de Grandis, Franco B. 102
- Don Carlos (Schiller) 56, 60–61, 64, 80, 82–83, 229
- Don Carlos (Verdi) 51, 55–65, 67–68, 79–84, 92–94, 106, 108, 123–124, 130, 134–136, 156, 163, 173, 201, 218–231, 238, 251–252, 257, 308
 - Dexter, John (1925–1990) rend. 222
 - du Locle, Camille (1832–1903) libr. 55
 - Gardelli, Lamberto (1915–1998) karm. 163
 - Gavazzeni, Gianandrea (1909–1996) karm. 51

II. VERDI ÉS WAGNER • 499

- Giulini, Carlo Maria (1914–2005) karm. 56, 58–59, 61–63, 65, 308
- Méry, Joseph (1797–1866) libr. 55
- Toscanini, Arturo (1867–1957) karm. 58
- Vilar, Jean (1912–1971) rend. 63
- Zeffirelli, Franco (1923) rend. 222
- Don Carlos (Verdi) 1867, ötfelvonásos párizsi változat 55–56, 68, 80
 - Aillaud, Gilles (1928–2005) díszlet 80, 228
 - Bickel, Moidele jelmez 80, 228
 - Bondy, Luc (1948) rend. 80, 82, 84, 227–228, 230–231
 - Orchestre de Paris 229
 - Pappano, Antonio (1959) karm. 80, 84, 229
- Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 55–57, 121, 123, 134–136
 - Chailly, Riccardo (1953) karm. 226
 - Decker, Willy (1950) rend. 225–227, 231, 251–252
 - Karajan, Herbert von (1908–1989) karm. 56, 58–59, 61–62
 - Karajan, Herbert von (1908–1989) karm., rend. 220–223, 231
 - Mendoza, Susana jelmez 225
 - Muti, Riccardo (1941) karm. 224
 - Previtali, Fernando (1907–1985) karm. 123
 - Santini, Gabriele (1886–1964) karm. 130, 134
 - Zeffirelli, Franco (1923) rend. 222
- Don Carlos (Verdi) 1886, ötfelvonásos modenai változat 79–80
 - Abbado, Claudio (1933) karm. 56, 58–59, 61–62, 80
 - Giulini, Carlo Maria (1914–2005) karm. 56, 58–59, 61–63, 65
 - Gussmann, Wolfgang díszlet, jelmez 225
 - Haitink, Bernard (1929) karm. 220
 - Levine, James (1943) karm. 84, 219
 - Metropolitan zenekara 219
 - Solti György (1912–1997) karm. 56, 58–59, 61–63, 65, 219, 220
 - Visconti, Luchino (1906–1976) rend. 222
 - Wilson, Robert (1941) rend. 238
- Don Carlos di Vargas (Verdi: A végzet hatalma)
 - Bastianini, Ettore (1922–1967) Bar. 216
 - Nucci, Leo (1942) Bar. 93, 216
 - Putyilin, Nyikolaj (1953) Bar. 215
 - Tagliabue, Carlo (1898–1978) Bar. 116
- Don Carlos (Verdi: Don Carlos)
 - Alagna, Roberto (1963) T. 81, 83, 229
 - Carreras, José (1946) T. 222–223, 229
 - Domingo, Plácido (1941) T. 62–63, 65, 219, 221, 224
 - Filippeschi, Mario (1907–1979) T. 136
 - Lima, Luis (1948) T. 220
 - Pavarotti, Luciano (1935–2007) T. 224–225
 - Picchi, Mirto (1915–1980) T. 123
 - Villazón, Rolando (1972) T. 226
- Don Carlos (Verdi: Ernani)
 - Bruson, Renato (1934) Bar. 92, 164
 - Miller Lajos (1940) Bar. 106–108
 - Nucci, Leo (1942) Bar. 94
 - Taddei, Giuseppe (1916–2010) Bar. 119
- Don Giovanni (Mozart) 98, 180, 210, 254, 279
 - Böhm, Karl (1894–1981) karm. 210
 - Brook, Peter (1925) rend. 194
 - Busch, Fritz (1890–1951) karm. 279
 - Furtwängler, Wilhelm (1886–1954) karm. 254
 - Graf, Herbert (1904–1973) rend. 254
 - Klemperer, Otto (1885–1973) karm. 14
 - Losey, Joseph (1909–1984) rend. 376
 - Rossi, Mario (1902–1992) karm. 254

- Solti György (1912–1997) karm. 341
- Don Giovanni (Mozart: Don Giovanni)
- Brownlee, John (1900–1969) Bar. 279
- Ghiaurov, Nicolai (1929–2004) B. 219
- Losonczy György (1905–1972) Bar. 14
- Raimondi, Ruggero (1941) Bbar. 263
- Volle, Michael (1960) Bar. 376
- Don Ottavio (Mozart: Don Giovanni)
- Lippert, Herbert (1957) T. 341
- Pataky Kálmán (1896–1964) T. 279
- Shtoda, Daniil (1977) T. 263
- Donizetti, Domenico Gaetano (1797–1848) 350
- Lucia di Lammermoor (Lammermoori Lucia) 31–38, 41, 256
- Donna Anna (Mozart: Don Giovanni)
- Nettekko, Anna (1971) S. 147
- Souez, Ina (1903–1992) S. 279
- Donna Elvira (Mozart: Don Giovanni)
- Delunsch, Mirelle (1962) S. 194
- Helletsgruber, Luise ((1898–1967) S. 279
- Sándor Judit (1923–2008) S. 29
- Doráti Antal (1906–1988) karm.
- bolygó hollandi, A (Wagner) 330–332
- Egyiptomi Heléna (Strauss, R.) 330
- fogoly, A (Dallapiccola) 330
- Haydn operák 330
- kékszakállú herceg vára, A (Bartók) 330
- Dorn, Dieter (1935) rend. – Trisztán és Izolda (Wagner) 359–361, 372
- Downes, Edward (1924–2009) karm.
- Rigoletto (Verdi) 178
- Stiffelio (Verdi) 174
- Döse, Helena (1946) S. – Éva, Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 364
- du Locle, Camille (1832–1903) libr. – Don Carlos (Verdi) 55
- due Foscari, I (Verdi: A két Foscari) 124–125, 165–166
- Dulcamara (Donizetti: Szerelmi bájjal) – Trimarchi, Domenico Bar. 103
- Dumas, Alexander ifj. (1824–1895) 69, 71, 74, 150, 189–190, 193, 195
- A kaméliás hölgy 150, 188, 193
- Dunn, Susan (1954) S.
- Elena (Verdi: A szicíliai vecsernye) 202–203
- Jeanne d’Arc/Johanna (Verdi: Jeanne d’Arc) 154, 166, 202
- Duplessis, Marie (1824–1847) 69, 71, 74
- Duprez, Gilbert (1806–1896) T. – Edgar (Donizetti: Lammermoori Lucia) 32–33
- Durand, Rosalia 290
- Duveyrier, Charles (1803–1866) libr. – A szicíliai vecsernye (Verdi) 201
- Düggelin, Werner (1929) rend. – A két Foscari (Verdi) 165
- Dvorsky, Miroslav (1960) T. – Izmael (Verdi: Nabucco) 162
- Eaglen, Jane (1960) S.
- Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 346
- Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 360–361
- Eboli (Verdi: Don Carlos)
- Baglioni, Bruna (1941) Ms. 221
- Baltsa, Agnes (1944) Ms. 223
- Bumbry, Grace (1937) Ms. 220
- d’Intino, Luciana (1959) Ms. 224
- Meier, Waltraud (1956) S./Ms. 83–84, 228, 230
- Nicolai, Elena (1905–1993) Ms. 136
- Stignani, Ebe (1903/4–1974) Ms. 123
- Urmana, Violeta (1961) S. 226
- Verrett, Shirley (1931–2010) S. 63, 65, 223
- Edelmann, Otto (1917–2003) Bbar.
- Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 338, 342, 370
- Wotan (Wagner: A walkür) 323
- Edgar (Donizetti: Lammermoori Lucia)

II. VERDI ÉS WAGNER • 501

- Duprez, Gilbert (1806–1896) T. 32–33
- Kraus, Alfredo (1927–1999) T. 36
- Moriani, Napoleone (1808–1878) T. 32
- Shicoff, Neil (1949) T. 36
- Egeerton, Francis (1930) T. – Bardolf (Verdi: Falstaff) 101
- Egyiptomi Heléna (Strauss, R.) – Doráti Antal (1906–1988) karm. 330
- Eipperle, Trude (1908–1997) S. – Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 307–309, 311
- Éjjeliőr (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) – Pape, René (1964) B. 340
- Elder, Mark (1947) karm. – Simon Boccanegra (Verdi) 97, 205
- Elena (Verdi: A szicíliai vecsernye)
- Dunn, Susan (1954) S. 202–203
- Studer, Cheryl (1955) S. 203
- Eliot, Thomas Stearns (1988–1965) – Átokföldje 386, 408
- Elizabethan Philharmonic Orchestra – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 365
- Ellis, Brent (1944) Bar. – Germont, id. (Verdi: Traviata) 188–189
- Elming, Poul (1949) Bar./T.
- Parsifal (Wagner: Parsifal) 287–288
- Siegmund (Wagner: A walkür) 412, 414
- Elvino (Bellini: Az alvajáró) – Valletti, Cesare (1922–2000) T. 50
- Elvira (Verdi: Ernani)
- Freni, Mirella (1935) S. 92, 164
- Mancini, Caterina (1924) Ks. 119–120
- Sass Sylvia (1951) S. 107–108, 114
- Sutherland, Joan (1926–2010) S. 93
- Elza (Wagner: Lohengrin)
- Cunitz, Maud (1911–1987) S. 313
- Grümmer, Elisabeth (1911–1986) S. 314
- Kringelborn, Solveig (1970) S. 408
- Magee, Emily S. 335
- Müller, Maria (1898–1958) S. 312, 314
- Németh Mária (1899–1968) S. 20, 22
- Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 314
- Norman, Jessye (1945) S. 315
- Rysanek, Leonie (1926–1998) S. 314
- Silja, Anja (1940) S. 314
- Steber, Eleanor (1914–1990) S. 275, 313–314
- Studer, Cheryl (1955) S. 315
- Tomowa-Sintow, Anna (1941) S. 315
- Varnay, Astrid (1918–2006) S. 312
- Engert-Ely, Ruthild Ms. – Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 311
- Erato, Maria S. – Oszkár (Verdi: Az álarcosbál) 128
- Erda (Wagner: A Rajna kincse) – Anday Piroska (1903–1977) Ms. 20–21
- Erdélyi Miklós (1928–1986) karm. – Falstaff (Verdi) 103
- Erik (Wagner: A bolygó hollandi)
- Domingo, Plácido (1941) T. 331–332
- Lieb, Karl T. 331
- Lustig, Rudolf (1906–1998) T. 329–330
- Ernani (Verdi) 57, 91–94, 105–106, 108, 118–119, 121–124, 156, 159, 164–165, 170, 202, 236
- Bonyngé, Richard (1930) karm. 93
- Frigerio, Ezio (1930) díszlet 92, 164
- Gardelli, Lamberto (1915–1998) karm. 108
- Magyar Állami Operaház Kórusa 106
- Magyar Állami Operaház Zenekara 106
- Magyar Néphadsereg Férfikara 106
- Muti, Riccardo (1941) karm. 92, 164
- Previtali, Fernando (1907–1985) karm. 118–119, 123
- Ronconi, Luca (1933) rend. 91–92, 159, 164, 170, 202
- Welsch National Opera zenekara és kórusa 93
- Ernani (Verdi: Ernani) 57
- Domingo, Plácido (1941) T. 92, 94, 164

- Ivanoff, Nicola (1810–1880) T. 94
- Lamberti, Giorgio (1938) T. 108
- Pavarotti, Luciano (1935–2007) T. 93–94
- Penno, Gino (1920–1998) T. 119
- Ernster Dezső (1898–1981) B. 11
- Henrik király (Wagner: Lohengrin) 20, 22
- Erwen, Keith T. – Macduff (Verdi: Macbeth) 170
- Erzsébet (Verdi: Don Carlos)
- Caballé, Montserrat (1933) S. 63
- Caniglia, Maria (1905–1979) S. 123
- Cotrubas, Ileana (1939) S. 221
- d’Amico, Fiamma Izzo (1964) S. 223
- Dessì, Daniela (1960) S. 224, 238
- Freni, Mirella (1935) S. 219, 220–221, 230
- Mattila, Karita (1960) S. 82–84, 230
- Roocroft, Amanda (1966) S. 226
- Stella, Antonietta (1929) S. 136
- Tebaldi, Renata (1922–2004) S. 63
- Erzsébet (Wagner: Tannhäuser)
- Brouwestijn, Gre’ (1915–1999) 308, 334
- Dernesch, Helga (1939) S. 310
- Eaglen, Jane (1960) S. 346
- Eipperle, Trude (1908–1997) S. 307–309, 311
- Grümmer, Elisabeth (1911–1986) S. 309
- Jones, Gwyneth (1936) S. 310
- Los Angeles, Victoria de (1923–2005) S. 309
- Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 348–349
- Popp, Lucia (1939–1993) S. 311
- Rysanek, Leonie (1926–1998) S. 308
- Silja, Anja (1940) S. 309
- Studer, Cheryl (1955) S. 294, 311
- Traubel, Helen (1899–1972) S. 307
- Wagner, Johanna (1826–1894) S. 306
- Warga Livia (1913–1988) S. 23
- Escamillo (Bizet: Carmen) – Raimondi, Ruggero (1941) Bbar. 263
- Eschenbach, Wolfram von Id. Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser)
- Estes, Simon (1938) Bbar.
- Amonasro (Verdi: Aida) 99, 235
- Károly, V. (Verdi: Don Carlos) 64
- Amfortas (Wagner: Parsifal) 99, 235, 283
- Euripidesz (i. e. 480 – i. e. 406) – Ión, Iphigenia a tauroszok között, Helené 76
- Éva, Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok)
- Armstrong, Karan (1941) S. 255
- Döse, Helena (1946) S. 364
- Johansson, Eva (1958) S. 366, 368
- Magee, Emily (1968) S. 343
- Mattila, Karita (1960) S. 340, 372
- Osváth Júlia (1908–1994) S. 15–16
- Schnitzer, Petra Maria S. 376
- Studer, Cheryl (1955) S. 338
- Evans, Anne (1941) S.
- Brünnhilde (Wagner: A walkür) 412
- Brünnhilde (Wagner: Az istenek alkonya) 412
- Brünnhilde (Wagner: Siegfried) 412
- Ewing, Maria (1950) S./Ms. – Salome (Strauss, R.: Salome) 174
- Eyre, Richard (1943) rend.
- Falstaff (Verdi) 99
- Traviata (Verdi) 190
- Ezio (Verdi: Attila)
- Carroli, Silvano (1939) Bar. 167
- Miller Lajos (1940) Bar. 106–107, 114
- Zancanaro, Giorgio (1939) Bar. 114, 168, 174
- Facini, Enrico T.
- Cajus doktor (Verdi: Falstaff) 104
- Ruiz (Verdi: A trubadúr) 146

II. VERDI ÉS WAGNER • 503

- Faggioni, Piero (1936) rend., díszlet, jelmez, világítás – Az álarcosbál (Verdi) 212
- Failoni, Sergio (1890-1948) karm. 9, 85
- Falstaff (Shakespeare) 111, 253, 259
- Falstaff (Verdi) 60, 99–104, 111, 116–118, 120–121, 137, 141–143, 145, 201, 253–263
- Abbado, Claudio (1933) karm. 142, 145
 - Bécsi Filharmonikusok 255
 - Berliini Filharmonikusok 142
 - Bernstein, Leonard (1918–1990) karm. 257
 - Brown, Paul díszlet, jelmez 259
 - Cambreling, Sylvain (1948) karm. 258
 - Cappuccio, Ruggero (1964) rend. 260
 - Erdélyi Miklós (1928–1986) karm. 103
 - Eyre, Richard (1943) rend. 99
 - forradalom és romantika zenekara, A. 141
 - Friedrich, Götz (1930–2000) rend. 255
 - Gardiner, John Eliot (1943) karm. 141–143
 - Giulini, Carlo Maria (1914–2005) karm. 100, 257–258
 - Graf, Herbert (1904–1973) rend. 254
 - Griffin, Hayden díszlet 99
 - Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121
 - Haitink, Bernard (1929) karm. 259
 - Humburg, Will (1966) karm. 103
 - Karajan, Herbert von (1908–1989) rend., karm. 117, 256–258
 - Magyar Állami Operaház Zenekara 103
 - Majoli, Lorenzo (1868–1939) karm. 253
 - Mazzola, Enrique karm. 262
 - Mehta, Zubin (1936) karm. 262
 - Muti, Riccardo (1941) karm. 260
 - Pasqual, Lluís (1951) rend. 258
 - Patané, Giuseppe (1928–1989) karm. 103
 - Ponnelle, Jean-Pierre (1932–1988) rend. 254–255
 - Pritchard, John (1921–1989) karm. 255
 - Ronconi, Luca (1933) rend. 262–263
 - Rossi, Mario (1902–1992) karm. 117–118, 120, 124, 142–143, 254
 - Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 253
 - Solti György (1912–1997) karm. 255
 - Stennet, Michael (1946) jelmez 99
 - Toscanini, Arturo (1867–1957) karm. 104, 117, 143, 256
 - Vick, Graham (1953) rend. 259
 - Wernicke, Herbert (1946–2002) díszlet, jelmez, rend. 261
- Falstaff (Verdi: Falstaff)
- Bacquier, Gabriel (1924) Bar. 255
 - Bruson, Renato (1936) Bar. 100–101, 257–258
 - Gobbi, Tito (1913–1984) Bar. 117–118, 143, 256
 - Gramm, Donald (1927–1980) Bbar. 255
 - Lafont, Jean-Philippe (1951) Bbar. 141–142
 - Maestri, Ambrogio (1970) Bar. 260
 - Raimondi, Ruggero (1941) Bbar. 263
 - Stabile, Mariano (1888–1968) Bar. 257, 258
 - Taddei, Giuseppe (1916–2010) Bar. 116, 118, 143, 254, 256–257
 - Terfel, Bryn (1965) Bbar. 142, 259
 - Trimarchi, Domenico Bar. 103
 - Valdengo, Giuseppe (1914–2007) Bar. 127–128
 - van Dam, José (1940) Bbar. 258
 - White, Willard (1946) B. 261
- Farkas Sándor (1888–1970) Bar. – Öreg pap (Mozart: A varázsfuvola) 14
- Farrell, Eileen (1920–2002) S. – Médea (Cherubini: Médea) 44
- Faulkner, Julia S. – Alice Ford (Verdi: Falstaff) 104

- Faust (Gounod) 31, 43
– Rizzi, Carlo (1960) karm. 37
- Fehér Pál (1900-1959) T. – Hoffmann
(Offenbach: Hoffmann meséi) 14
- Fekete Pál (1900–1959) T. – Ferenc
(Offenbach: Hoffmann meséi) 14
- fecske, A (Puccini) – Marinuzzi, Gino
(1920–1996) karm. 116
- Feldhoff, Gerd B. – Kurwenal (Wagner:
Trisztán és Izolda) 354–355
- Felsenstein, Walter (1901–1974) rend. 90,
232, 354
- Fenéna (Verdi: Nabucco)
– Baglioni, Bruna (1941) Ms. 87
– Domashenko, Marina Ms. 162
– Gaggi, Gabriella (1908–2003) Ms. 120
- Fenton (Verdi: Falstaff)
– Alva, Luigi (1927) T. 254, 257
– Araiza, Francisco (1950) T. 257
– Comencini, Maurizio T. 104
– Cosotti, Max-René T. 255
– Flórez, Juan Diego (1973) 261
– Gonzalez, Dalmacio (1945) T. 101
– Shtoda, Daniil (1977) T. 263
- Ferenc (Offenbach: Hoffmann meséi) – Fe-
kete Pál (1900–1959) T. 14
- Ferencsik János (1907–1984) karm. 13
– Fidelio (Beethoven) 27
– Parsifal (Wagner) 384
- Ferrando (Verdi: A trubadúr) 146
– de Grandis, Franco B. 102, 104
– van Dam, José (1940) Bbar. 186
- Ferretti, Dante (1943) díszlet – A trubadúr
(Verdi) 181
- Ferrier, Kathleen (1912–1953) A. 308
- Fiatal pásztor (Wagner: Tannhäuser)
– Alda, Caterina (1935–2006) S. 349
– Röschmann, Dorothea (1967) S. 347
- Fidelio (Beethoven) 55, 227
– Barenboim, Daniel (1942) karm. 345
– Ferencsik János (1907–1984) karm. 27
– Staatskapelle Berlin 345
– Treitschke, Georg Friedrich (1776–1842)
ford. 43
- Fiesco, Jacopo (Verdi: Simon Boccanegra)
– Christoff, Boris (1914–1993) B. 130,
134–136
– Gregor József (1940–2006) B. 109–110
– Konstantinov, Julian (1966) B. 207
– Lloyd, Robert (1940) B. 78, 205
– Miles, Alastair (1961) B. 97–98, 205
– Neri, Giulio (1909–1958) B. 124
– Petri, Mario (1922–1985) B. 124
– Scandiuzzi, Roberto (1958) B. 78
- Figaro (Rossini: A sevillei borbély)
– Domingo, Plácido (1941) T./Bar. 176
– Servile, Roberto Bar. 102
- Figaro házassága (Mozart)
– Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121
– Karajan, Herbert von (1908–1989)
karm. 254–255
– Ponnelle, Jean-Pierre (1932–1988)
rend. 254–255
- Filippeschi, Mario (1907–1979) T. 124
– Don Carlos (Verdi: Don Carlos) 136
– Radames (Verdi: Aida) 121
- Fino, Claudio (1964) rend. – A trubadúr
(Verdi) 186
- Fiordiligi (Mozart: Così fan tutte) –
Persson, Miah (1969) S. 261
- Fiorillo, Elisabetta Ms. – Amneris (Verdi:
Aida) 238
- Fischer-Dieskau, Dietrich (1925–2012)
Bar. 189
– Gunther (Wagner: Az istenek alko-
nya) 327
– Posa márkí (Verdi: Don Carlos) 220,
230
– René (Verdi: Az álarcosbál) 52
– Telramund (Wagner: Lohengrin) 302
– Wolfram von Eschenbach (Wagner:
Tannhäuser) 299–300, 302, 349

II. VERDI ÉS WAGNER • 505

- Wotan (Wagner: A Rajna kincse) 325
- Fissore, Enrico Bar. – Melitone (Verdi: A végzet hatalma) 216–217
- Flagstad, Kirsten (1895–1962) S. 322
- Brünnhilde (Wagner: A walkür) 323
- Fricka (Wagner: A Rajna kincse) 325
- Fleming, Renée (1959) S.
- Desdemona (Verdi: Otello) 247, 250–251
- Requiem (Verdi) 137–138
- fliegende Holländer, Der (Wagner: A bolygó hollandi) 328–332, 338, 345, 355
- Flimm, Jürgen (1941) rend.
- Otello (Verdi) 247, 249
- Traviata (Verdi) 197–198
- Florestan (Beethoven: Fidelio)
- Seiffert, Peter (1954) T. 343
- Simándy József (1916–1997) T. 27, 29
- Flórez, Juan Diego (1973) – Fenton (Verdi: Falstaff) 261
- Fodor János (1906–1973) Bbar. 17
- Varlam (Muszorgszkij: Boris Godunov) 12
- Wotan (Wagner: A walkür) 24
- fogoly, A (Dallapiccola) – Doráti Antal (1906–1988) karm. 330
- Foiani, Giovanni B. – Főinkvizitor (Verdi: Don Carlos) 64
- Ford (Verdi: Falstaff)
- Colombo, Scipio (1910–2002) Bar. 254
- Frontali, Roberto (1958) Bar. 260
- Hampson, Thomas (1955) Bar. 142
- Meletti, Saturno (1906–1985) B. 118
- Nucci, Leo (1942) Bar. 100, 258
- Panerai, Rolando (1924) Bar. 257
- Servile, Roberto Bar. 103–104
- Ford, Alice Id. Alice Ford (Verdi: Falstaff)
- Foresto (Verdi: Attila)
- B. Nagy János (1940–2007) T. 114
- Kaludov, Kaludi (1953) T. 168
- Luchetti, Veriano (1939) T. 167
- forradalom és romantika zenekara, A – Falstaff (Verdi) 141
- Forray Gábor (1925–2000) díszlet – A lombardok (Verdi) 153, 163, 166
- Forster, Edward Morgan (1879–1970) 373
- forza del destino, La (Verdi: A végzet hatalma) 39, 58, 77, 79, 110, 115–118, 122, 124, 156, 201, 214–217, 227
- Foscari, Francesco (Verdi: A két Foscari)
- Bruson, Renato (1936) Bar. 165–166
- Guelfi, Gian Giacomo (1924–2012) Bar. 124–125
- Nucci, Leo (1942) Bar. 166
- Foscari, Jacopo (Verdi: A két Foscari)
- Bergonzi, Carlo (1924) T. 125
- Cupido, Alberto T. 165
- La Scola, Vincenzo (1958–2011) T. 166
- Foulcault, Michael (1926–1984) 81
- Fouquet, Jean (1420–1481) 416
- Fox, Tom Bar. – Telramund (Wagner: Lohengrin) 409
- Főinkvizitor (Verdi: Don Carlos)
- Anisimov, Alexander (1949) B. 224
- Foiani, Giovanni B. 64
- Furlanetto, Ferruccio (1949) B. 220
- Halfvarson, Eric B. 81, 84, 231
- Neri, Giulio (1909–1958) B. 123–124, 136
- Rouleau, Joseph (1929) B. 221
- Ryhänen, Jaakko (1946) B. 226
- Salminen, Matti (1945) B. 224
- Francesca da Rimini (Zandonai) – Capuana, Franco (1894–1969) karm. 128
- Franklin, David (1908–1973) B. – Kormányzó (Mozart: Don Giovanni) 279
- Franz, Christian (1968) T.
- Loge (Wagner: A Rajna kincse) 248
- Otello (Verdi: Otello) 248–249
- Parsifal (Wagner: Parsifal) 248
- Siegmund (Wagner: A walkür) 248

- Frazzi, Vito (1888–1975) libr. – Médea (Cherubini) 44
- Freni, Mirella (1935) S.
 – Desdemona (Verdi: Otello) 243–244, 250–251
 – Elvira (Verdi: Ernani) 92, 164
 – Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 219–221, 230
 – Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 35
- Frey, Paul (1941) T.
 – Lohengrin (Wagner) 297–298
 – Walter, Stolzingi (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 365, 369
- Frick, Gottlob (1906–1994) B.
 – Hagen (Wagner: Az istenek alkonya) 327
 – Hermenn őrgróf (Wagner: Tannhäuser) 334–335
- Fricka (Wagner: A Rajna kincse) – Flagstad, Kirsten (1895–1962) S. 325
- Friedrich, Götz (1930–2000) rend. 410
 – Falstaff (Verdi) 255
 – Lohengrin (Wagner) 315, 318–319
 – nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 255, 366–369
 – Parsifal (Wagner) 287, 379, 390
 – Tannhäuser (Wagner) 281, 318–319
 – Trisztán és Izolda (Wagner) 354–355
- Frigerio, Ezio (1930) díszlet
 – Ernani (Verdi) 92, 164
 – Otello (Verdi) 249
 – trubadúr, A (Verdi) 182
- Frittoli, Barbara (1969) S.
 – Alice Ford (Verdi: Falstaff) 260, 263
 – Desdemona (Verdi: Otello) 250
- Frontali, Roberto (1958) Bar. – Ford (Verdi: Falstaff) 260
- Frusoni, Maurizio (1941–2000) T. – Manrico (Verdi: A trubadúr) 102
- Fujimura, Mihoko Ms. – Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda) 394
- Furlanetto, Ferruccio (1949) B.
 – Főinkvizítor (Verdi: Don Carlos) 220
 – Fülöp, II. (Verdi: Don Carlos) 223
 – Procida (Verdi: A szicíliai vécsernye) 203
- Furtwängler, Wilhelm (1886–1954) karm. 279, 337
 – Don Giovanni (Mozart) 254
 – nibelung gyűrűje, A (Wagner) 321–322, 324
 – Otello (Verdi) 242, 248, 302
 – Trisztán és Izolda (Wagner) 392, 394
- Fülöp, II. király (Verdi: Don Carlos)
 – Christoff, Boris (1914–1993) B. 64, 123, 130, 134–135, 219
 – Furlanetto, Ferruccio (1949) B. 223
 – Ghiaurov, Nicolai (1929–2004) B. 64, 219
 – Lloyd, Robert (1940) B. 221, 226
 – Nyeszterenko, Jevgenyij (1938) B. 64
 – Raimondi, Ruggero (1941) Bbar. 64
 – Ramey, Samuel (1942) Bbar. 64, 224
 – Rossi-Lemeni, Nicola (1920–1991) B. 123–124
 – Siepi, Cesare (1923–2010) B. 64, 219
 – Székely Mihály (1901–1963) B. 12
 – van Dam, José (1940) Bbar. 84, 230
- Gafni Miklós Id. Vári-Weinstock Miklós (1924–1981) T.
- Gaggi, Gabriella (1908–2003) Ms. – Fenéna (Verdi: Nabucco) 120
- Gale, Elisabeth (1955–2011) S. – Annuska (Verdi: Falstaff) 255
- Gallardo Domâs, Christina S. – Aida (Verdi: Aida) 140
- Gambill, Robert (1977) T. – Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 421
- Gardelli, Lamberto (1915–1998) karm. 105–106

II. VERDI ÉS WAGNER • 507

- Attila (Verdi) 113–114
- Don Carlos (Verdi) 163
- Ernani (Verdi) 108
- lombardok, A (Verdi) 110, 166
- Macbeth (Verdi) 112
- Médea (Cherubini) 45
- Rigoletto (Verdi) 94, 96
- Gardiner, John Eliot (1943) karm.
 - Falstaff (Verdi) 141–143
 - víg özvegy, A (Lehár) 141
- Gaston (Verdi: Jeruzsálem) – Mirronov, Ivan T. 164
- Gavanelli, Paolo (1959) Bar. – Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 176, 178
- Gavazzeni, Gianandrea (1909–1996) karm.
 - álarcosbál, Az (Verdi) 51
 - Don Carlos (Verdi) 51
 - két Foscari, A (Verdi) 165
 - lombardok, A (Verdi) 163
- Gavrilova, Marija S. – Sorel, Agnes (Csajkovszkij: Az orléans-i szűz) 155
- Gay, Piergiorgio (1959) rend. – Jeruzsálem (Verdi) 164
- Gedda, Nicolai (1925) T. – Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 39
- Gencer, Leyla (1928–2008) S.
 - Aida (Verdi: Aida) 234
 - Leonora (Verdi: A trubadúr) 187
- Gencsy Sári (1929–2008) Ks. – Lakmé (Delibes: Lakmé) 25–26
- Gérard (Giordano: André Chénier)
 - Protti, Aldo (1920–1995) Bar. 49
 - Taddei, Giuseppe (1916–2010) Bar. 49
- Gerdes, Otto (1920–1989) karm. – Tannhäuser (Wagner) 347
- Gergijev, Valerij (1953) karm.
 - Requiem (Verdi) 137
 - végzet hatalma, A (Verdi) 214–215
- Gerhard, Anselm (1958) – Die Verständterung der Oper 209
- Gerkan, Florence von (1960) jelmez – Traviata (Verdi) 198
- Germont, Alfred (Verdi: Traviata)
 - Albanese, Francesco (1912–2005) T. 126
 - Beczala, Piotr (1966) T. 198
 - Bros, José (1965) T. 197
 - Cioni, Renato (1929) T. 72
 - di Stefano, Giuseppe (1921–2008) T. 152
 - Domingo, Plácido (1941) T. 74
 - Gedda, Nicolai (1925) T. 39
 - Kraus, Alfredo (1927–1999) T. 39
 - Lopardo, Frank (1951) T. 70, 191
 - MacNeil, Walter (1957) T. 188
 - Ombuena, Vicente T. 192
 - Piper, Scott T. 193
 - Polenzani, Matthew T. 194
 - Saccà, Roberto (1961) T. 196
 - Shicoff, Neil (1949) T. 39–40, 180
 - Villazón, Rolando (1972) T. 147–148, 151, 198–199
- Germont, id. (Verdi: Traviata)
 - Bastianini, Ettore (1922–1967) Bar. 152
 - Bruson, Renato (1934) Bar. 193, 197
 - Ellis, Brent (1944) Bar. 188–189
 - Hampson, Thomas (1955) Bar. 147, 152, 198–200
 - Hvorostovsky, Dmitri (1962) Bar. 196
 - Kim Dong-Kyu, Ettore Bar. 192
 - Lučić, Željko (1968) Bar. 194
 - MacNeil, Cornell (1922–2011) Bar. 74–75
 - Nucci, Leo (1942) Bar. 71–72, 191
 - Prey, Hermann (1929–1998) Bar. 72
 - Savarese, Ugo (1912–1997) Bar. 126
 - Sereni, Mario (1928) Bar. 72
 - Zancanaro, Giorgio (1939) Bar. 39–40, 190
- Gheorghiu, Angela (1965) S. 69, 147
 - Adina (Donizetti: Szerelmi bájital) 68–69

- Annuska (Verdi: Falstaff) 68
- Leonora (Verdi: A trubadúr) 145
- Micaela (Bizet: Carmen) 68
- Mimi (Puccini) 68
- Tosca (Puccini: Tosca) 145
- Violetta (Verdi: Traviata) 68–70, 73–74, 83, 190
- Zerlina (Mozart: Don Giovanni) 68
- Ghiaurov, Nicolai (1929–2004) B. 94
 - Don Giovanni (Mozart: Don Giovanni) 219
 - Fülöp, II. (Verdi: Don Carlos) 64, 219
 - Raimond (Donizetti: Lammermoori Lucia) 37
 - Ramfis (Verdi: Aida) 236
 - Silva, Don Ruy Gomez de (Verdi: Ernani) 92, 164
- Giuselev, Nicola (1936) B. – Ramfis (Verdi: Aida) 237
- Giacchieri, Renzo karm. – Nabucco (Verdi) 159
- Giacomini, Giuseppe (1940) T. – Don Alvaro (Verdi: A végzet hatalma) 216
- Giacomo (Verdi: Jeanne d’Arc) – Bruson, Renato (1934) Bar. 154–155, 166
- Giaiotti, Bonaldo (1932) B.
 - Páter Gvárdián (Verdi: A végzet hatalma) 216
 - Procida (Verdi: A szicíliai vecsernye) 203
 - Ramfis (Verdi: Aida) 234
 - Walter gróf (Verdi: Luisa Miller) 173, 216
- Gierke, Henning von (1942) rend. – Jeanne d’Arc (Verdi) 153, 166
- Gigli, Beniamino (1890–1957) T. 120
 - Radames (Verdi: Aida) 133–134
 - Requiem (Verdi) 130
 - Richard gróf (Verdi: Az álarcosbál) 132–133
- Gilda (Verdi: Rigoletto)
 - Brambilla, Teresa (1813–1895) S. 32
 - Cotrubas, Ileana (1939) S. 175–176
 - Gruberova, Edita (1946) S. 176
 - Gyurkovics Mária (1916–1973) S. 16–17
 - László Margit (1931) S. 94–95
 - Mula, Inva (1963) S. 179
 - Pagliughi, Lina (1907–1980) S. 127
 - Schäfer, Christine (1965) S. 178
 - Studer, Cheryl (1955) S. 96
 - Vaduva, Leontina (1960) S. 41–42
- Giordano, Umberto (1867–1948) – André Chénier 43, 47–49
- Giovaninetti, Reynold karm. – A trubadúr (Verdi) 89, 184
- Giovanna (Verdi: Rigoletto) – Barbieri, Fedora (1920–2003) Ms. 177
- Giovanna d’Arco (Verdi: Jeanne d’Arc) 153–155, 166
- Giovanna d’Arco (Verdi) – Dunn, Susan (1954) S. 154, 166, 202
- Giselda (Verdi: A lombardok)
 - Dimitrova, Ghena (1941–2005) S. 163
 - Sass Sylvia (1951) S. 110
- Giulietta (Offenbach: Hoffman meséi) – Szilvássy Margit (1910–1988) S. 14
- Giulini, Carlo Maria (1914–2005) karm.
 - Don Carlos (Verdi) 1867, ötfelvonásos párizsi változat 56, 58–59, 61–63, 65
 - Falstaff (Verdi) 100, 257–258
 - két Foscari, A (Verdi) 124–125
 - Traviata (Verdi) 149, 152
- Glossop, Peter (1928–2008) Bar. – Jago (Verdi: Otello) 243
- Gobbi, Tito (1913–1984) Bar. 52, 64, 95, 124, 126, 130–131, 134–136, 143, 253–254
 - Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 135–136
 - Falstaff (Verdi: Falstaff) 117–118, 143, 256
 - Posa márki (Verdi: Don Carlos) 135

II. VERDI ÉS WAGNER • 509

- Goethe, Johann Wolfgang von (1749–1832) 41, 50, 159, 360, 372
– Wilhelm Meister tanulóévei 390
- Gonzalez, Dalmacio (1945) T. – Fenton (Verdi: Falstaff) 101
- Gorcsakova, Galina (1962) S. – Leonora (Verdi: A végzet hatalma) 214
- Gorr, Rita (1926–2012) Ms. – Médea (Cherubini: Médea) 44
- Gottfried von Strassburg (1215–?) 416
Göbbel, Wolfgang világítás – A nibelung gyűrűje (Wagner) 401
- Götterdämmerung (Wagner: Az istenek alkonya) 323, 326–327, 413
- Graf, Herbert (1904–1973) rend.
– Don Giovanni (Mozart) 254
– Falstaff (Verdi) 254
- Gramm, Donald (1927–1980) Bbar. – Falstaff (Verdi: Falstaff) 255
- Granforte, Apollo (1886–1975) Bar. – Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 279
- Gregor József (1940–2006) B.
– Fiesco, Jacopo (Verdi: Simon Boccanegra) 109–110
– Silva, Don Ruy Gomez de (Verdi: Ernani) 109
- Greindl, Josef (1912–1993) B.
– Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 283
– Henrik király (Wagner: Lohengrin) 276
- Griffel, Kay (1940) S. – Alice Ford (Verdi: Falstaff) 255
- Griffi, Patroni (1921–2005) rend. – A trubadúr (Verdi) 184
- Griffin, Hayden díszlet – Falstaff (Verdi) 99
- Grigorjan, Gegam (1951) T. – Don Alvaro (Verdi: A végzet hatalma) 215
- Grigorij (Muszorgszij: Borisz Godunov) – Nagypál László (1915–1981) T./Bar. 27
- Grist, Reri (1932) Ks. – Oszkár (Verdi: Az álarcosbál) 210–211
- Grófné (Mozart: Figaró házassága) – Osváth Júlia (1908–19894) S. 12
- Grossi, Pasquale (1942) díszlet, jelmez – A szicíliai vecsernye (Verdi) 202
- Gruberova, Edita (1946) S.
– Gilda (Verdi: Rigoletto) 176
– Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 32, 34–36
– Violetta (Verdi: Traviata) 38, 40–41, 189–190
- Grümmer, Elisabeth (1911–1986) S.
– Elza (Wagner: Lohengrin) 314
– Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 309
- Guadagno, Anton (1925–2002) karm. – Aida (Verdi) 87–88, 234
- Gubrisch, Nora (1971) Ms. – Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 261–262
- Gudbjörnsson, Gunnar T. – Vogelweide, Walther von der (Wagner: Tannhäuser) 346
- Guelfi, Carlo Bar. – Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 207
- Guelfi, Gian Giacomo (1924–2012) Bar. 129
– Foscari, Francesco (Verdi: A két Foscari) 124–125
- Gui, Vittorio (1885–1975) karm.
– Aida (Verdi) 121
– Falstaff (Verdi) 121
– Figaró házassága (Mozart) 121
– Hamupipőke (Rossini) 121
– Macbeth (Verdi) 121
– Médea (Cherubini) 44–45
– Nabucco (Verdi) 121
– Norma (Bellini) 121
– Ory grófja (Rossini) 121
– Parsifal (Wagner) 121
– sevillai borbély, A (Rossini) 121
- Guichandu, Carlos M. (1914–1990) T. – Otello (Verdi: Otello) 128
- Guleghina, Maria (1959) S.
– Abigél (Verdi: Nabucco) 161–162, 171

- Lady Macbeth (Verdi: Macbeth) 171
- Gulnara (Verdi: A kalóz) – Damato, Adriana S. 172
- Gunter, John (1938) díszlet – Simon Boccanegra (Verdi) 205
- Gunther (Wagner: Az istenek alkonya) – Fischer-Dieskau, Dietrich (1925–2012) Bar. 327
- Gurnemanz (Wagner: Parsifal)
 - Christoff, Boris (1914–1993) B. 293
 - Crass, Franz (1928) B. 283
 - Greindl, Josef (1912–1993) B. 283
 - Hotter, Hans (1909–2003) Bbar. 283
 - Moll, Kurt (1938) B. 384, 400
 - Salminen, Matti (1945) B. 391, 400
 - Selig, Franz-Josef (1963) B. 400
 - Sotin, Hans (1939) B. 282–283
 - Tomlinson, John (1946) B. 285, 288
 - Weber, Ludwig (1899–1974) B. 283
- Gussmann, Wolfgang (1952) díszlet, jelmez
 - Don Carlos (Verdi) 1886, ötfelvonásos modenai változat 225
 - Traviata (Verdi) 225
- Gusztáv svéd király, III. (Verdi: Az álarcosbál) Id. Richard gróf/Riccardo (Verdi: Az álarcosbál)
- Gvárdián (Verdi: A végzet hatalma) Id. Péter Gvárdian (Verdi: A végzet hatalma)
- Gyurkovics Mária (1916–1973) S.
 - Gilda (Verdi: Rigoletto) 16–17
 - Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 32
 - Olympia (Offenbach: Hoffmann mesei) 26
- Hadjimischev, Michael (1941–2005) rend. – Macbeth (Verdi) 169
- Haenchen, Hartmut (1943) karm. – A nibelung gyűrűje (Wagner) 402
- Hagen (Wagner: Az istenek alkonya)
 - Frick, Gottlob (1906–1994) B. 327
 - Rydl, Kurt (1947) B. 403
- Salminen, Matti (1945) B. 415
- Haitink, Bernard (1929) karm.
 - Don Carlos (Verdi) 1886, ötfelvonásos modenai változat 220
 - Falstaff (Verdi) 259
 - Tannhäuser (Wagner) 318
 - Traviata (Verdi) 176, 189, 198
- Halász Gitta (1896–1968) – Zerlina (Mozart: Don Giovanni) 12
- Halfvarson, Eric B.
 - Főinkvizítor (Verdi: Don Carlos) 81, 84, 231
 - Sparafucile (Verdi: Rigoletto) 178
- Hall, Peter (1930) rend.
 - Simon Boccanegra (Verdi) 99, 205
 - Traviata (Verdi) 188–189, 192, 198
 - végzet hatalma, A (Verdi) 216
- Hall, Peter J. díszlet
 - Otello (Verdi) 246
 - Stiffelio (Verdi) 174
- Hampe, Michael (1935) rend. – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 364
- Hampson, Thomas (1955) Bar. 155
 - Amfortas (Wagner: Parsifal) 391
 - Amonasro (Verdi: Aida) 140, 145
 - Ford (Verdi: Falstaff) 142
 - Germont, id. (Verdi: Traviata) 147, 152, 198–200
 - Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 145
 - Macbeth (Verdi: Macbeth) 170
 - Posa márkai (Verdi: Don Carlos) 82, 84, 230
 - Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 346
- Hamupipőke (Rossini)
 - Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121
 - Rizzi, Carlo (1960) karm. 37
- Haramiák (Verdi) 157
- Harnoncourt, Nikolaus (1929) karm. 31
 - Aida (Verdi) 138–142, 145
 - Requiem (Verdi) 139

II. VERDI ÉS WAGNER • 511

- Háry János (Kodály: Háry János) – Komáromi Pál (1892–1966) Bbar. 28
- Haydn, Joseph (1732–1809) 307
- Haydn operák – Doráti Antal (1906–1988) karm. 330
- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770–1831) 21
- Heger, Robert (1886–1976) karm. – Lohengrin (Wagner) 317–318
- Heinrich, Reinhard jelmez (1935–2006) – A nibelung gyűrűje (Wagner) 411, 413, 415
- Hélène (Verdi: Jeruzsálem) – Villarroel, Veronica S. 164, 182
- Hellensgruber, Luise (1898–1967) S. – Donna Elvira (Mozart: Don Giovanni) 279
- Henderson, Mark világítás – Simon Boccanegra (Verdi) 205
- Henderson, Roy (1899–2000) Bar. – Masetto (Mozart: Don Giovanni) 279
- Hendricks, Barbara (1948) S. – Annuska (Verdi: Falstaff) 100, 258
- Henrik, VIII. (Donizetti) 156
- Henrik király (Wagner: Lohengrin) – Ernster Dezső (1898–1981) B. 20, 22 – Greindl, Josef (1912–1993) B. 276 – Pape, René (1964) B. 336
- Heppner, Ben (1956) T. – Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 360–361 – Walter, Stolzingi (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 338, 340, 343, 372
- Hermann őrgróf (Wagner: Tannhäuser) – Adam, Theo (1926) Bbar. 349 – Frick, Gottlob (1906–1994) B. 334–335 – Pape, René (1964) B. 346
- Hérould, Ferdinand (1791–1833), Ashton, Frederick (1904–1988) – A rosszul őrzött lány 173
- Herz, Joachim (1924–2010) rend. – nibelung gyűrűje, A (Wagner) 401, 410
- Herzog, Werner (1942) rend. – Jeanne d’Arc (Verdi) 153, 166 – Lohengrin (Wagner) 319–320
- Hesse, Ruth (1936) Ms. – Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda) 353
- Hirte, Klaus Bar. – Biterolf (Wagner: Tannhäuser) 349
- Hoffmann meséi (Offenbach) 43 – Carsen, Robert (1954) rend. 196 – Klemperer, Otto (1885–1973) karm. 14 – Schlesinger, John (1926) rend. 211
- Hoffmann, E. T. A. (1776–1822) 180
- Hoffmann (Offenbach: Hoffmann meséi) – Fehér Pál (1900–1959) T. 14
- Hoffmann, Peter (1946–2012) T. – Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 296
- Holl, Robert (1947) Bbar. – Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 342
- Hollandi (Wagner: A bolygó hollandi) – Jámbor László (1911–1995) Bar. 26 – London, George (1920–1985) Bbar. 331 – Losonczy György (1905–1972) Bar. 23 – Uhde, Hermann (1914–1965) Bar. 328–331 – Weikl, Bernd (1942) Bar. 332
- Homérosz (i. e. 8. sz.) 253 – Iliász, Odüsszeia 277
- Hopf, Hans (1916–1993) T. – Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 292
- Horváth Ádám (1930) ford. – Trisztán és Izolda (Wagner) 404
- Hotter, Hans (1909–2003) Bbar. 322 – Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 283 – Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 342 – vándor, A (Wagner: Siegfried) 325–326 – Wotan (Wagner: A walkür) 325–326
- Hovanscsina (Muszorgszkij) 77, 156, 205
- Hölle, Matthias (1951) B. – Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda) 420

- Pagner (Wagner: A nürnbergi mesterdálnokok) 342
- Humburg, Will (1966) karm.
– Falstaff (Verdi) 103
– trubadúr, A (Verdi) 102
- Hvorostovsky, Dmitri (1962) Bar. 37
– Germont, id. (Verdi: Traviata) 196
– Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 182
- Iászón (Cherubini: Médea)
– Penno, Gino (1920–1998) T. 47
– Picchi, Mirto (1915–1980) T. 47
- Ifjú pásztor (Wagner: Tannhäuser) –
Janowitz, Gundula (1937) S. 335
- Ihloff, Jutta-Renate S. – Annuska (Verdi:
Falstaff) 255
- Ilosfalvy Róbert (1927–2009) T. – Mantuai
herceg (Verdi: Rigoletto) 94–95
- Ines (Verdi: A trubadúr) – Proietti, Federica
Ms. 146
- Infantino, Luigi (1921–1991) T. – Walter,
Stolzingi (Wagner: A nürnbergi mesterdálnokok) 293
- Ishioka, Eiko (1939) jelmez – A nibelung
gyűrűje (Wagner) 402
- istenek alkonya, Az (Wagner) 323, 326–
327, 413
– Bécsi Filharmonikusok 323
– Solti György (1912–1997) karm. 326–
327
- Ivanoff, Nicola (1810–1880) T. – Ernani
(Verdi: Ernani) 94
- Izmael (Verdi: Nabucco)
– Cossuta, Carlo (1932–2000) T. 159
– Dvorsky, Miroslav (1960) T. 162
- Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda)
– Brewer, Christine (1955) S. 405
– Delly Rózsi (1912–2000) Ms. 24
– Eaglen, Jane (1960) S. 360–361
– Jones, Gwyneth (1936) S. 354–355
– Meier, Johanna (1938) S. 417
- Meier, Waltraud (1956) S./Ms. 83, 316,
355–359, 420
- Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 351–352,
361, 405, 421
- Polaski, Deborah (1949) S. 395, 397
- Stemme, Nina (1963) S. 393–394, 421
- Jago (Verdi: Otello)
– Alexeev, Valery (1954) Bar. 249
– Ataneli, Lado Bar. 251
– Capecchi, Renato (1923–1998) Bar. 242
– Cappuccilli, Piero (1929–2005) Bar. 88–
90, 244–245
– Glossop, Peter (1928–2008) Bar. 243
– Morris, James (1947) Bbar. 247
– Nucci, Leo (1942) Bar. 250
– Taddei, Giuseppe (1916–2010) Bar. 128
– Valdengo, Giuseppe (1914–2007)
Bar. 127–128
- Jámbor László (1911–1995) Bar.
– Hollandi (Wagner: A bolygó hollan-
di) 26
– Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi
mesterdálnokok) 23, 26
- Jancsi és Juliska (Humperdinck) 31
- Janowitz, Gundula (1937) S. – Ifjú pásztor
(Wagner: Tannhäuser) 335
- Janssen, Herbert (1892–1985) Bar. –
Wolfram von Eschenbach (Wagner:
Tannhäuser) 299, 334, 349
- Járay József (1910–1970) T. – Turiddu
(Mascagni: Parasztszület) 28
- Jarozslavna (Borogyin: Igor herceg) –
Warga Livia (1913–1988) S. 26
- Jenúfa (Janáček) – Lehnhoff, Nikolaus
(1939) rend. 374
- Jeanne d’Arc (Schiller) 153
- Jeanne d’Arc (Verdi) 153–155, 166
– Chailly, Riccardo (1953) karm. 154, 166
– Gierke, Henning von (1942) rend. 153,
166
– Herzog, Werner (1942) rend. 153, 166

II. VERDI ÉS WAGNER • 513

- Jeanne d'Arc/Johanna (Csajkovszkij: Az orléans-i szűz)
 – Dunn, Susan (1954) S. 154, 166, 202
 – Rautio, Nyina (1957) S. 155
- Jerusalem, Siegfried (1940) T.
 – Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 296
 – Parsifal (Wagner: Parsifal) 283–384
 – Siegfried (Wagner: Az istenek alkonya) 412, 414
 – Siegfried (Wagner: Siegfried) 412, 414
 – Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 420
- Jeruzsálem (Verdi) 163, 164
 – Gay, Piergiorgio (1959) rend. 164
 – Plasson, Michel (1933) karm. 164
- Jo, Sumi (1962) S.– Oszkár (Verdi: Az álarcosbál) 211
- Jochum, Eugen (1902–1987) karm. – Lohengrin (Wagner) 269, 317
- Johanna ld. Jeanne d'Arc/Johanna (Csajkovszkij: Az orléans-i szűz)
- Johansson, Eva (1958) S. – Éva, Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 366, 368
- Jóhannsson, Kristján (1948) T. – Radames (Verdi: Aida) 237
- Jones, Gwyneth (1936) S.
 – Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 310
 – Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 354–355
 – Médea (Cherubini: Médea) 44
 – Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 310, 319
- Jones, Isola (1949) Ms. – Preziosilla (Verdi: A végzet hatalma) 216–217
- Joukowsky, Paul von díszlet 379
- Joviczky József (1918–1986) T. 20, 23
- Judit (Bartók: A kékszakállú herceg vára) – Ludwig, Christa (1928) Ms. 310
- Kabaivanska, Raina (1934) S.
 – Alice Ford (Verdi: Falstaff) 257
 – Leonora (Verdi: A trubadúr) 186
- Kafka, Franz (1893–1924) – A per, A kasztély 277
- kalóz, A (Verdi) 172
 – Capuana, Mareo díszlet 172
 – Marzot, Vera jelmez 172
 – Palumbo, Renato (1963) karm. 172
 – Puggelli, Lamberto (1937) rend. 172
- Kaludov, Kaludi (1953) T.– Foresto (Verdi: Attila) 168
- kaméliás hölgy, A (Dumas, ifj.) 150, 188, 193
- Kannen, Günter von (1940) Bbar. – Klingsor (Wagner: Parsifal) 288
- Karajan, Herbert von (1908–1989) karm. 144, 206, 210–211, 337
 – Aida (Verdi) 233
 – Carmen (Bizet) 243
 – Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 56, 58–59, 61–62
 – Figaro házassága (Mozart) 254–255
 – Lohengrin (Wagner) 317
 – nibelung gyűrűje, A (Wagner) 321–325
 – Traviata (Verdi) 72, 149
- Karajan, Herbert von (1908–1989) karm., rend.
 – Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 220–223, 231
 – Falstaff (Verdi) 117, 256–258
 – Otello (Verdi) 242–244
 – Tannhäuser (Wagner) 333, 335
 – A trubadúr (Verdi) 180, 185–186, 221
- Karén, Inger Ms. – Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 307
- Karinthy Frigyes (1887–1938) – Somlyó Zoltán paródiája 150
- Karnéus, Katherina Ms. – Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda) 421
- Károly, V. (Verdi: Don Carlos) – Estes, Simon (1938) Bbar. 64

- Károly, VII. (Verdi: Jeanne d'Arc) – La Scola, Vincenzo (1958–2011) T. 154, 166
- Keilberth, Joseph (1908–1968) karm. 269
– bolygó hollandi, A (Wagner) 328–329, 331
– bővös vadász, A (Weber) 269, 273
– Lohengrin (Wagner) 269, 273, 317–319
- Kékszakállú herceg (Bartók: A kékszakállú herceg vára) – Berry, Walter (1929–2000) Bbar. 353
- kékszakállú herceg vára, A (Bartók) 298, 330
– Doráti Antal (1906–1988) karm. 330
- Kelen Péter (1950) T.
– Macduff (Verdi: Macbeth) 107, 113
– Oronte (Verdi: A lombardok) 111
- Keller, Max világítás – Trisztán és Izolda (Wagner) 361
- Keltson, Lucy (1922) S. – Luisa (Verdi: Luisa Miller) 121, 128
- Kempe, Rudolf (1910–1976) karm. 269
– Lohengrin (Wagner) 317–318
- két Foscari, A (Verdi) 124–125, 165–166
– Düggelin, Werner (1929) rend. 165
– Gavazzeni, Gianandrea (1909–1996) karm. 165
– Giulini, Carlo Maria (1914–2005) karm. 124–125
– Orchestra, Coro e Compagnia di Balletto del Teatro di San Carlo 166
– Pizzi, Pier Luigi (1930) rend. 165
– San Carlo-zenekar 166
– Santi, Nello (1931) karm. 165–166
- Ketelsen, Hans-Joachim Bar. – Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izolda) 362
- Kim Dong-Kyu, Ettore Bar. – Germont, id. (Verdi: Traviata) 192
- Kincses Veronika (1978) S.– Amelia Grimaldi/Maria (Verdi: Simon Boccanegra) 107, 109
- King, James (1925–2005) T. – Siegmund (Wagner: A walkür) 326
- Kinmonth, Patrick díszlet – Traviata (Verdi) 195
- Király (Verdi: Aida)
– Burchuladze, Paata (1955) B. 236–237
– Polgár László (1947–2010) B. 140
- király hirdetője, A (Wagner: Lohengrin) – Trekel, Roman Bar. 336
- Kirchner, Alfred (1937) rend. – Trisztán és Izolda (Wagner) 396
- Kleiber, Carlos (1930–2004) karm.
– Traviata (Verdi) 149
– Trisztán és Izolda (Wagner) 352, 392
- Klemperer, Otto (1885–1973) karm. 12–14, 17–18, 29
– Don Giovanni (Mozart) 14
– Hoffmann meséi (Offenbach) 14
– nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 14–15
– varázsfuvola, A (Mozart) 14
- Klingsor (Wagner: Parsifal)
– Bankl, Wolfgang (1960) B. 400
– Berry, Walter (1929–2000) Bbar. 353
– Kannen, Günter von (1940) Bbar. 288
– Mazura, Franz (1924) Bbar. 384
- Klose, Margarete (1899–1968) Ms. – Ortrud (Wagner: Lohengrin) 312–313, 315–316
- Kmentt, Waldemar (1929) – Vogelweide, Walther von der (Wagner: Tannhäuser) 335
- Knappertsbusch, Hans (1888–1965) karm. 337
– nibelung gyűrűje, A (Wagner) 321–322, 324
– Parsifal (Wagner) 282, 384, 399
- Kocsmáros (Verdi: Falstaff) – MacPherson, George T. 101
- Kodály Zoltán (1892–1967) 28
- Kollo, René (1937) T.
– Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 296

II. VERDI ÉS WAGNER • 515

- Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 292, 346
- Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 354–355, 358, 417
- Komáromi Pál (1892–1966) Bbar. – Hány János (Kodály: Hány János) 28
- Komlósi Ildikó (1959) Ms.– Amneris (Verdi: Aida) 240
- Komor Vilmos (1895–1971) karm. 27
- Konstantinov, Julian (1966) B. – Fiesco, Jacopo (Verdi: Simon Boccanegra) 207
- Konwitschny, Franz (1901–1962) karm.
- bolygó hollandi, A (Wagner) 355
 - Tannhäuser (Wagner) 317, 355
 - Trisztán és Izolda (Wagner) 355–359
- Kónya Sándor (1923–2002) T.
- Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 295–296, 288
 - Walter, Stolzingi (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 372
- Koréh Endre (1906–1960) B. 11
- Ozmin (Mozart: Szöktetés a szerájból) 13
- Kormányos (Wagner: A bolygó hollandi)
- Lewis, Richard (1914–1990) T. 331
 - Seiffert, Peter (1954) T. 332
 - Traxel, Josef (1916–1975) T. 329–330
- Kormányzó (Mozart: Don Giovanni)
- Franklin, David (1908–1973) B. 279
 - Tóth Lajos (1900–1986) Bar. 14
- Kout, Jiří karm.
- Makropolisz-ügy, A (Janáček) 354
 - Trisztán és Izolda (Wagner) 354
- Kovács Dezső (1900–?) Bar. – Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 23
- Kováts Kolos (1948) B. 107
- Banquo (Verdi: Macbeth) 113
 - Pagano (Verdi: A lombardok) 111
 - Silva, Don Ruy Gomez de (Verdi: Ernani) 108
- König, Klaus (1934) T. – Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 292–293
- Környei Béla (1875–1925) T. 20
- Siegmund (Wagner: A walkür) 22
- Krämer, Günter (1940) rend. – Nabucco (Verdi) 162
- Krammer Teréz (1868–1934) S. 24
- Kraus, Alfredo (1927–1999) T.
- Edgar (Donizetti: Lammermoori Lucia) 36
 - Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 39
- Kraus, Clemens (1908–1930) karm. 307
- Parsifal (Wagner) 384
- Krauss, Fritz (1883–1976) T. – Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 291–293
- Kreón (Cherubini: Médea) – Modesti, Giuseppe (1915–1998) Bbar. 47
- Kringelborn, Solveig (1970) S. – Elza (Wagner: Lohengrin) 408
- Krips, Joseph (1902–1974) karm. – Szöktetés a szerájból (Mozart) 13
- Kruse, Heinz T.
- Siegfried (Wagner: A walkür) 403
 - Siegfried (Wagner: Az istenek alkonya) 403
- Kubelik, Rafael (1914–1996) karm. – Lohengrin (Wagner) 269
- Kuen, Paul (1910–1997) T. – Mime (Wagner: A Rajna kincse) 325–326
- Kundry (Wagner: Parsifal)
- Callas, Maria (1923–1977) S. 293
 - Meier, Waltraud (1956) S./Ms. 83, 285, 287–288, 316, 385, 388, 390–391, 399
 - Mödl, Martha (1912–2001) S. 283
 - Randová, Eva (1936) Ms. 283, 288
 - Rysanek, Leonie (1926–1998) S. 283
 - Tutsek Piroška (1905–1979) Ms. 20, 23
 - Varnay, Astrid (1918–2006) S. 283
- Kupfer, Harry (1935) rend. 279
- bolygó hollandi, A (Wagner) 281
 - nibelung gyűrűje, A (Wagner) 410–415

- nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 363
- Parsifal (Wagner) 279, 284–390
- Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izolda)
 - Bär, Olaf (1957) Bar. 394
 - Becht, Hermann (1939–2009) Bbar. 417
 - Berry, Walter (1929–2000) Bbar. 351, 353
 - Daniel, Boaz Bar. 406
 - Feldhoff, Gerd B. 354–355
 - Ketelsen, Hans-Joachim Bar. 362
 - Skovhus, Bo (1962) Bar. 421
 - Struckmann, Falk (1958) Bbar. 420
 - Wächter, Eberhard (1929–1992) Bar. 351
 - Weikl, Bernd (1942) Bar. 355–356, 358
- La Scola, Vincenzo (1958–2011) T.
 - Adorno, Gabriele (Verdi: Simon Boccanegra) 206
 - Foscari, Jacopo (Verdi: A két Foscari) 166
 - Károly, VII. (Verdi: Jeanne d’Arc) 154, 166
 - Radames (Verdi: Aida) 140
- Lachner, Franz (1803–1890) átdolg. – Médea (Cherubini) 43–44
- Lady Macbeth (Verdi: Macbeth)
 - Barstow, Josephine (1940) S. 169
 - Guleghina, Maria (1959) S. 171
 - Marrocu, Paoletta S. 171
 - Sass Sylvia (1951) S. 113
 - Zampieri, Mara (1951) S. 170
- Lafont, Jean-Philippe (1951) Bbar. – Falstaff (Verdi: Falstaff) 141–142
- Lakmé (Delibes: Lakmé) – Gencsy Sári (1929–2008) Ks. 25–26
- Lamberti, Giorgio (1938) T. 105, 107
 - Ernani (Verdi: Ernani) 108
 - Oronte (Verdi: A lombardok) 111
- Lammermoori Lucia (Donizetti) 31–38, 41, 256
 - Bonyngé, Richard (1930) karm. 35
 - London Symphony Orchestra 41
 - Rescigno, Nicola (1916–2008) karm. 36
 - Rizzi, Carlo (1960) karm. 41
 - Toscanini, Arturo (1867–1957) karm. 256
- Langenfass, Rolf (1944–2012) jelmez – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 370
- Lányi Viktor (1889–1962) ford. 118
- Large, Brian (1939) videóra rend. 86
 - Aida (Verdi) 234
- László Margit (1931) S. – Gilda (Verdi: Rigoletto) 94–95
- Laubenthal, Horst R. (1939) T. – Vogelweide, Walther von der (Wagner: Tannhäuser) 349
- Lauretta (Puccini: Gianni Schicchi) – Szecsődi Irén (1917–2001) 27
- Lauri-Volpi, Giacomo (1892–1979) T. 124
 - Manrico (Verdi: A trubadúr) 121
 - Radames (Verdi: Aida) 120
 - Raul de Nangis (Verdi: A hugenot-ták) 121
 - Rodolfo (Verdi: Luisa Miller) 120–121
- Lavia, Gabriele (1942) rend. – A lombardok (Verdi) 163
- Lazarev, Alekszandr (1938–2011) karm. – Az orléans-i szűz (Csajkovszkij) 154
- Lazaridis, Stefanos (1942–2010) díszlet – Macbeth (Verdi) 170
- Lebois, Michel díszlet – Attila (Verdi) 167
- Leech Richard (1957) T. – Mantuai herceg (Verdi: Rigoletto) 42
- Lehel György (1926–1989) karm. 27
- Lehnhoff, Nikolaus (1939) rend.
 - Jenůfa (Janáček) 374
 - Lohengrin (Wagner) 407–408, 421
 - nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 374, 376, 385, 421
 - Parsifal (Wagner) 385–386, 389–390, 420

II. VERDI ÉS WAGNER • 517

- Trisztán és Izolda (Wagner) 351, 374, 385, 420–421
- Leiaccker, Johannes (1948) díszlet, jelmez – Trisztán és Izolda (Wagner) 359
- Leinsdorf, Erich (1912–1993) karm. – Lohengrin (Wagner) 317
- Lendvai Andor (1901–1964) Bar. – Tonio (Leoncavallo: Bajazzók) 12
- Lenszkij (Csajkovszkij: Anyegin)
- Atlantov, Vladimir (1939) T. 244
 - Udvardy Tibor (1914–1981) T. 26
- Leonhardt, Carl (1886–1969)
- karm. – Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 317–318
- Leonora (Beethoven) 227
- Treitschke, Georg Friedrich (1776–1842) libr. 43
- Leonora (Verdi: A trubadúr)
- Callas, Maria (1923–1977) S. 47
 - Carena, Maria (1891–1966) S. 279
 - Gencer, Leyla (1928–2008) S. 187
 - Gheorghiu, Angela (1965) S. 145
 - Kabaivanska, Raina (1934) S. 186
 - Longhi, Daniela S. 102
 - Marton Éva (1943) S. 183–184
 - Plowright, Rosalind (1949) S. 100, 184–185
 - Takács Paula (1913–2003) S. 28
 - Villarroel, Verónica S. 182
- Leonora (Verdi: A végzet hatalma)
- Callas, Maria (1923–1977) S. 51, 116, 215
 - Caniglia, Maria (1905–1979) S. 116, 123, 126
 - Gorcsakova, Galina (1962) S. 214
 - Price, Leontyne (1927) S. 216
 - Tebaldi, Renata (1922–2004) S. 215
- Leporello (Mozart: Don Giovanni)
- Baccaloni, Salvatore (1900–1969) B. 279
 - Sardi, Ivan (1930) Bar. 367
 - Seiffert, Peter (1954) T. 376
 - Székely Mihály (1901–1963) B. 14
 - van Dam, José (1940) Bbar. 376
- Levental, Valerij (1938) díszlet – Az orléans-i szűz (Csajkovszkij) 153
- Levine, James (1943) karm. 144
- Aida (Verdi) 236
 - álarcosbál, Az (Verdi) 211
 - Don Carlos (Verdi) 1886, ötfelvonásos modenai változat 84, 219
 - Luisa Miller (Verdi) 173
 - Nabucco (Verdi) 161
 - nibelung gyűrűje, A (Wagner) 325
 - nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 370, 372–373
 - Otello (Verdi) 246
 - Parsifal (Wagner) 269, 383–384, 399
 - Rigoletto (Verdi) 96–97, 144, 175
 - Simon Boccanegra (Verdi) 79, 204
 - Traviata (Verdi) 37
 - Trisztán és Izolda (Wagner) 362
 - trubadúr, A (Verdi) 183
 - végzet hatalma, A (Verdi) 216
- Lewis, Richard (1914–1990) T. – Kormányos (Wagner: A bolygó hollandi) 331
- Lieb, Karl T.
- Erik (Wagner: A bolygó hollandi) 331
 - Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 291–292
- Lima, Luis (1948) T.
- Don Carlos (Verdi: Don Carlos) 220
 - Macduff (Verdi: Macbeth) 171
- Limbourg, Johan (1388?–1416) 416
- Limbourg, Paul (1386/87–1416) 416
- Limbourg, Hermann (1385?–1416) 416
- Limbourg testvérek ld. Limbourg, Johan, Limbourg, Paul, Limbourg, Hermann
- Lina (Verdi: Stiffelio)
- Malfitano, Catherine (1948) S. 158, 174
 - Sweet, Sharon (1951) S. 158
- Linderstrand, Sylvia Ms. – Page, Mrs. Meg (Verdi: Falstaff) 255

- Lionel (Csajkovszkij: Az orléans-i szűz) – Redkin, Vlagyimir Bar. 155
- lipcsei Gewandhausorchester – Az álarcosbál (Verdi) 212
- Lipovšek, Marjana (1946) Ka. – Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda) 355–356
- Lippert, Herbert (1957) T.
– Dávid (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 341
– Don Ottavio (Mozart: Don Giovanni) 341
- Lisa (Bellini: Az alvajáró) – Ratti, Eugenia (1933) S. 52
- Lisz Ferenc (1811–1886) karm. – Lohengrin (Wagner) 336
- Littasy György (1912–1996) B.
– Nanni (Haydn: Aki hűtlen, pórus jár) 26–27
– Raimond (Donizetti: Lammermoori Lucia) 26–27
- Liù (Puccini: Turandot) – Szecsődi Irén (1917–2001) S. 27
- Lloyd, Phillida (1957) rend. – Macbeth (Verdi) 171
- Lloyd, Robert (1940) B.
– Fiesco, Jacopo (Verdi: Simon Boccanegra) 78, 205
– Fülöp, II. király (Verdi: Don Carlos) 221, 226
– Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda) 354–355
– Raimond (Donizetti: Lammermoori Lucia) 37
- Loge (Wagner: A Rajna kincse)
– Clark, Graham (1941) T. 411
– Franz, Christian (1968) T. 248
– Svanholm, Set (1904–1964) T. 325
- Lohengrin (Wagner) 267–276, 290, 293, 295–307, 310–320, 329, 333, 335–336, 407–409, 421
– Abbado, Claudio (1933) karm. 317
– Barenboim, Daniel (1942) karm. 335–336
– Bayreuthi Ünnepi Játékok ének- és zenekara 269–270
– Berlini Német Szimfonikus Zenekar 407
– Braunfels, Stephan (1950) díszlet 407
– Busch, Fritz (1890–1951) karm. 269
– Friedrich, Götz (1930–2000) rend. 315, 318–319
– Heger, Robert (1886–1976) karm. 317–318
– Herzog, Werner (1942) rend. 319–320
– Jochum, Eugen (1902–1987) karm. 269, 317
– Karajan, Herbert von (1908–1989) karm. 317
– Keilberth, Joseph (1908–1968) karm. 269, 273, 317–318, 329
– Kempe, Rudolf (1910–1976) karm. 317–318
– Kubelik, Rafael (1914–1996) karm. 269
– Lehnhoff, Nikolaus (1939) rend. 407–408, 421
– Leinsdorf, Erich (1912–1993) karm. 317
– Lisz Ferenc (1811–1886) karm. 336
– Nagano, Kent (1951) karm. 407
– Nelsson, Voldemar (1938–2006) karm. 318
– Schneider Peter (1939) karm. 317–318
– Schüchter, Wilhelm (1911–1974) karm. 317
– Solti György (1912–1997) karm. 317
– Staatsoper Berlin zene- és ének-kara 335
– Wagner, Katharina (1978) rend. 408
– Wagner, Wieland (1917–1966) rend. 314
– Wagner, Wolfgang (1919–2010) rend. 295, 314
– Walter, Bettina jelmez 407

- Lohengrin (Wagner: Lohengrin)
- Domingo, Plácido (1941) T. 293, 296
 - Frey, Paul (1941) T. 297–298
 - Hoffmann, Peter (1946–2012) T. 296
 - Jerusalem, Siegfried (1940) T. 296
 - Kollo, René (1937) T. 296
 - Kónya Sándor (1923–2002) T. 295–296, 298
 - Melchior, Lauritz (1890–1973) T. 295, 297–299
 - Schock, Rudolf (1915–1986) T. 295
 - Seiffert, Peter (1954) T. 335, 343, 346
 - Simándy József (1916–1997) T. 21, 23
 - Thomas, Jess (1927–1993) T. 296, 298
 - Vogt, Klaus Florian (1970) T. 408–409
 - Völker, Franz (1899–1965) T. 295, 298
 - Windgassen, Wolfgang (1914–1974) T. 274–275, 295, 297–298
 - Závodszy Zoltán (1892–1976) T. 23
- Lombardi, I (Verdi: A lombardok) 105–106, 110–111, 153, 156, 163–164, 166–167, 182
- Lombardo, Pasquale B. – Loredano (Verdi: A két Foscari) 125
- lombardok, A (Verdi) 105–106, 110, 111, 153, 156, 163, 164, 166–167, 182
- Forray Gábor (1925–2000) díszlet 153, 163, 166
 - Gardelli, Lamberto (1915–1998) karm. 110, 166
 - Gavazzeni, Gianandrea (1909–1996) karm. 163
 - Lavia, Gabriele (1942) rend. 163
 - Magyar Állami Operaház Zenekara 106
 - Magyar Rádió Énekkara 106
 - Mikó András (1922–1998) rend. 153, 163, 166
- London Symphony Orchestra
- Lammermoori Lucia (Donizetti) 41
 - Traviata (Verdi) 41
 - A trubadúr (Verdi) 144
- London, George (1920–1985) Bbar.
- Amfortas (Wagner: Parsifal) 283–384
 - Hollandi (Wagner: A bolygó hollandi) 331
 - Wotan (Wagner: A Rajna kincse) 325
- Londoni Filharmonikus Zenekar – Simon Boccanegra (Verdi) 205
- londoni Új Philharmonia Kórusa – Trisztán és Izolda (Wagner) 351
- Longhi, Daniela S. – Leonora (Verdi: A trubadúr) 102
- Lopardo, Frank (1951) T.
- Almaviva gróf (Rossini: A sevillai borbély) 70
 - Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 70, 191
- Loredano (Verdi: A két Foscari) – Lombardo, Pasquale B. 125
- Lorenz, Siegfried (1945) Bar. – Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 339
- los Angeles, Victoria de (1923–2005) S.
- Amelia Grimaldi/Maria (Verdi: Simon Boccanegra) 136
 - Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 309
- Losey, Joseph (1909–1984) rend. – Don Giovanni (Mozart) 376
- Losonczy György (1905–1972) Bar.
- Don Giovanni (Mozart: Don Giovanni) 14
 - Hollandi (Wagner: A bolygó hollandi) 23
 - Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 12, 15–16, 367
- Lucca, Marie-Jeanne – Macbeth (Verdi) jelmez 170
- Luchetti, Veriano (1939) T.
- Arrigo (Verdi: A szicíliai vecsernye) 202–203
 - Foresto (Verdi: Attila) 167
- Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia)

- Brambilla, Teresa (1813–1895) S. 32
- Callas, Maria (1923–1977) S. 32–35
- dal Monte, Toti (1983–1975) S. 32
- Freni, Mirella (1935) S. 35
- Gruberova, Edita (1946) S. 32–36
- Gyurkovics Mária (1916–1973) S. 32
- Patti, Adelina (1843–1919) S. 32
- Pons, Lily (1898–1976) S. 32
- Scotto, Renata (1934) S. 35
- Sutherland, Joan (1926–2010) S. 33–36
- Tacchinardi Persiani, Fanny (1812–1867) S. 33
- Lucia di Lammermoor (Donizetti: Lammermoori Lucia) 31–38, 41, 256
- Lučić, Željko (1968) Bar. – Germont, id. (Verdi: Traviata) 194
- Lucrezia, Contarini (Verdi: A két Foscari)
 - Pendatchanska, Alexandrina (1970) S. 166
 - Roark-Strummer, Linda S. 165
 - Vitale, Maria (1924–1984) S. 125
- Ludwig, Christa (1928) Ms.
 - Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda) 351
 - Judit (Bartók: A kékszakállú hercegvára) 310
 - Ortrud (Wagner: Lohengrin) 302, 310, 314–316
 - Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 257
 - Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 310, 334
- Luisa (Verdi: Luisa Miller)
 - Keltson, Lucy (1922) S. 121, 139
 - Scotto, Renata (1934) S. 173
- Luisa Miller (Verdi) 120–121, 157, 172–174
 - Caine, Charles jelmez 173
 - Colonnello, Attilio (1930) díszlet 173
 - Levine, James (1943) karm. 173
 - Merrill, Nathaniel (1927–2008) rend. 173
 - Rossi, Mario (1902–1992) karm. 120
- Lulu (Berg: Lulu) – Schäfer, Christine (1965) S. 178
- Luna gróf (Verdi: A trubadúr)
 - Bastianini, Ettore (1922–1967) Bar. 186–187
 - Bruson, Renato (1934) Bar. 185
 - Cappuccilli, Piero (1929–2005) Bar. 186
 - Granforte, Apollo (1886–1975) Bar. 279
 - Hampson, Thomas (1955) Bar. 145
 - Hvorostovsky, Dmitri (1962) Bar. 182
 - Melis György (1923–2009) Bar. 103
 - Milnes, Sherrill (1935) Bar. 183
 - Servile, Roberto Bar. 102–103
 - Zancanaro, Giorgio (1939) Bar. 89–90, 185
- Lustig, Rudolf (1906–1998) T.
 - Erik (Wagner: A bolygó hollandi) 329–330
 - Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 291
- Luzzati, Emanuele (1921–2007) díszlet – Macbeth (Verdi) 169
- Maazel, Lorin (1930) karm.
 - Aida (Verdi) 236
 - Traviata (Verdi) 196
- Macbeth (Shakespeare) – Polanski, Roman (1933) rend. 171
- Macbeth (Verdi) 79, 105–107, 111–113, 121, 169, 170–171, 201
 - Abbado, Claudio (1933) karm. 112
 - Állami Hangversenyzenekar 112
 - Campanella, Bruno (1943) karm. 171
 - Damiani, Luciano (1923–2007) díszlet, jelmez 170
 - Gardelli, Lamberto (1915–1998) karm. 112
 - Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121
 - Hadjimischev, Michael (1941–2005) rend. 169
 - Lazaridis, Stefanos (1942–2010) díszlet 170
 - Lloyd, Phillida (1957) rend. 171

II. VERDI ÉS WAGNER • 521

- Lucca, Marie-Jeanne jelmez 170
- Luzzati, Emanuele (1921–2007) díszlet 169
- Magyar Rádió Énekkara 106
- Magyar Rádió Szimfónius Zenekara 106
- Pountney, David (1947) rend. 170
- Pritchard, John (1921–1989) karm. 169
- Ronconi, Luca (1933) rend. 170
- Sinopoli, Giuseppe (1946–2001) karm. 170
- Ward, Anthony díszlet, jelmez 171
- Welsler-Möst, Franz (1960) karm. 171
- Macbeth (Verdi: Macbeth)
 - Álvarez, Carlos (1966) Bar. 171
 - Bruson, Renato (1934) Bar. 170
 - Cappuccilli, Piero (1929–2005) Bar. 105, 112
 - Hampson, Thomas (1955) Bar. 170
 - Paskalis, Kostas (1929–2007) Bar. 169
 - Svéd Sándor (1904–1979) Bar. 13, 20
- Macduff (Verdi: Macbeth)
 - Berti, Marco T. 171
 - Erwen, Keith T. 170
 - Kelen Péter (1950) T. 107, 113
 - Lima, Luis (1948) T. 171
 - O’Neill, Dennis (1948) T. 170
 - Shicoff, Neil (1949) T. 36
- Macfarlane, John díszlet, jelmez – Otello (Verdi) 250
- Mackerras, Charles (1925) karm. 41
 - A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 364–365
- MacNeil, Cornell (1922–2011) Bar.
 - Germont, id. (Verdi: Traviata) 74–75
 - Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 175
- MacNeil, Walter (1957) T. – Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 188
- MacPherson, George T. – Kocsmáros (Verdi: Falstaff) 101
- Madeleine (Giordano: André Chénier)
 - Callas, Maria (1923–1977) S. 48–50
 - Tebaldi, Renata (1922–2004) S. 48
- Madelon (Giordano: André Chénier) – Danieli, Lucia (1929–2005) Ms. 49
- Maestri, Ambrogio (1970) Bar. – Falstaff (Verdi: Falstaff) 260
- Maddalena (Verdi: Rigoletto) – Araya, Graciela Ms. 178
- Magee, Emily (1968) S.
 - Desdemona (Verdi: Otello) 249
 - Elza (Wagner: Lohengrin) 335
 - Éva, Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 343
- Maggio Musicale Fiorentino – Simon Boccanegra (Verdi) 206
- Magyar Állami Operaház Kórusa
 - Ernani (Verdi) 106
 - Simon Boccanegra (Verdi) 106
- Magyar Állami Operaház Zenekara
 - Ernani (Verdi) 106
 - Falstaff (Verdi) 103
 - lombardok, A (Verdi) 106
 - Rigoletto (Verdi) 94
 - Simon Boccanegra (Verdi) 106
- Magyar Néphadsereg Férfikara – Ernani (Verdi) 106
- Magyar Rádió Énekkara
 - Attila (Verdi) 106
 - lombardok, A (Verdi) 106
 - Macbeth (Verdi) 106
- Magyar Rádió Szinfonikus Zenekara – Macbeth (Verdi) 106
- Maid of Orleans, The ld. Az orléans-i szűz (Csajkovszkij)
- Majoli, Lorenzo (1868–1939) karm. – Falstaff (Verdi) 253
- Makart, Hans (1840–1884) díszlet 378
- Makropolusz-ügy, A (Janáček) – Kout, Jiří karm. 354
- Maleczky Oszkár (1894–1972) Bar.
 - Alberich (Wagner: A Rajna kincse) 11

- Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 12
- Malfitano, Catherine (1948) S.
 - Lina (Verdi: Stiffelio) 158, 174
 - Salome (Strauss, R.: Salome) 174
- Malibran, Maria (1808–1836) Ms. 50
- Mancini, Caterina (1924) S.
 - Abigél (Verdi: Nabucco) 119, 122
 - Aida (Verdi: Aida) 122
 - Elvira (Verdi: Ernani) 119–120
- Mann, Thomas (1875–1955) 23, 70, 125, 186, 272, 390, 398
- Manon Lescaut (Puccini) 74, 98
- Marrico (Verdi: A trubadúr)
 - Alagna, Roberto (1963) T. 146
 - Bonisolli, Franco (1938–2003) T. 89, 184
 - Cura, José (1962) T. 182
 - del Monaco, Mario (1915–1982) T. 47, 187
 - Domingo, Plácido (1941) T. 185
 - Frusoni, Maurizio (1941–2000) T. 102
 - Lauri-Volpi, Giacomo (1892–1979) T. 121
 - Pavarotti, Luciano (1935–2007) T. 183–184
 - Pertile, Aureliano (1885–1952) T. 279
 - Slezak, Leo (1873–1946) T. 180
- Mantuai herceg (Verdi: Rigoletto)
 - Álvarez, Marcelo (1962) T. 177
 - Aquiles, Machado (1973) T. 179
 - Domingo, Plácido (1941) T. 175–176
 - Ilosfalvy Róbert (1927–2009) T. 94–95
 - Leech Richard (1957) T. 42
 - Pavarotti, Luciano (1935–2007) T. 96, 176–177
 - Shicoff, Neil (1949) T. 36, 42
 - Tagliavini, Ferruccio (1913–1995) T. 127
- Maometto Secondo (Rossini) 113
- Marie de France (12. sz.) 416
- Margit (Gounod: Faust)
 - Mátyás Mária (1924–1999) S. 28–29
 - Orosz Júlia (1908–1997) S. 12
- Mariani, Luciano (1801–1859) B. 290
- Mariani, Rosa (1799–1832) A. 290
- Marina (Muszorgszkij: Borisz Godunov) – Palánkay Klára (1921–2007) Ms. 27
- Mariinszkij Színház zene- és énekkara – Requiem (Verdi) 137–138
- Marinuzzi, Gino (1920–1996) karm.
 - fecske, A (Puccini) 116
 - Parsifal (Wagner) 116
 - végzet hatalma, A (Verdi) 116, 118, 124
- Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda)
 - Hölle, Matthias (1951) B. 420
 - Lloyd, Robert (1940) B. 354–355
 - Moll, Kurt (1938) B. 355–356
 - Pape, René (1964) B. 362, 394, 421
 - Rose, Peter B. 406
 - Rundgren, Bengt (1931–2008) B. 353
 - Salminen, Matti (1945) B. 417
 - Talvela, Martti (1935–1989) B. 351
- Márkus László (1881–1948) 9
- Marrocu, Paoletta S. – Lady Macbeth (Verdi: Macbeth) 171
- Martinpelto, Hillevi (1958) S. – Alice Ford (Verdi: Falstaff) 141
- Martinucci, Nicola (1941) T. 89
 - Radames (Verdi: Aida) 234
- Marton Éva (1943) S. – Leonora (Verdi: A trubadúr) 183–184
- Mary (Wagner: A bolygó hollandi) – Schärte, Elisabeth A. 329
- Marzot, Vera jelmez – Aida (Verdi) 235
 - kalóz, A (Verdi) 172
- Masetto (Mozart: Don Giovanni) – Henderson, Roy (1899–2000) Bar. 279
- Masini, Galliano (1896–1986) T. – Don Alvaro (Verdi: A végzet hatalma) 116
- Masdanieri (Verdi: Haramiák) 157
- Mattila, Karita (1960) S.

II. VERDI ÉS WAGNER • 523

- Amelia Grimaldi/Maria (Verdi: Simon Boccanegra) 206
- Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 82–84, 230
- Éva, Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 340, 372
- Mátyás Mária (1924–1999) S. – Margit (Gounod: Faust) 28–29
- Mayer, Stefan (1959) díszlet – Simon Boccanegra (Verdi) 206
- Mazura, Franz (1924) Bbar. – Klingsor (Wagner: Parsifal) 384
- Mazzola, Enrique karm. – Falstaff (Verdi) 262
- McCallin, Tanya jelmez – Rigoletto (Verdi) 177
- McIntyre, Donald (1934) Bbar.
 - Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 364–365, 373
 - Wotan (Wagner: A Rajna kincse) 364–365
- McLaughlin, Marie (1954) S. – Violetta (Verdi: Traviata) 188
- McVicar, David (1966) rend. – Rigoletto (Verdi) 177–178
- Médea (Cherubini: Médea)
 - Borkh, Inge (1921) S. 44
 - Bumbry, Grace (1937) S. 44
 - Callas, Maria (1923–1977) S. 32, 43–47, 50
 - Farrell, Eileen (1920–2002) S. 44
 - Gorr Rita (1926–2012) Ms. 44
 - Jones, Gwyneth (1936) S. 44
 - Ricciarelli, Katia (1946) S. 44
 - Rysanek, Leonie (1926–2008) S. 44
 - Sass Sylvia (1951) S. 44
 - Silja, Anja (1940) S. 44
 - Verrett, Shirley (1931–2010) S. 44
- Médea (Cherubini) 43–47, 50
 - Bernstein, Leonard (1918–1990) karm. 45–46
 - Frazzi, Vito (1888–1975) libr. 44
 - Gardelli, Lamberto (1915–1998) karm. 45
 - Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 44–45
 - Lachner, Franz (1803–1890) átdolg. 43–44
 - Rescigno, Nicola (1916–2008) karm. 45
 - Schippers, Thomas (1930–1977) karm. 45
 - Serafin, Tullio (1878–1968) szöveg, karm. 44–45
 - Treitschke, Georg Friedrich (1776–1842) ford. 43
 - Wallmann, Margarethe (1904–1992) rend. 44
 - Zangarini, Carlo (1874–1943) ford. 44
- Mefistofele (Boito) – Capuana, Franco (1894–1969) karm. 128
- Mefisztó (Gounod: Faust)
 - Rossi-Lemeni, Nicola (1920–1991) B. 123
 - Raimondi, Ruggero (1941) Bbar. 263
- Meg Id. Page, Mrs. Meg (Verdi: Falstaff)
- Mehta, Zubin (1936) karm.
 - Falstaff (Verdi) 262
 - Trisztán és Izolda (Wagner) 323, 355, 359
- Mei, Eva (1965) S. – Violetta (Verdi: Traviata) 198
- Meier, Johanna (1938) S. – Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 417
- Meier, Waltraud (1956) S./Ms. 370
 - Eboli (Verdi: Don Carlos) 83–84, 228, 230
 - Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 83, 316, 355–359, 420
 - Kundry (Wagner: Parsifal) 83, 285, 287–288, 316, 385, 388, 390–391, 399
 - Ortrud (Wagner: Lohengrin) 316, 409
 - Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 83, 311, 316, 346

- Waltraute (Wagner: Az istenek alkonya) 412
- Meistersinger von Nürnberg, Die (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 14, 23, 255, 269, 293, 337–341, 343–344, 363–364, 366–367, 370–377, 381, 385, 416–417, 421
- Melano, Fabrizio rend. – A trubadúr (Verdi) 182
- Melchior, Lauritz (1890–1973) T. 326
 - Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 295, 297–299
 - Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 291, 293, 297–298, 347
 - Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 420
- Meletti, Saturno (1906–1985) B. 129
 - Ford (Verdi: Falstaff) 118
 - Melitone (Verdi: A végzet hatalma) 117
- Melis György (1923–2009) Bar.
 - Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 103
 - Posa márki (Verdi: Don Carlos) 64, 163, 219, 230
 - Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 94–96
- Melitone (Verdi: A végzet hatalma)
 - Capecchi, Renato (1923–1998) Bar. 216
 - Fissore, Enrico Bar. 216–217
 - Meletti, Saturno (1906–1985) B. 117
 - Zasztavnij, Georgij Bar. 215
- Mendoza, Susana jelmez
 - Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 225
 - Traviata (Verdi) 225
- Merrill, Nathaniel (1927–2008) rend. – Luisa Miller (Verdi) 173
- Merritt, Chris (1952) T. – Arrigo (Verdi: A szicíliai vecsernye) 203
- Méry, Joseph (1797–1866) libr. – Don Carlos (Verdi) 55
- Metropolitan zenekara
 - Don Carlos (Verdi) 1886, ötfelvonásos modenai változat 219
 - Rigoletto (Verdi) 96, 175
 - Simon Boccanegra (Verdi) 79
 - A végzet hatalma (Verdi) 216
- Metternich, Josef (1915–2005) Bar. – Telramund (Wagner: Lohengrin) 301
- Micaela (Bizet: Carmen) – Gheorghiu, Angela (1965) S. 68
- Michailov, Zvetan T. – Corrado (Verdi: A kalóz) 172
- Mikó András (1922–1998) rend. – A lombardok (Verdi) 153, 163, 166
- Milánói Scala ének- és zenekara 270
- Milanov, Zinka (1906–1983) S. – Aida (Verdi: Aida) 140
- Mildmay, Audrey (1900–1953) S. – Zerlina (Mozart: Don Giovanni) 279
- Miles, Alastair (1961) B.
 - Brogni bíboros (Halévy: A zsidónő) 97
 - Fiesco, Jacopo (Verdi: Simon Boccanegra) 97–98, 205
 - Raimond (Donizetti: Lammermoori Lucia) 37
- Miller (Verdi: Luisa Miller)
 - Colombo, Scipio (1910–2002) Bar. 121
 - Milnes, Sherrill (1935) Bar. 173
- Miller Lajos (1940) Bar.
 - Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 106–107, 109
 - Don Carlos (Verdi: Ernani) 106–108
 - Ezio (Verdi: Attila) 106–107, 114
- Millo, Aprile (1958) S.
 - Aida (Verdi: Aida) 237
 - Amelia (Verdi: Az álarcosbál) 212
- Milnes, Sherrill (1935) Bar.
 - Amonasro (Verdi: Aida) 237
 - Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 183
 - Miller (Verdi: Luisa Miller) 173
 - Nabucco (Verdi: Nabucco) 159
 - Posa márki (Verdi: Don Carlos) 64
- Mime (Wagner: A Rajna kincse)
 - Clark, Graham (1941) T. 402

II. VERDI ÉS WAGNER • 525

- Kuen, Paul (1910–1997) T. 325–326
- Mime (Wagner: Siegfried)
- Clark, Graham (1941) T. 402, 412, 414–415
- Stolze, Gerhard (1926–1979) T. 326
- Mimi (Puccini: Bohémélet)
- Gheorghiu, Angela (1965) S. 68
- Szecsődi Irén (1917–2001) 27
- Minghini-Cattaneo, Irene (1892–1944) Ms.
- Azucena (Verdi: A trubadúr) 279
- Minkowski, Marc (1962) karm. – Armida (Gluck) 194
- Minnie (Puccini: A nyugat lánya) – Zampieri, Mara (1951) S. 170
- Mirronov, Ivan T. – Gaston (Verdi: Jeruzsálem) 164
- Mitridate Eupatore (Scarlatti) – de Sabata, Victor (1892–1967) karm. 45
- Mitropoulos, Dimitri (1896–1960) karm. – A végzet hatalma (Verdi) 116
- Modesti, Giuseppe (1915–1998) Bbar.
- Kreón (Cherubini: Médea) 47
- Rodolfo gróf (Bellini: Az alvajáró) 50
- Moffo, Anna (1932–2006) S.
- Annuska (Verdi: Falstaff) 254
- Violetta (Verdi: Traviata) 56, 69, 72
- Mohamed, II. (Rossini) 156
- Moiseiwitsch, Tanya (1914–2003) díszlet, jelmez – Rigoletto (Verdi) 175
- Molinari-Pradelli, Francesco (1911–1996) karm. 125
- Rigoletto (Verdi) 17
- Simon Boccanegra (Verdi) 124
- végzet hatalma, A (Verdi) 215
- Moll, Kurt (1938) B.
- Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 384, 400
- Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda) 355, 358
- Daland (Wagner: A bolygó hollandi) 338–339
- Pagner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 338
- Rocco (Beethoven: Fidelio) 338
- Molnár Antal (1890–1983) 183
- Mondrian, Pieter Cornelis (1872–1944) 419
- Monforte (Verdi: A szicíliai vecsernye)
- Nucci, Leo (1942) Bar. 202
- Zancanaro, Giorgio (1939) Bar. 203
- Monroe, Marilyn (1926–1962) 194
- Monteverdi, Claudio (1567–1643) 31, 66, 350
- Moriani, Napoleone (1808–1878) T. – Edgar (Donizetti: Lammermoori Lucia) 32
- Morris, James (1947) Bbar.
- Banquo (Verdi: Macbeth) 170
- Jago (Verdi: Otello) 247
- Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 373
- Wotan (Wagner: A Rajna kincse) 247, 373
- Wotan (Wagner: A walkür) 247, 373
- Wurm (Verdi: Luisa Miller) 173
- Mortier, Gérard (1943) 258
- Moshinsky, Elijah (1946) rend.
- Nabucco (Verdi) 161
- Otello (Verdi) 246
- Simon Boccanegra (Verdi) 77
- Stiffelio (Verdi) 174
- trubadúr, A (Verdi) 181
- végzet hatalma, A (Verdi) 214
- Mottl, Felix (1856–1911) 281
- Mozart, Wolfgang Amadeus (1756–1791) 31–32, 58, 61, 66, 91, 138, 261, 305, 313, 350, 352
- Don Giovanni 98, 180, 210, 254, 279
- Mödl, Martha (1912–2001) S. – Kundry (Wagner: Parsifal) 283
- Mula, Inva (1963) S. – Gilda (Verdi: Rigoletto) 179

- Mussbach, Peter (1949) rend. – Traviata (Verdi) 194, 197
- Muszorgszkij, Modeszt (1839–1881) 58
– Borisz Godunov 156, 205
– Hovanscsina 77, 156, 205
- Muti, Riccardo (1941) karm.
– álarcosbál, Az (Verdi) 210
– Attila (Verdi) 167
– Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 224
– Ernani (Verdi) 92, 164
– Falstaff (Verdi) 260
– Nabucco (Verdi) 161
– Otello (Verdi) 250
– szicíliai vecsernye, A (Verdi) 203
– Traviata (Verdi) 40
- Müller, Heiner (1929–1995) rend.
– Állítsátok meg Arturo Uit! (Brecht) 419–420
– Trisztán és Izolda (Wagner) 419–420
- Müller, Maria (1898–1958) S. – Elza (Wagner: Lohengrin) 312, 314
- Müller-Brachmann, Hanno (1970) Bbar. – Biterolf (Wagner: Tannhäuser) 346
- Nabucco (Verdi) 86–87, 119–124, 145, 159, 160–162, 167–168, 174, 201
– Arena, Maurizio (1935) karm. 86, 159
– Giacchieri, Renzo karm. 159
– Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121
– Krämer, Günter (1940) rend. 162
– Levine, James (1943) karm. 161
– Moshinsky, Elijah (1946) rend. 161
– Muti, Riccardo (1941) karm. 161
– párizsi Nemzeti Opera 159
– Previtali, Fernando (1907–1985) karm. 119, 121
– Ronse, Henri (1946–2010) rend. 159
– Santi, Nello (1931) karm. 159
- Nabucco (Verdi: Nabucco)
– Bruson, Renato (1936) Bar. 86, 89, 159, 161–162
– Milnes, Sherrill (1935) Bar. 159
– Nucci, Leo (1942) Bar. 162
– Pons, Juan (1946) Bar. 161
– Silveri, Paolo (1913–2001) Bar. 120, 123–124
- Nabukodonozor, Babilon királya (Verdi) ld. Nabucco (Verdi)
- Nádasdy Kálmán (1904–1980) rend. – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 9, 15
- Naef, Yvonne (1957) A. – Azucena (Verdi: A trubadúr) 182
- Nagano, Kent (1951) karm.
– Lohengrin (Wagner) 407
– Parsifal (Wagner) 384–385, 390
- Nagypál László (1915–1981) T./Bar.
– Grigorij (Muszorgszkij: Borisz Godunov) 27
– Tamino (Mozart: A varázsfuvola) 14
- Nannetta ld. Annuska (Verdi: Falstaff)
- Nanni (Haydn: Aki hűtlen pórul jár) – Littasy György (1912–1996) B. 26–27
- nápolyi San Carlo Színház zenekara – A végzet hatalma (Verdi) 215
- Navarro, García (1941) karm. – Aida (Verdi) 98, 235
- Neidlinger, Gustav (1910–1991) Bbar. – Alberich (Wagner: A Rajna kincse) 325
- Nelsson, Voldemar (1938–2006) karm. – Lohengrin (Wagner) 318
- Németh Mária (1899–1968) S. – Elza (Wagner: Lohengrin) 20, 22
- Némethy Ella (1895–1961) Ms. – Ortrud (Wagner: Lohengrin) 11
- Nemorino (Donizetti: Szerelmi bájital)
– Vári-Weinstock (Gafni) Miklós (1924–1981) T. 27–28
- Neri, Giulio (1909–1958) B.
– Fiesco, Jacopo (Verdi: Simon Boccanegra) 124

II. VERDI ÉS WAGNER • 527

- Főinkvizítor (Verdi: Don Carlos) 123–124, 136
- Ramfis (Verdi: Aida) 122, 124
- Sparafucile (Verdi: Rigoletto) 124, 127
- Nerisz (Cherubini: Médea) – Barbieri, Fedora (1920–2003) Ms. 47
- Nessi, Giuseppe (1887–1961) T. – Trabuco (Verdi: A végzet hatalma) 116
- Netrebko, Anna (1971) S.
 - Donna Anna (Mozart: Don Giovanni) 147
 - Violetta (Verdi: Traviata) 147, 151, 198–199
- Nevelőnő (Britten: A csavar fordul egyet) – Delunsch, Mirelle (1962) S. 194
- nibelung gyűrűje, A (Wagner) 180, 281, 321–327, 344, 401–404, 410–415
 - Audi, Pierre (1957) rend. 401–403
 - barcelonai operazenekar 415
 - Barenboim, Daniel (1942) karm. 325, 411, 413
 - Bécsi Filharmonikusok 323, 325
 - Böhm, Karl (1894–1981) karm. 321
 - Chéreau, Patrice (1944) rend. 281
 - de Billy, Bertrand (1965) karm. 415
 - Furtwängler, Wilhelm (1886–1954) karm. 321–322, 324
 - Göbbel, Wolfgang világítás 401
 - Haenchen, Hartmut (1943) karm. 402
 - Heinrich, Reinhard (1935–2006) jellemz 411, 413, 415
 - Herz, Joachim (1924–2010) rend. 401, 410
 - Ishioka, Eiko (1939) jellemz 402
 - Karajan, Herbert von (1908–1989) karm. 321–325
 - Knappertsbusch, Hans (1888–1965) karm. 321–322, 324
 - Kupfer, Harry (1935) rend. 410–415
 - Levine, James (1943) karm. 325
- Preetorius, Emil (1883–1973) díszlet 401
- Schavernoch, Hans (1945) díszlet 411, 413, 415
- Solti György (1912–1997) karm. 321–327
- Tietjen, Heinz (1881–1967) karm. 401
- Tsypin, George díszlet (1954) díszlet 401
- Wagner, Wieland (1917–1966) rend. 410
- Wagner, Wolfgang (1919–2010) rend. 410
- Nicolai, Elena (1905–1993) Ms. – Eboli (Verdi: Don Carlos) 136
- Nietzsche, Friedrich (1844–1900) 381, 392, 398, 411
- Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 322
 - Aida (Verdi: Aida) 140
 - Brünnhilde (Wagner: A walkür) 326
 - Brünnhilde (Wagner: Az istenek alkonya) 326
 - Brünnhilde (Wagner: Siegfried) 326
 - Elza (Wagner: Lohengrin) 314
 - Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 348–349
 - Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 351–352, 361, 405, 421
 - Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 308, 348–349
- Nimsgern, Siegmund (1940) Bbar. – Telramund (Wagner: Lohengrin) 302
- Norma (Bellini) – Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121
- Norma (Bellini: Norma) – Callas, Maria (1923–1977) S. 32, 234
- Norman, Jessye (1945) S. – Elza (Wagner: Lohengrin) 315
- Nucci, Leo (1942) Bar.
 - Don Carlos (Verdi: Ernani) 94

- Don Carlos di Vargas (Verdi: A végzet hatalma) 93, 216
- Ford (Verdi: Falstaff) 100, 258
- Foscari, Francesco (Verdi: A két Foscari) 166
- Germont, id. (Verdi: Traviata) 71–72, 191
- Jago (Verdi: Otello) 250
- Monforte (Verdi: A szicíliai vecsernye) 202
- Nabucco (Verdi: Nabucco) 162
- René (Verdi: Az álarcosbál) 211–212
- Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 41, 179
- nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 14, 23, 255, 269, 293, 337–341, 343–344, 363–364, 366–367, 370–377, 381, 385, 416–417, 421
- Bajor Állami Opera kórusa 337
- Bajor Állami Zenekar 337
- Barenboim, Daniel (1942) karm. 337, 341–342
- Bayreuthi Ünnepi Játékok ének- és zenekara 341
- Bécsi Filharmonikusok 340
- Chalmers, Kenneth jelmez 370
- Chicagói Szimfonikus Zenekar és Kórus 340
- de Burgos, Rafael Frühbeck (1933) karm. 369
- Dephoff, Kirsten jelmez 368
- Deutsche Oper Berlin zene- és ének-kara 369
- Elizabethan Philharmonic Orchestra 365
- Friedrich, Götz (1930–2000) rend. 255, 366–369
- Hampe, Michael (1935) rend. 364
- Klemperer, Otto (1885–1973) karm. 14–15
- Kupfer, Harry (1935) rend. 363
- Langenfass, Rolf (1944–2012) jelmez 370
- Lehnhoff, Nikolaus (1939) rend. 374, 376, 385, 421
- Levine, James (1943) karm. 370, 372–373
- Mackerras, Charles (1925) karm. 364–365
- Nádasdy Kálmán (1904–1980) rend. 9, 15
- Sawallisch, Wolfgang (1923) karm. 337–343, 372
- Schenk, Otto (1930) rend. 370–371, 373, 381
- Schneider-Siemssen, Günther díszlet 370
- Solti György (1912–1997) karm. 337, 340–342, 372
- Stein, Horst (1928–2008) karm. 269, 418
- Sykora, Peter díszlet, jelmez 366, 368
- Wagner, Wolfgang (1919–2010) rend. 338–339, 341, 367, 417–418
- Welser-Möst, Franz (1960) karm. 375
- Nyeszterenko, Jevgenyij (1938) B. 107
- Attila (Verdi: Attila) 105, 113–114, 167–168
- Fülöp, II. (Verdi: Don Carlos) 64
- Zakariás (Verdi: Nabucco) 167–168
- nyugat lánya, A (Puccini) – Capuana, Franco (1894–1969) karm. 128
- Odabella (Verdi: Attila)
- Chiara, Maria (1939) S. 167
- Sass Sylvia (1951) S. 114
- Studer, Cheryl (1955) S. 168
- Oláh Gusztáv (1901–1956) 9
- Olmi, Ermanno (1931) rend. – Az álarcosbál, (Verdi) 213
- Olympia (Offenbach: Hoffmann meséi) – Gyurkovics Mária (1916–1973) S. 26

II. VERDI ÉS WAGNER • 529

- Ombuena, Vicente T. – Germont, Alfred
(Verdi: Traviata) 192
- O'Neill, Dennis (1948) T. – Macduff (Verdi:
Macbeth) 170
- Opie, Alan (1945) Bar. – Beckmesser (Wag-
ner: A nürnbergi mesterdalnokok) 341
- Orchestre de Paris – Don Carlos (Ver-
di) 1867, ötfelvonásos párizsi válto-
zat 229
- Orfeusz és Eurüdike (Gluck) 1774, pá-
rizsi változat – Wilson, Robert (1941)
rend. 239
- orléans-i szűz, Az (Csajkovszkij) 153–155
– Lazarev, Alekszandr (1938–2011)
karm. 154
– Levental, Valerij (1938) díszlet 153
– Pokrovszkij, Borisz (1912–2000)
rend. 153
- Orlenszkaja gyeva (Csajovszkij: Az
orléans-i szűz)) 153–155
- Oronte (Verdi: A lombardok)
– Carreras, José (1946) T. 163
– Kelen Péter (1950) T. 111
– Lamberti, Giorgio (1938) T. 111
- Orosz Júlia (1908–1997) S. – Margit (Gou-
nod: Faust) 12
- ORTF Nemzeti Zenekara – Trisztán és Izol-
da (Wagner) 351
- Ortrud (Wagner: Lohengrin)
– Connell, Elisabeth (1946) S. 315
– Delly Rózsi (1912–2000) Ms. 24
– Klose, Margarete (1899–1968) Ms. 312–
313, 315–316
– Ludwig, Christa (1928) Ms. 302, 310,
314–316
– Meier, Waltraud (1956) S./Ms. 316, 409
– Némethy Ella (1985–1961) Ms. 11
– Polaski, Deborah (1949) S. 335
– Randová, Eva (1936) Ms. 315
– Schnaut, Gabrielle (1951) S./Ms. 315–
316
- Thorborg, Kerstin (1896–1970) A./
Ms. 312
- Varnay, Astrid (1918–2006) S. 276, 301,
312, 314
- Vejzović, Dunja (1943) Ms. 315
- Ory grófia (Rossini) – Gui, Vittorio (1885–
1975) karm. 121
- Osváth Júlia (1908–1994) S.
– Éva, Pogner (Wagner: A nürnbergi
mesterdalnokok) 15–16
– Grófné (Mozart: Figaró házassága) 12
- Oszkár (Verdi: Az álarcosbál)
– Blackwell, Harolyn (1955) Ks. 212
– Erato, Maria S. 128
– Grist, Reri (1932) Ks. 210, 212
– Jo, Sumi (1962) S. 211
– Ratti, Eugenia (1933) S. 52
– Ribetti, Elda S. 133
– You, Eun Yee S. 214
- Otello (Rossini) 242
- Otello (Verdi) 51, 60, 88–89, 111, 128,
241–252
– Barenboim, Daniel (1942) karm. 248
– Berlini Filharmonikusok 243
– Capuana, Franco (1894–1969)
karm. 128
– Decker, Willy (1950) rend. 251–252
– Flimm, Jürgen (1941) rend. 247, 249
– Frigerio, Ezio (1930) díszlet 249
– Furtwängler, Wilhelm (1886–1954)
karm. 242, 248, 302
– Hall, Peter J. díszlet 246
– Karajan, Herbert von (1908–1989)
karm., rend. 242–244
– Levine, James (1943) karm. 246
– Macfarlane, John díszlet, jelmez 250
– Moshinsky, Elijah (1946) rend. 246
– Muti, Riccardo (1941) karm. 250
– Peskó Zoltán (1937) karm. 88, 244
– Ros-Marbà, Antoni (1937) karm. 250

- Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 241, 243,
- Solti György (1912–1997) karm. 246
- Squarciapino, Franca jelmez 249
- Staatskapelle Berlin 248
- Tsypin, George (1954) díszlet 247
- veronai Aréna zenekara 244
- Vick, Graham (1953) rend. 249
- Yeargan, Michael díszlet 246
- Otello (Verdi: Otello)
 - Atlantov, Vladimir (1939) T. 88, 244–245
 - Cura, José (1962) T. 251
 - del Monaco, Mario (1915–1982) T. 49, 241–243
 - Domingo, Plácido (1941) T. 157, 243, 246–247, 250
 - Franz, Christian (1968) T. 248–249
 - Guichandut, Carlos M. (1914–1990) T. 128
 - Vickers, Jon (1926) T. 243
 - Vinay, Ramón (1911–1996) T. 302
 - Yeargan, Michael díszlet 246
- Othello (Shakespeare) 111, 251
- Otto, Teo (1904–1968) díszlet – A trubadúr (Verdi) 185
- Ozmin (Mozart: Szöktetés a szerájból) – Koréh Endre (1906–1960) B. 13
- Öreg pap (Mozart: A varázsfuvola) – Farkas Sándor (1888–1970) Bar. 14
- Pabst, Peter (1944) díszlet 382
- Pagano (Verdi: A lombardok)
 - Carroli, Silvano (1939) Bar. 163, 167
 - Kováts Kolos (1948) B. 111
- Pagano, Mauro díszlet – Aida (Verdi) 235
- Page, Mrs. Meg (Verdi: Falstaff)
 - Bonetatibus, Anna Ms. 104
 - Boozer, Brenda (1948) Ms. 101
 - Canali, Anna Maria (1917) Ms. 254
 - Linderstrand, Sylvia Ms. 255
 - Penková, Reni (1935) Ms. 255
- Schmidt, Trudelise (1942–2004) A./Ms. 257
- Pagliughi, Lina (1907–1980) S.
 - Annuska (Verdi: Falstaff) 118, 127
 - Gilda (Verdi: Rigoletto) 127
- Páka Jolán (1920–2005) Ks. – Apród (Meyerbeer: A hugenották) 25–26
- Palánkay Klára (1921–2007) Ms. – Marina (Muszorgszkij: Borisz Godunov) 27
- Palló Imre (1891–1978) Bar. – Saklovityij (Muszorgszkij: Hovanscsina) 12
- Pálóczi Horváth Ádám (1760–1820) – Felfedezett titok 390
- Palumbo, Renato (1963) karm. – A kalóz (Verdi) 172
- Panerai, Rolando (1924) Bar. 129
 - Amfortas (Wagner: Parsifal) 293
 - Amonasro (Verdi: Aida) 121
 - Ford (Verdi: Falstaff) 257
- Pantaleoni, Romilda (1847–1917) S. 290
- Pape, René (1964) B.
 - Éjjeliőr (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 340
 - Henrik király (Wagner: Lohengrin) 336
 - Hermann őrgróf (Wagner: Tannhäuser) 346
 - Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda) 362, 394, 421
 - Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 340, 370, 372
- Pappano, Antonio (1959) karm.
 - Don Carlos (Verdi) 1867, ötfelvonásos párizsi változat 80, 84, 229
 - Trisztán és Izolda (Wagner) 393, 405
 - trubadúr, A (Verdi) 144
- Parasztbecsület (Mascagni) 105
- párizsi Nemzeti Opera – Nabucco (Verdi) 159
- Parsifal (Wagner) 116, 121, 180, 183, 248, 269, 277, 279–289, 293, 317, 379–391, 398–400, 408, 420

II. VERDI ÉS WAGNER • 531

- Barenboim, Daniel (1942) karm. 284, 288–289, 317, 399
 - Bauer, Raimund díszlet 386
 - Bayreuthi Ünnepi Játékok ének- és zenekara 282
 - Bécsi Filharmonikusok 399
 - Berlini Német Szimfonikus Zenekar 385, 390
 - Boulez, Pierre (1925) karm. 282, 384, 399
 - Ferencsik János (1907–1984) karm. 384
 - Friedrich, Götz (1930–2000) rend. 287, 379, 390
 - Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121
 - Kraus, Clemens (1908–1930) karm. 384
 - Knappertsbusch, Hans (1888–1965) karm. 282, 384, 399
 - Kupfer, Harry (1935) rend. 279, 284–390
 - Lehnhoff, Nikolaus (1939) rend. 385–386, 389–390, 420
 - Levine, James (1943) karm. 269, 383–384, 399
 - Marinuzzi, Gino (1920–1996) karm. 116
 - Nagano, Kent (1951) karm. 384–385, 390
 - Sayers, Denni koreogr. 388
 - Schavernoch, Hans (1945) díszlet 284, 288
 - Schenk, Otto (1930) rend. 379–381
 - Schmidt-Futterer, Andrea díszlet, jelmez 386
 - Schneider-Siemssen, Günther (1926) díszlet 380–383, 386
 - Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 23
 - Stein, Horst (1928–2008) karm. 282, 317
 - Thielemann, Christian (1959) karm. 399
 - Toscanini, Arturo (1867–1957) karm. 384
 - Wagner, Wieland (1917–1966) rend. 280
 - Wagner, Wolfgang (1919–2010) rend., díszlet 279–282, 284, 287
 - Wilson, Robert (1941) rend. 379
- Parsifal (Wagner: Parsifal)
- Domingo, Plácido (1941) T. 399
 - Elming, Poul (1949) Bar./T. 287–288
 - Franz, Christian (1968) T. 248
 - Jerusalem, Siegfried (1940) T. 283–384
 - Seiffert, Peter (1954) T. 346
 - Ventris, Christopher T. 391
- Pasero, Tancredi (1893–1983) B.
- Páter Gvárdián (Verdi: A végzet hatalma) 116, 121
 - Ramfis (Verdi: Aida) 134
 - Samuel (Verdi: Az álarcosbál) 133
- Paskalis, Kostas (1929–2007) Bar. – Macbeth (Verdi: Macbeth) 169
- Pasolini, Pier Paolo (1922–1975) 259
- Pasqual, Lluís (1951) rend. – Falstaff (Verdi) 258
- Pasquetto, Giancarlo Bar. – Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 97–98, 205
- Pasta, Giuditta (1797–1865) S. 50
- Pataky Kálmán (1896–1964) T. — Don Ottavio (Mozart: Don Giovanni) 279
- Patané, Giuseppe (1928–1989) karm. 105–106
- Falstaff (Verdi) 103
 - Simon Boccanegra (Verdi) 109
 - Traviata (Verdi) 72
- Páter Gvárdián (Verdi: A végzet hatalma)
- Alekszaskin, Szergej B. 215
 - Christoff, Boris (1914–1993) B. 216
 - Gaiotti, Bonaldo (1932) B. 216
 - Pasero, Tancredi (1893–1983) B. 116, 121

- Pater, Walter (1839–1894) 240
- Patti, Adelina (1843–1919) S. – Lucia (Donizetti: *Lammermoori Lucia*) 32
- Pavarotti, Luciano (1935–2007) T. 36, 66–67, 121
– Don Carlos (Verdi: *Don Carlos*) 224–225
– Ernani (Verdi: *Ernani*) 93–94
– Manrico (Verdi: *A trubadúr*) 183–184
– Mantuai herceg (Verdi: *Rigoletto*) 96, 176–177
– Radames (Verdi: *Aida*) 99, 235–236, 240
– Richard gróf (Verdi: *Az álarcosbál*) 212
- Pecková, Dagmar (1961) Ms. – Brangäne (Wagner: *Trisztán és Izolda*) 405
- Pendatchanska, Alexandrina (1970) S. – Lucrezia Contarini (Verdi: *A két Foscari*) 166
- Penkova, Reni (1935) Ms. – Page, Mrs. Meg (Verdi: *Falstaff*) 255
- Penno, Gino (1920–1998) T.
– Ernani (Verdi: *Ernani*) 119
– Iászón (Cherubini: *Médea*) 47
– Radames (Verdi: *Aida*) 121
- Peper, Uwe T. – Dávid (Wagner: *A nürnbergi mesterdalnokok*) 366
- Perry, Janet (1947) S. – Annuska (Verdi: *Falstaff*) 257
- Persson, Miah (1969) S.
– Annuska (Verdi: *Falstaff*) 261
– Fiordiligi (Mozart: *Così fan tutte*) 261
- Pertile, Aureliano (1885–1952) T. – Manrico (Verdi: *A trubadúr*) 279
- Pescucci, Gabriella (1941) jelmez – A trubadúr (Verdi) 184
- Peskó Zoltán (1937) karm. – Otello (Verdi) 88, 244
- Petkov, Dmitri (1938–2005) B. – Zakariás (Verdi: *Nabucco*) 86, 161
- Petri, Mario (1922–1985) B. – Fiesco, Jacopo (Verdi: *Simon Boccanegra*) 124
- Piave, Francesco Maria (1810–1876) libr. – Traviata (Verdi) 189–190
- Picchi, Mirto (1915–1980) T.
– Don Carlos (Verdi: *Don Carlos*) 123
– Iászón (Cherubini: *Médea*) 47
- Pilinszky János (1921–1981) 391
- Pilinszky Zsigmond (1884–1960) T. – Rienzi (Wagner: *Rienzi*) 20, 22–23
- Pillangókisasszony (Puccini) 239
– Wilson, Robert (1941) rend. 239
- Pinza, Ezio (1892–1957) B. – Requiem (Verdi) 130–131
- Piper, Scott T. – Germont, Alfred (Verdi: *Traviata*) 193
- Pirandello, Luigi (1867–1936) 142
- Pisapia, Massimiliano T. – Richard gróf (Verdi: *Az álarcosbál*) 214
- Pistol (Verdi: *Falstaff*)
– de Grandis, Franco (1958) B. 104
– Wildermann, William (1919–2004) B. 101
- Pitz, Wilhelm (1897–1973) karigazg. 270
- Pizzi, Pier Luigi (1930) rend.
– két Foscari, A (Verdi) 165
– szicíliai vecsernye, A (Verdi) 203
- Pizzi, Pier Luigi (1930) rend., díszlet, jelmez – Traviata (Verdi) 40, 189, 196
- Plasson, Michel (1933) karm. – Jeruzsálem (Verdi) 164
- Platen, August von (1796–1835) 395
- Plowright, Rosalind (1949) S.
– Alkésztisz (Gluck: *Alkésztisz*) 185
– Leonora (Verdi: *A trubadúr*) 89, 184–185
- Pogner, Veit (Wagner: *A nürnbergi mesterdalnokok*)
– Christoff, Boris (1914–1993) B. 293
– Hölle, Matthias (1951) B. 342
– Moll, Kurt (1938) B. 338

- Pape, René (1964) B. 340, 370, 372
- Székely Mihály (1901–1963) B. 15
- Pokrovszkij, Borisz (1912–2000) rend. – Az orléans-i szűz (Csajkovszkij) 153
- Polanski, Roman (1933) rend. – Macbeth (Shakespeare) 171
- Polaski, Deborah (1949) S. 412
- Brünnhilde (Wagner: A walkür) 414–415
- Brünnhilde (Wagner: Az istenek alkonya) 414–415
- Brünnhilde (Wagner: Siegfried) 414–415
- Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 395, 397
- Ortrud (Wagner: Lohengrin) 335
- Polenzani, Matthew T. – Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 194
- Polgár László (1947–2010) B. – Király (Verdi: Aida) 140
- Pomodoro, Arnaldo (1926) díszlet, jelmez – Az álarcosbál (Verdi) 213
- Ponnelle, Jean-Pierre (1932–1988) rend. 66–67, 84, 318, 410
- Falstaff (Verdi) 254–255
- Figaro házassága (Mozart) 254–255
- Rigoletto (Verdi) 176–177
- sevillai borbély, A (Rossini) 254–255
- Trisztán és Izolda (Wagner) 281, 284, 320, 359, 362, 416–417, 419
- Pons, Juan (1946) Bar.
- Amonasro (Verdi: Aida) 236–238
- Nabucco (Verdi: Nabucco) 161
- Pons, Lily (1898–1976) S. – Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 32
- Popp, Lucia (1939–1993) S. – Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 311
- Posa márki (Verdi: Don Carlos)
- Bruson, Renato (1934) Bar. 64
- Cappuccilli, Piero (1929–2005) Bar. 64, 223–224
- Coni, Paolo (1957) Bar. 224
- Croft, Dwayne (1938) Bar. 226
- Fischer-Dieskau, Dietrich (1925–2012) Bar. 220, 230
- Gobbi, Tito (1913–1984) Bar. 135
- Hampson, Thomas (1955) Bar. 82, 84, 230
- Melis György (1923–2009) Bar. 64, 163, 219, 230
- Milnes, Sherrill (1935) Bar. 64
- Quilico, Louis (1925–2000) Bar. 220
- Silveri, Paolo (1913–2001) Bar. 115, 123
- Zancanaro, Giorgio (1939) Bar. 221
- Pountney, David (1947) rend. – Macbeth (Verdi) 170
- Pretorius, Emil (1883–1973) díszlet – A nibelung gyűrtűje (Wagner) 401
- Prestia, Giacomo (1960) B. – Zakariás (Verdi: Nabucco) 162
- Previtali, Fernando (1907–1985) karm. 124–125
- Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 123
- Ernani (Verdi) 118–119, 123
- Nabucco (Verdi) 119, 121
- trubadúr, A (Verdi) 186
- Prévost, Antoine-Françoise (1697–1763) – Manon Lescaut 74, 195
- Prey, Hermann (1929–1998) Bar.
- Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 339, 342, 367, 372, 376, 418
- Germont, id. (Verdi: Traviata) 72
- Preziosilla (Verdi: A végzet hatalma)
- Dominguez, Oralia (1925) Ms. 216
- Jones, Isola (1949) Ms. 216–217
- Stignani, Ebe (1903/4–1974) Ms. 116
- Taraszova, Marianna Ms. 215
- Price, Leontyne (1927) S.
- Aida (Verdi: Aida) 235, 240
- Leonora (Verdi: A végzet hatalma) 216

- Price, Margaret (1941–2011) S. – Aida (Verdi: Aida) 99
- Pringle, John (1938) Bar. – Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 365
- Pritchard, John (1921–1989) karm.
– Falstaff (Verdi) 255
– Macbeth (Verdi) 169
- Procida (Verdi: A szicíliai vecsernye)
– Furlanetto, Ferruccio (1949) B. 203
– Giaiotti, Bonaldo (1932) B. 203
- Prohaska, Jaro (1891–1965) Bar. –
Telramund (Wagner: Lohengrin) 300–301
- Proiette, Federica Ms. – Ines (Verdi: A trubadúr) 146
- Prokina, Elena (1964) S. – Amelia Grimaldi/Maria (Verdi: Simon Boccanegra) 97–98, 205
- Protti, Aldo (1920–1995) Bar. – Gérard (Giordano: André Chénier) 49
- Puccini, Giacomo (1858–1924) 66, 145, 290, 305, 312–313, 351, 363, 383–384
– fecske, A (Puccini) 116
– Manon Lescaut 74, 98
– Pillangókisasszony 239
– Tosca 290
- Puggelli, Lamberto (1937) rend. – A kalóz (Verdi) 172
- Putyilin, Nyikolaj (1953) Bar. – Don Carlos di Vargas (Verdi: A végzet hatalma) 215
- Questa, Angelo karm.
– álarcosbál, Az (Verdi) 126
– Rigoletto (Verdi) 126
- Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff)
– Barbieri, Fedora (1920–2003) Ms. 254
– Condo, Nucci Ms. 255
– Diadkova, Larissa (1954) Ms. 142, 145
– di Micco, Anna Maria Ms. 104
– di Nissa, Bernadette Manca (1954) Ka. 260
– Gubrisch, Nora (1971) Ms. 261–262
– Ludwig, Christa (1928) Ms. 257
– Szirmay Márta (1939) Ms. 255
– Valentini-Terrani, Lucia (1946–1998) Ms. 100, 258
- Quilico, Louis (1925–2000) Bar. – Posa márk (Verdi: Don Carlos) 220
- Quivar, Florence (1944) Ms. – Ulrica (Verdi: Az álarcosbál) 211
- Radames (Verdi: Aida)
– Armiliato, Fabio T. 238
– Bergonzi, Carlo (1924) T. 233–234
– Caruso, Enrico (1873–1921) T. 232
– del Monaco, Mario (1915–1982) T. 122
– di Stefano, Giuseppe (1921–2008) T. 235
– Domingo, Plácido (1941) T. 122, 233, 236, 240
– Filippeschi, Mario (1907–1979) T. 122
– Gigli, Beniamino (1890–1957) T. 133–134
– Jóhannsson, Kristján (1948) T. 237
– La Scola, Vincenzo (1958–2011) T. 140
– Lauri-Volpi, Giacomo (1892–1979) T. 120
– Martinucci, Nicola (1941) T. 234
– Pavarotti, Luciano (1935–2007) T. 99, 235–236, 240
– Penno, Gino (1920–1998) T. 122
- Radnai Miklós (1892–1935) 13
- Radnai György (1920–1977) Bar. – Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 367
- Raimond (Donizetti: Lammermoori Lucia)
– Ghiaurov, Nicolai (1929–2004) B. 37
– Littasy György (1912–1996) B. 26–27
– Lloyd, Robert (1940) B. 37
– Miles, Alastair (1961) B. 37
– Siepi, Cesare (1923–2010) B. 37
- Raimondi, Ruggero (1941) Bbar.

II. VERDI ÉS WAGNER • 535

- Don Giovanni (Mozart: Don Giovanni) 263
- Escamillo (Bizet: Carmen) 263
- Falstaff (Verdi: Falstaff) 263
- Fülöp, II. (Verdi: Don Carlos) 64
- Mefisztó (Gounod: Faust) 263
- Scarpia (Puccini: Tosca) 263
- Zakariás (Verdi: Nabucco) 159, 162
- Rajna kincse, A (Wagner) 248, 322–323, 325, 413–414
- Bécsi Filharmonikusok 323
- Solti György (1912–1997) karm. 323, 325–326
- Rameau, Jean-Philippe (1683–1764) 31
- Ramey, Samuel (1942) Bbar.
 - Attila (Verdi: Attila) 167
 - Fülöp, II. (Verdi: Don Carlos) 64, 224
 - Sparafucile (Verdi: Rigoletto) 42
 - Zakariás (Verdi: Nabucco) 162
- Ramfis (Verdi: Aida)
 - Burchuladze, Paata (1955) B. 237
 - Ghiaurov, Nicolai (1929–2004) B. 236
 - Ghiuselev, Nicola (1936) B. 237
 - Giajotti, Bonaldo (1932) B. 234
 - Neri, Giulio (1909–1958) B. 122, 124
 - Pasero, Tancredi (1893–1983) B. 134
 - Rydl, Kurt (1947) B. 99, 235
 - Salminen, Matti (1945) B. 140
 - Zardo, Carlo B. 88
- Randová, Eva (1936) Ms.
 - Kundry (Wagner: Parsifal) 283, 288
 - Ortrud (Wagner: Lohengrin) 315
- Rappl, Erich (1925–2008) – Wagner operakalauz 286, 298, 304, 335
- Ratti, Eugenia (1933) S.
 - Lisa (Bellini: Az alvajáró) 52
 - Oszkár (Verdi: Az álarcosbál) 52
- Raul de Nangis (Verdi: A hugenották) – Lauri-Volpi, Giacomo (1892–1979) T. 121
- Rautio, Nyina (1957) S. – Jeanne d’Arc/Johanna (Csajkovszkij: Az orléans-i szűz) 155
- Redkin, Vlagyimir Bar. – Lionel (Csajkovszkij: Az orléans-i szűz) 155
- Relle Gabriella (1902–1975) 11
- Rheingold, Das (Wagner: A Rajna kincse) 248, 322–323, 325, 413–414
- Rémy, Pierre-Jean (1937–2010) – Callas 125
- Renato Id. René (Verdi: Az álarcosbál)
- Rendall, David (1948) T. – Adorno, Gabriele (Verdi: Simon Boccanegra) 97–98, 205
- René (Verdi: Az álarcosbál)
 - Bastianini, Ettore (1922–1967) Bar. 52
 - Bechi, Gino (1913–1993) Bar. 132–133
 - Cappuccilli, Piero (1929–2005) Bar. 209–211
 - Fischer-Dieskau, Dietrich (1925–2012) Bar. 52
 - Nucci, Leo (1942) Bar. 211–212
 - Valdengo, Giuseppe (1914–2007) Bar. 127–128
 - Vassallo, Franco (1969) Bar. 214
- Requiem (Verdi) 110, 130–131, 137–139
 - Boccelli, Andrea (1958) T. 137–138
 - Borogyina, Olga (1963) Ms. 137–138
 - Caniglia, Maria (1905–1979) S. 130, 132
 - D’Arcangelo, Ildebrando (1969) Bbar. 137–138
 - Fleming, Renée (1959) S. 137–138
 - Gergijev, Velarij (1953) karm. 137
 - Gigli, Beniamino (1890–1957) T. 130
 - Harnoncourt, Nikolaus (1929) karm. 139
 - Mariinszkij Színház zene- és énekkara 137–138
 - Pinza, Ezio (1892–1957) B. 130–131
 - római Opera zene- és énekkara 130
 - Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 130–131, 133

- Stignani, Ebe (1903/4–1974) Ms. 130
- Thorborg, Kerstin (1896–1970) A./ Ms. 308
- Rescigno, Nicola (1916–2008) karm.
- Lammermoori Lucia (Donizetti) 36
- Médea (Cherubini) 45
- Réti József (1925–1973) T. – Dávid (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 339
- Ribetti, Elda S. – Oszkár (Verdi: Az álarcosbál) 133
- Ricciarelli, Katia (1946) S.
- Alice Ford (Verdi: Falstaff) 100, 258
- Amelia (Verdi: Az álarcosbál) 209, 210
- Médea (Cherubini: Médea) 44
- Richard gróf – (Verdi: Az álarcosbál)
- di Stefano, Giuseppe (1921–2008) T. 52
- Domingo, Plácido (1941) T. 209–212
- Gigli, Beniamino (1890–1957) T. 130, 132–133
- Pavarotti, Luciano (1935–2007) T. 212
- Pisapia, Massimiliano T. 214
- Tagliavini, Ferruccio (1913–1955) T. 127
- Rienzi (Wagner: Rienzi) – Pilinszky Zsigmond (1884–1960) T. 20, 22–23
- Rigoletto (Verdi) 16–17, 31–32, 41, 94–96, 107, 127, 156, 169, 174–179, 188
- Bécsi Filharmonikusok 176
- Chailly, Riccardo (1953) karm. 176
- Dexter, John (1925–1990) rend. 175–176
- Downes, Edward (1924–2009) karm. 178
- Gardelli, Lamberto (1915–1998) karm. 94, 96
- Levine, James (1943) karm. 96, 97, 144, 175
- Magyar Állami Operaház Zenekara 94
- McCallin, Tanya jelmez 177
- McVicar, David (1966) rend. 177–178
- Metropolitan zenekara 96, 175
- Moiseiwitsch, Tanya (1914–2003) díszlet, jelmez 175
- Molinari-Pradelli, Francesco (1911–1996) karm. 17
- Ponnelle, Jean-Pierre (1932–1988) rend. 176–177
- Questa, Angelo karm. 126
- Rizzi, Carlo (1960) karm. 37, 41
- Rosbaud, Hans (1895–1962) karm. 179
- Solti György (1912–1997) karm. 72
- Vale, Michael díszlet 177
- Viotti, Marcello (1954–2005) karm. 179
- Welsh National Opera Orchestra 41
- Rigoletto (Verdi: Rigoletto)
- Agache, Alexandru (1955) Bar. 41–42
- Bruson, Renato (1934) Bar. 41
- Chernov, Vladimir (1953) Bar. 96
- Gavanelli, Paolo (1959) Bar. 177–178
- MacNeil, Cornell (1922–2011) Bar. 175
- Melis György (1923–2009) Bar. 94–96
- Nucci, Leo (1942) Bar. 41, 179
- Taddei, Giuseppe (1916–2010) Bar. 127
- Tibbett, Lawrence (1896–1960) Bar. 95
- Svéd Sándor (1904–1979) Bar. 16–17, 127
- Warren, Leonard (1911–1960) Bar. 95, 179
- Wixell, Ingvar (1931–2011) Bar. 176
- Zancanaro, Giorgio (1939) Bar. 41
- Rigó Magda (1910–1985) S. – Sába királynője (Goldmark: Sába királynője) 28
- Ring des Nibelungen, Der (Wagner: A nibelung gyűrűje) 180, 281, 321–327, 344, 401–404, 410–415
- Rizzi, Carlo (1960) karm.
- Faust (Gounod) 37
- Hamupipőke (Rossini) 37
- Lammermoori Lucia (Donizetti) 41
- Rigoletto (Verdi) 37, 41
- Traviata (Verdi) 37, 40–41, 149, 189, 198
- trubadúr, A (Verdi) 181–182

II. VERDI ÉS WAGNER • 537

- Roar, Lief (1937) Bar. – Telramund (Wagner: Lohengrin) 302–303
- Roark–Strummer, Linda S. – Lucrezia Contarini (Verdi: A két Foscari) 165
- Rocco (Beethoven: Fidelio) – Moll, Kurt (1938) B. 338
- Rodolfo (Puccini: Bohémélet) – Tagliavini, Ferruccio (1913–1955) T. 127
- Rodolfo (Verdi: Luisa Miller)
– Domingo, Plácido (1941) T. 173
– Lauri-Volpi, Giacomo (1892–1979) T. 120–121
- Rodolfo gróf (Bellini: Az alvajáró)
– Modesti, Giuseppe (1915–1998) Bbar. 50
– Siepi, Cesare (1923–2010) B. 50
- Rodzinski, Artur (1892–1958) karm. – Tannhäuser (Wagner) 317
- Roller, Andreas (1805–1891) díszlet – A végzet hatalma (Verdi) 214
- római Opera zene- és énekkara – Requiem (Verdi) 130
- Ronconi, Luca (1933) rend.
– Aida (Verdi) 235
– Ernani (Verdi) 91–92, 159, 164, 170, 202
– Falstaff (Verdi) 262–263
– Macbeth (Verdi) 170
– szicíliai vecsernye, A (Verdi) 262–263
- Ronse, Henri (1946–2010) rend. – Nabucco (Verdi) 159
- Roocroft, Amanda (1966) S. – Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 226
- Rosbaud, Hans (1895–1962) karm. – Rigoletto (Verdi) 179
- Rose, Jürgen (1937) díszlet, jelmez – Trisztán és Izolda (Wagner) 360
- Rose, Peter B. – Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda) 406
- Ros-Marbà, Antoni (1937) karm. – Otello (Verdi) 250
- Rossi-Lemeni, Nicola (1920–1991) B. 124
– Borisz Godunov (Muszorgszkij: Borisz Godunov) 123
– Fülöp, II. (Verdi: Don Carlos) 123–124
– Mefisztó (Gounod: Faust) 123
- Rossi, Mario (1902–1992) karm.
– Don Giovanni (Mozart) 254
– Falstaff (Verdi) 117–118, 120, 124, 142–143, 254
– Luisa Miller (Verdi) 120
- Rossini, Gioacchino Antonio (1792–1868) 138, 350
- rosszul őrzött lány, A – Hérold, Ferdinand (1791–1833), Ashton, Frederick (1904–1988) 173
- Rouleau, Joseph (1929) B. – Főinkvizítor (Verdi: Don Carlos) 221
- rózsalovag, A (Strauss, R.) 99
– Schenk, Otto (1930) rend. 381
- Röschmann, Dorothea (1967) S. – Fiala pásztor (Wagner: Tannhäuser) 347
- Rösler Endre (1904–1963) T. – „El kéne indulni” (Kodály: Székelyfönő) 13
- Ruiz (Verdi: A trubadúr) – Facini, Enrico T. 146
- Rundgren, Bengt (1931–2008) B. – Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda) 353
- Runnicles, Donald (1954) karm. – Trisztán és Izolda (Wagner) 405
- Rydl, Kurt (1947) B.
– Hagen (Wagner: Az istenek alkonya) 403
– Ramfis (Verdi: Aida) 99, 235
- Ryhänen, Jaakko (1946) B. – Főinkvizítor (Verdi: Don Carlos) 226
- Rysanek, Leonie (1926–1998) S. 226
– Elza (Wagner: Lohengrin) 314
– Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 308
– Kundry (Wagner: Parsifal) 283
– Médea (Cherubini: Médea) 44
– Senta (Wagner: A bolygó hollandi) 331

- Sabajno, Carlo (1874–1938) karm. – A trubadúr (Verdi) 279
- Sába királynője (Goldmark: Sába királynője) – Rigó Magda (1910–1985) S. 28
- Saccà, Roberto (1961) T. – Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 196
- Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok)
 - Bailey, Norman (1933) Bbar. 340–341
 - Brendel, Wolfgang (1947) Bar. 367–370
 - Edelmann, Otto (1917–2003) Bbar. 338, 342, 370
 - Holl, Robert (1947) Bbar. 342
 - Hotter, Hans (1909–2003) Bbar. 342
 - Jámbor László (1911–1995) Bar. 23, 26
 - Losonczy György (1915–1972) Bbar. 12, 15–16, 367
 - McIntyre, Donald (1934) Bbar. 364–365, 373
 - Morris, James (1947) Bbar. 373
 - Radnai György (1920–1977) Bar. 367
 - Schorr, Friedrich (1888–1953) Bbar. 338
 - Schöffler, Paul (1897–1977) Bbar. 338, 342, 370
 - Taddei, Giuseppe (1916–2010) Bar. 293
 - van Dam, José (1940) Bbar. 341, 375–376
 - Weikl, Bernd (1942) Bar. 338, 342, 367, 373, 418
- Saklovityij (Muszorgszkij: Hovanscsina) – Palló Imre (1891–1978) Bar. 12
- Salminen, Matti (1945) B.
 - Főinkvizítor (Verdi: Don Carlos) 224
 - Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 391, 400
 - Hagen (Wagner: Az istenek alkonya) 415
 - Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda) 417
 - Ramfis (Verdi: Aida) 140
- Salome (Strauss, R.: Salome)
 - Ewing, Maria (1950) S./Ms. 174
 - Malfitano, Catherine (1948) S. 174
- Salvini-Donatelli, Fanny (1815–1891) – Violetta (Verdi: Traviata) 40
- Samuel (Verdi: Az álarcosbál) – Pesero, Tancredi (1893–1983) B. 133
- San Carlo-zenekar – A két Foscari (Verdi) 166
- Sándor Judit (1923–2008) S. – Donna Elvira (Mozart: Don Giovanni) 29
- Santi, Nello (1931) karm. 163
 - Aida (Verdi) 237
 - Attila (Verdi) 167
 - két Foscari, A (Verdi) 165–166
 - Nabucco (Verdi) 159
- Santini, Gabriele (1886–1964) karm.
 - Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 130, 134
 - Simon Boccanegra (Verdi) 130, 134
 - Traviata (Verdi) 126
- Sardi, Ivan (1930) Bar.
 - Leporello (Mozart: Don Giovanni) 367
 - Schwarz, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 367
- Sárdy János (1907–1969) T. – Dávid (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 14–16, 339
- Sass Sylvia (1951) S.
 - Elvira (Verdi: Ernani) 107–108, 114
 - Giselda (Verdi: A lombardok) 110
 - Lady Macbeth (Verdi: Macbeth) 113
 - Médea (Cherubini: Médea) 44
 - Odabella (Verdi: Attila) 114
- Savarese, Ugo (1912–1997) Bar. 129
 - Germont, id. (Verdi: Traviata) 126
- Savary, Jerome (1942) rend. – Attila (Verdi) 167
- Sawallisch, Wolfgang (1923) karm. – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 337–343, 372

- Sayers, Denni koreogr. – Parsifal (Wagner) 388
- Scandiuizzi, Roberto (1958) B.
– Banquo (Verdi: Macbeth) 171
– Fiesco, Jacopo (Verdi: Simon Boccanegra) 78
- Scandola, Giuseppe Bar. – Amonasro (Verdi: Aida) 88
- Scarlatti, Domenico (1685–1757) 350
- Scarpia (Puccini: Tosca) – Raimondi, Ruggero (1941) Bbar. 263
- Schäfer, Christine (1965) S.
– Gilda (Verdi: Rigoletto) 178
– Lulu (Berg: Lulu) 178
- Schärte, Elisabeth A. – Mary (Wagner: A bolygó hollandi) 329
- Schavernoch, Hans (1945) díszlet
– nibelung gyűrűje, A (Wagner) 411, 413, 415
– Parsifal (Wagner) 284, 288
- Schech, Marianna (1914/15–1999) S.
– Sieglinde (Wagner: A walkür) 323
– Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 309
- Schenk, Otto (1930) rend.
– álarcosbál, Az (Verdi) 208
– Arabella (Strauss, R.) 381
– denevér, A (Strauß, ifj. J.) 381
– nürnbergi mesterdálnokok, A (Wagner) 370–371, 373, 381
– Parsifal (Wagner) 379–381
– rózsalovag, A (Strauss, R.) 381
- Schiller, Johann Christoph Friedrich (1759–1805) 239
– Ármány és szerelem 172
– Don Carlos 56, 60–61, 64, 80, 82–83, 229
– Jeanne d’Arc 153
- Schippers, Thomas (1930–1977) karm. – Médea (Cherubini) 45
- Schlegel, August Wilhelm (1767–1845) 259
- Schlesinger, John (1926) rend.
– Az álarcosbál (Verdi) 211
– Hoffmann meséi (Offenbach) 211
- Schlussus, Heinrich (1888–1952) Bar. – Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 349
- Schmidt, Andreas (1960) Bbar.
– Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdálnokok) 342–343
– Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 300
- Schmidt, Jacques (1933–1996) jelmez – Attilla (Verdi) 167
- Schmidt, Trudélise (1942–2004) A./Ms. – Page, Mrs. Meg (Verdi: Falstaff) 257
- Schmidt-Futterer, Andrea díszlet, jelmez – Parsifal (Wagner) 386
- Schmidt-Futterer, Andrea jelmez – Traviata (Verdi) 194
- Schmitt-Walter, Karl (1900–1985) Bar. – Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 299, 334, 349
- Schnaut, Gabrielle (1951) S./Ms. – Ortrud (Wagner: Lohengrin) 315–316
- Schneider, Peter (1939) karm. – Lohengrin (Wagner) 317–318
- Schneider-Siemssen, Günther (1926) díszlet
– nürnbergi mesterdálnokok, A (Wagner) 370
– Parsifal (Wagner) 380–383, 386
– Trisztán és Izolda (Wagner) 354
- Schnitzer, Petra Maria S. – Éva, Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdálnokok) 376
- Schock, Rudolf (1915–1986) T. – Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 295
- Schopenhauer, Arthur (1788–1860) 392
- Schorr, Friedrich (1888–1953) Bbar. – Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdálnokok) 338

- Schöffler, Paul (1897–1977) Bbar. – Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 338, 342, 370
- Schröder-Devrient, Wilhelmine (1804–1860) S. – Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 306
- Schubert, Franz (1797–1828) 43
- Schulte, Eike Wilm (1939) Bar. – Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 367
- Schüchter, Wilhelm (1911–1974) karm. – Lohengrin (Wagner) 317
- Schwarz, Hanna (1943) Ms.– Brangäne (Wagner: Trisztán és Izolda) 417
- Schwarz, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) – Sardi, Ivan (1930) Bar. 367
- Schwarzkopf, Elisabeth (1915–2006) S. 138, 247
- Scott, Michael díszlet, jelmez – Simon Boccanegra (Verdi) 78, 204
- Scotto, Renata (1934) S. – Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 35 – Luisa (Verdi: Luisa Miller) 173
- Scribe, Eugène (1791–1861) – A szicíliai vécsernye (Verdi) 201
- Seid (Verdi: A kalóz) – Bruson, Renato (1934) Bar. 172
- Seiffert, Peter (1954) T. – Florestan (Beethoven: Fidelio) 343 – Kormányos (Wagner: A bolygó hollandi) 332 – Leporello (Mozart: Don Giovanni) 376 – Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 335, 343, 346 – Parsifal (Wagner: Parsifal) 346 – Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 345–346 – Walter, Stolzingi (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 343, 346
- Selig, Franz-Josef (1963) B. – Gurnemann (Wagner: Parsifal) 400
- Senta (Wagner: A bolygó hollandi) – Rysanek, Leonie (1926–1998) S. 331 – Studer, Cheryl (1955) S. 96, 332 – Takács Paula (1913–2003) S. 21, 23 – Varnay, Astrid (1918–2006) S. 328–333
- Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 131, 134 – Aida (Verdi) 130, 131, 133 – álarcosbál, Az (Verdi) 130, 131, 133 – Falstaff (Verdi) 253 – Médea (Cherubini) 44, 45 – Otello (Verdi) 241, 243 – Parsifal (Wagner) 23 – Requiem (Verdi) 130–131, 133 – Szerelmi bájjital (Donizetti) 253 – végzet hatalma, A (Verdi) 116
- Serafin, Tullio (1878–1968) szöveg – Médea (Cherubini) 44, 45
- Sereni, Mario (1928) Bar. – Germont, id. (Verdi: Traviata) 72
- Servile, Roberto Bar. – Figaro (Rossini: A sevillai borbély) 102 – Ford (Verdi: Falstaff) 103–104 – Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 102–103 sevillai borbély, A (Rossini) 31 – Abbado, Claudio (1933) karm. 70, 254 – Gui, Vittorio (1885–1975) karm. 121 – Ponnelle, Jean-Pierre (1932–1988) rend. 254–255
- Shakespeare, William (1564–1616) 76–77, 141, 143, 249 – Cymberline, Pericles, Téli rege 77 – Falstaff 111, 253, 259 – Hamlet 356 – Macbeth 171, 201 – Otello 111, 251 – A windsori víg nők 254
- Shaw, Bernard (1856–1950) – Candida 157
- Sheean, Vincent (1899–1975) 57, 60
- Shicoff, Neil (1949) T.

II. VERDI ÉS WAGNER • 541

- Edgar (Donizetti: Lammermoori Lucia) 36
- Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 39–40, 180
- Macduff (Verdi: Macbeth) 36
- Mantuai herceg (Verdi: Rigoletto) 36, 42
- Shtoda, Daniil (1977) T.
 - Don Ottavio (Mozart: Don Giovanni) 263
 - Fenton (Verdi: Falstaff) 263
- Siegfried (Wagner) 323, 325–327, 403, 413
 - Bécsi Filharmonikusok 323
 - Solti György (1912–1997) karm. 323, 325–327
- Siegfried (Wagner: Az istenek alkonya)
 - Kruse, Heinz T. 403
 - Jerusalem, Siegfried (1940) T. 412, 414
 - Treleaven, John T. 414
 - Windgassen, Wolfgang (1914–1974) T. 326–327, 412
- Siegfried (Wagner: Siegfried)
 - Jerusalem, Siegfried (1940) T. 412, 414
 - Kruse, Heinz T. 403
 - Treleaven, John T. 414
 - Windgassen, Wolfgang (1914–1974) T. 326–327, 412
- Sieglinde (Wagner: A walkür)
 - Brouwenstijn, Gre' (1915–1999) S. 308
 - Crespin, Régine (1927–2007) S. 326
 - Schech, Marianna (1914/15–1999) S. 323
 - Varnay, Astrid (1918–2006) S. 312
- Siegmond (Wagner: A walkür)
 - Berkeley-Steele, Richard T. 414
 - Elming, Poul (1949) Bar./T. 412, 414
 - Franz, Christian (1968) T. 248
 - King, James (1925–2005) T. 326
 - Környei Béla (1875–1925) T. 22
- Siepi, Cesare (1923–2010) B.
 - Fülöp, II. király (Verdi: Don Carlos) 64, 219
 - Raimond (Donizetti: Lammermoori Lucia) 37
 - Rodolfo gróf (Bellini: Az alvajáró) 50
- Silja, Anja (1940) S.
 - Elza (Wagner: Lohengrin) 314
 - Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 309
 - Médea (Cherubini: Médea) 44
- Silva, Don Ruy Gomez de (Verdi: Ernani)
 - Burchuladze, Paata (1955) B. 93–94
 - Ghiaurov, Nicolai (1929–2004) B. 92, 164
 - Gregor József (1940–2006) B. 109
 - Kováts Kolos (1948) B. 108
 - Vaghi, Giacomo (1901–1978) B. 119
- Silveri, Paolo (1913–2001) Bar. 129
 - Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 115, 124
 - Nabucco (Verdi: Nabucco) 120, 123–124
 - Posa márk (Verdi: Don Carlos) 115, 123
- Simándy József (1916–1997) T. 17, 20, 204
 - Florestan (Beethoven: Fidelio) 27, 29
 - Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 21, 23
 - Walter, Stolzingi (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 15, 372
- Simionato, Giulietta (1910–2010) Ms.
 - Amneris (Verdi: Aida) 121
 - Azucena (Verdi: A trubadúr) 146
 - Ulrica (Verdi: Az álarcosbál) 52
- Simon Boccanegra (Verdi) 60, 76, 79, 97–98, 105–106, 108, 110, 123–124, 130, 134–136, 201, 204, 206–207
 - Abbado, Claudio (1933) karm. 206, 208
 - Bickel, Moidele (1937) jelmez 206
 - del Monaco, Giancarlo (1943) rend. 78, 204
 - Elder, Mark (1947) karm. 97, 205
 - Gunter, John (1938) díszlet 205

- Hall, Peter (1930) rend. 97, 205
- Henderson, Mark világítás 205
- Levine, James (1943) karm. 79, 204
- Londoni Filharmonikus Zenekar 205
- Maggio Musicale Fiorentino 206
- Magyar Állami Operaház Kórusa 106
- Magyar Állami Operaház Zenekara 106
- Mayer, Stefan (1959) díszlet 206
- Metropolitan zenekara 79
- Molinari-Pradelli, Francesco (1911–1996) karm. 124
- Moshinsky, Elijah (1946) rend. 77
- Patané, Giuseppe (1928–1989) karm. 109
- Santini, Gabriele (1886–1964) karm. 130, 134
- Scott, Michael díszlet, jelmez 78, 204
- Solti György (1912–1997) karm. 77
- Stein, Peter (1937) rend. 206
- Strehler, Giorgio (1921–1997) rend. 206
- Yeargan, Michael díszlet 77
- Sinopoli, Giuseppe (1946–2001) karm.
 - bolygó hollandi, A (Wagner) 331–332
 - Macbeth (Verdi) 170
 - Tannhäuser (Wagner) 316–317
- Skovhus, Bo (1962) Bar. – Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izolda) 421
- Slezak, Leo (1873–1946) T. – Manrico (Verdi: A trubadúr) 180
- Solti György (1912–1997) karm. 211
 - Aida (Verdi) 72
 - álarcosbál, Az (Verdi) 61, 211, 268
 - Don Carlos (Verdi) 1884, négyfelvonásos milánói változat 56, 58–59, 61–63, 65, 219, 220
 - Don Giovanni (Mozart) 341
 - Falstaff (Verdi) 255
 - istenek alkonya, Az (Wagner) 326–327
 - Lohengrin (Wagner) 317
 - nibelung gyűrűje, A (Wagner) 321–327
 - nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 337, 340–342, 372
 - Otello (Verdi) 246
 - Rajna kincse, A (Wagner) 323, 325–326
 - Rigoletto (Verdi) 72
 - Siegfried (Wagner) 323, 325–327
 - Simon Boccanegra (Verdi) 77
 - Tannhäuser (Wagner) 316
 - Traviata (Verdi) 68, 71–72, 88, 190
 - walkür, A (Wagner) 323, 325–326
- Somlyó Zoltán (1882–1937) 150
- sonnambula, La (Bellini: Az alvajáró) 43, 50–52
- Sontag, Susan (1933–2004) – A betegség mint metafora 197
- Sorel, Agnes (Csajkovszkij: Az orléans-i szűz) – Gavrilova, Marija S. 155
- Sotin, Hans (1939) B.
 - Daland (Wagner: A bolygó hollandi) 332
 - Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 282–283
- Souez, Ina (1903–1992) S. – Donna Anna (Mozart: Don Giovanni) 279
- Sparafucile (Verdi: Rigoletto)
 - Diaz, Justino (1940) Bbar. 176
 - Halfvarson, Eric B. 178
 - Neri, Giulio (1909–1958) B. 124, 127
 - Ramey, Samuel (1942) Bbar. 42
 - Zaccaria, Nicola (1923–2007) B. 175
- Squarciapino, Franca jelmez
 - Otello (Verdi) 249
 - trubadúr, A (Verdi) 183
- Staatskapelle Berlin
 - Fidelio (Beethoven) 345
 - Otello (Verdi) 248
 - Tannhäuser (Wagner) 345
- Staatsoper Berlin zene- és énekkara – Lohengrin (Wagner) 335
- Stabile, Mariano (1888–1968) Bar. – Falstaff (Verdi: Falstaff) 257–258

II. VERDI ÉS WAGNER • 543

- Stankar (Verdi: Stiffelio)
 – Chernov, Vladimir (1953) Bar. 158
 – Yurisich, Gregory (1951) Bar. 175
- Steber, Eleanor (1914–1990) S. – Elza (Wagner: Lohengrin) 273, 275, 312, 314
- Stefanelli, Massimiliano karm. – Aida (Verdi) 237
- Steiger, Karsten – Opern. Ein Verzeichnis aller Aufnahmen 44
- Stein, Horst (1928–2008) karm.
 – nürnbergi mesterdalnokok, A (Wagner) 269, 418
 – Parsifal (Wagner) 282, 317
- Stein, Peter (1937) rend. – Simon Boccanegra (Verdi) 206
- Stella, Antonietta (1929) S.
 – Amelia Grimaldi/Maria (Verdi: Simon Boccanegra) 124
 – Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 136
- Stemme, Nina (1963) S. – Izolda (Wagner: Trisztán és Izolda) 393–394, 421
- Stendhal (Henry Beyle) (1783–1842) 242, 251
- Stennet, Michael (1946) jelmez – Falstaff (Verdi) 99
- Steuermann, Eduard (1892–1964) 144
- Stewart, Thomas (1928–2006) Bbar.
 – vándor, A (Wagner: Siegfried) 325
 – Wotan (Wagner: A walkür) 325
- Stiedry, Fritz (1883–1968) karm. – Tannhäuser (Wagner) 317–318
- Stiffelio (Verdi) 39, 157–158, 173–175, 201
 – del Monaco, Giancarlo (1943) rend. 157
 – Downes, Edward (1924–2009) karm. 174
 – Hall, Peter J. díszlet 174
 – Moshinsky, Elijah (1946) rend. 174
 – Yeargan, Michael díszlet 174
- Stiffelio (Verdi: Stiffelio)
 – Carreras, José (1946) T. 174–175
 – Domingo, Plácido (1941) T. 157–158
- Stignani, Ebe (1903/4–1974) Ms.
 – Amneris (Verdi: Aida) 133–134
 – Azucena (Verdi: A trubadúr) 123–124, 146
 – Eboli (Verdi: Don Carlos) 123
 – Preziosilla (Verdi: A végzet hatalma) 116–117
 – Requiem (Verdi) 130
 – Ulrica (Verdi: Az álarcosbál) 123–124
- Stolze, Gerhard (1926–1979) T. – Mime (Wagner: Siegfried) 326
- Stoyanova, Krassimira (1969) S. – Desdemona (Verdi: Otello) 251
- Stratas, Teresa (1938) S. – Violetta (Verdi: Traviata) 72, 74
- Strehl, Christoph T. – Dávid (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 376
- Strehler, Giorgio (1921–1997) rend. – Simon Boccanegra (Verdi) 206
- Strindberg, August (1849–1912) 302
- Struckmann, Falk (1958) Bar.
 – Amfortas (Wagner: Parsifal) 400
 – Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izolda) 420
 – Telramund (Wagner: Lohengrin) 335–336
 – vándor, A (Wagner: Siegfried) 414
 – Wotan (Wagner: A Rajna kincse) 414
 – Wotan (Wagner: A walkür) 414
- Studer, Cheryl (1955) S.
 – Elena (Verdi: A szicíliai vecsernye) 203
 – Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 294, 311
 – Elza (Wagner: Lohengrin) 315
 – Éva, Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 338
 – Gilda (Verdi) 96
 – Odabella (Verdi: Attila) 168
 – Senta (Wagner: A bolygó hollandi) 96, 332

- Violetta (Verdi: Traviata) 38
- Suthaus, Ludwig (1906–1971) T. – Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 420
- Sutherland, Joan (1926–2010) S.
- Amina (Bellini: Az alvajáró) 50
- Elvira (Verdi: Ernani) 93
- Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 33–36
- Svanholm, Set (1904–1964) T. 322
- Loge (Wagner: A Rajna kincse) 325
- Svéd Sándor (1904–1979) Bar. 11
- Macbeth (Verdi: Macbeth) 13, 20
- Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 16–17, 127
- Telramund (Wagner: Lohengrin) 300–301
- Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser) 23
- Sweet, Sharon (1951) S. – Lina (Verdi: Stiffelio) 158
- Sykora, Peter díszlet, jelmez – A nürnbergi mesterdalnokok (Wagner) 366, 368
- Sylvester, Michael (1951) T. – Adorno, Gabriele (Verdi: Simon Boccanegra) 78
- Szabolcsi Bence (1899–1973) 57, 165, 218
- Szecsődi Irén (1917–2001) S.
- Cso-cso-szán (Puccini: Pillangókisasszony) 27
- Lauretta (Puccini: Gianni Schicchi) 27
- Liù (Puccini: Turandot) 27
- Mimi (Puccini: Bohémélet) 27
- Szulamit (Goldmark: Sába királynője) 27
- Szedő Miklós (1989–1978) T. – Cavaradossi (Puccini: Tosca) 12
- Székely Mihály (1901–1963) B. 11, 17, 20, 26
- Daland (Wagner: A bolygó hollandi) 21
- Fülöp, II. király (Verdi: Don Carlos) 12
- Leporello (Mozart: Don Giovanni) 14
- Pogner (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 15
- Szell György (1897–1970) karm. – Tannhäuser (Wagner) 297, 317
- Szerb Antal (1901–1945) 150, 181, 186–187
- Szerelmi bájital (Donizetti) – Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 253
- szicíliai vecsernye, A (Verdi) 201–203
- Chailly, Riccardo (1953) karm. 202
- Duveyrier, Charles (1803–1866) libr. 201
- Grossi, Pasquale (1942) díszlet, jelmez 202
- Muti, Riccardo (1941) karm. 203
- Pizzi, Pier Luigi (1930) rend. 203
- Ronconi, Luca (1933) rend. 202–203
- Scribe, Eugène (1791–1861) 201
- Szilvássy Margit (1910–1988) S. – Giulietta (Offenbach: Hoffman meséi) 14
- Szirmay Márta (1939) Ms. – Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 255
- Szomolányi Gy. István (1943) 19
- Szophoklész (i. e. 497/496–406/405) – Hé-raklész 391
- Szöktetés a szerájból (Mozart)
- Bécsi Filharmonikusok 13
- Krips, Joseph (1902–1974) karm. 13
- Sztanyiszlavszkij, Konsztantyin Szergejevics (1863–1938) 380, 382
- Szulamit (Goldmark: Sába királynője) – Szecsődi Irén (1917–2001) 027
- Tacchinardi-Persiani, Fanny (1812–1867) S. – Lucia (Donizetti: Lammermoori Lucia) 33
- Taddei, Giuseppe (1916–2010) Bar. 129
- Don Carlos (Verdi: Ernani) 119
- Falstaff (Verdi: Falstaff) 116, 118, 143, 254, 256–257
- Gérard (Giordano: André Chénier) 49
- Jago (Verdi: Otello) 128
- Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 127

II. VERDI ÉS WAGNER • 545

- Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 293
- Tagliabue, Carlo (1898–1978) Bar. 129
 - Don Carlos di Vargas (Verdi: A végzet hatalma) 116
 - Richard gróf (Verdi: Az álarcosbál) 127
- Tagliavini, Ferruccio (1913–2008) T.
 - Mantuai herceg (Verdi: Rigoletto) 127
 - Riccardo (Verdi: Az álarcosbál) 127
 - Rodolfo (Puccini: Bohémélet) 127
- Taigi, Chiara S. – Amelia (Verdi: Az álarcosbál) 213–214
- Takács Paula (1913–2003) S. 20
 - Leonora (Verdi: A trubadúr) 28
 - Senta (Wagner: A bolygó hollandi) 21, 23
- Talleyrand-Périgord, Charles-Maurice de (1754–1838) 74
- Talvela, Martti (1935–1989) B. – Marke király (Wagner: Trisztán és Izolda) 351
- Tamino (Mozart: A varázsfuvola) – Nagypál László (1915–1981) T./Bar. 14
- Tannhäuser (Wagner) 144, 281, 290–311, 316–319, 333–336, 347–349, 355
 - Barenboim, Daniel (1942) karm. 345
 - Böhm, Karl (1894–1981) karm. 317
 - Davis, Colin (1927) karm. 318
 - Deutsche Oper Berlin zene- és ének-kara 347
 - Friedrich, Götz (1930–2000) rend. 281, 318, 319
 - Gerdes, Otto (1920–1989) karm. 347
 - Haitink, Bernard (1929) karm. 318
 - Karajan, Herbert von (1908–1989) karm. 333, 335
 - Konwitschny, Franz (1901–1962) karm. 317, 355
 - Leonhardt, Carl (1886–1969) karm. 317, 318
 - Rodzinski, Artur (1892–1958) karm. 317
 - Sinopoli, Giuseppe (1946–2001) karm. 316, 317
 - Solti György (1912–1997) karm. 316
 - Staatskapelle Berlin 345
 - Stiedry, Fritz (1883–1968) karm. 317, 318
 - Széll György (1897–1970) karm. 297, 317
- Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser)
 - Beirer, Hans (1911–1993) T. 334
 - Domingo, Plácido (1941) T. 293, 294, 296
 - Hopf, Hans (1916–1993) T. 292
 - Kollo, René (1937) T. 292, 346
 - König, Klaus (1934) T. 292, 293
 - Krauss, Fritz (1883–1976) T. 291–293
 - Lieb, Karl T. 291, 292
 - Lustig, Rudolf (1906–1998) T. 291
 - Melchior, Lauritz (1890–1973) T. 291, 293, 297–298, 347
 - Seiffert, Peter (1954) T. 345–346
 - Versalle, Richard (1933–1996) T. 294
 - Wenkoff, Spas (1928) T. 292
 - Windgassen, Wolfgang (1914–1974) T. 291, 292, 347–349
- Taraszova, Marianna Ms. – Preziosilla (Verdi: A végzet hatalma) 215
- Tassinari, Pia (1903–1955) S./Ms.– Ulrica (Verdi: Az álarcosbál) 128
- Tchaikovsky, Pyotr Ilych (1840–1893) – The Maid of Orleans [Orléanszkaja gyeva] ld. Csajkovszkij: Az orléans-i szűz
- Te Kanawa, Kiri (1944) S.
 - Amelia Grimaldi/Maria (Verdi: Simon Boccanegra) 77–78, 204
 - Desdemona (Verdi) 88, 245, 247, 250, 251
- Tebaldi, Renata (1922–2004) S.
 - Aida (Verdi: Aida) 140
 - Erzsébet (Verdi: Don Carlos) 63
 - Leonora (Verdi: A végzet hatalma) 215

- Madeleine (Giordano: André Chénier) 48
- Telramund (Wagner: Lohengrin)
- Berry, Walter (1929–2000) Bbar. 421
 - Blanc, Ernest (1923–2010) Bar. 301
 - Fischer-Dieskau, Dietrich (1925–2012) Bar. 302
 - Fox, Tom Bar. 409
 - Metternich, Josef (1915–2005) Bar. 301
 - Nimsgern, Siegmund (1940) Bbar. 302
 - Prohaska, Jaro (1891–1965) Bar. 300–301
 - Roar, Lief (1937) Bar. 302–303
 - Struckmann, Falk (1958) Bbar. 335–336
 - Svéd Sándor (1904–1979) Bar. 300–301
 - Uhde, Hermann (1914–1965) Bar. 276, 301
 - Vinay, Ramon (1911/2–1996) Bar. 302
 - Welker, Hartmut (1941) Bbar. 303, 316
 - Wlaschiha, Ekkehard (1938) Bar. 302–303
- Terfel, Bryn (1965) Bbar. – Falstaff (Verdi: Falstaff) 142, 259
- Thielemann, Christian (1959) karm.
- Parsifal (Wagner) 399
 - Trisztán és Izolda (Wagner) 405
- Thomas (12. sz.) 416
- Thomas, Jess (1927–1993) T. – Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 296, 298
- Thorborg, Kerstin (1896–1970) Ka./Ms.
- Dal a Földről (Mahler) 308
 - Requiem (Verdi) 308
 - Ortrud (Wagner: Lohengrin) 312
 - Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 307
- Tibbett, Lawrence (1896–1960) Bar.
- Boccanegra, Simon (Verdi: Simon Boccanegra) 124
 - Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 95
- Tietjen, Heinz (1881–1967) rend. – A nibelung gyűrűje (Wagner) 401
- Tielby, Anne jelmez – A trubadúr (Verdi) 181
- Tiszay Magda (1919–1989) A. 17
- Toczyska, Stefania (1943) Ms. – Amneris (Verdi: Aida) 99, 235
- Tomlinson, John (1946) B.
- Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 285, 288
 - vándor, A (Wagner: Siegfried) 411, 414
 - Wotan (Wagner: A Rajna kincse) 411, 414
 - Wotan (Wagner: A walkür) 411, 414
- Tomowa-Sintow, Anna (1941) S. – Elza (Wagner: Lohengrin) 315
- Tonio (Leoncavallo: Bajazzók) – Lendvai Andor (1901–1964) Bar. 12
- Tosca (Puccini) 290
- Tosca (Puccini: Tosca)
- Callas, Maria (1923–1977) S. 32
 - Gheorghiu, Angela (1965) S. 145
- Toscanini, Arturo (1867–1957) karm. 48, 74, 126–128, 144, 178, 221, 224, 302, 337
- álarcosbál, Az (Verdi) 131
 - Don Carlos (Verdi) 58
 - Falstaff (Verdi) 104, 117, 143, 256
 - Lammermoori Lucia (Donizetti) 256
 - Parsifal (Wagner) 384
 - Traviata (Verdi) 37
- Tosi, Piero (1927) díszlet – Az alvajáró (Bellini) 50
- Tóth Aladár (1898–1968) 256
- Tóth Lajos (1900–1986) Bar. – Kormányzó (Mozart: Don Giovanni) 14
- Tozzi, Giorgio (1923–2011) B. – Daland (Wagner: A bolygó hollandi) 331
- Trabuco (Verdi: A végzet hatalma) – Nessi, Giuseppe (1887–1961) T. 116
- Traubel, Helen (1899–1972) S. – Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 307

II. VERDI ÉS WAGNER • 547

- Traviata (Verdi) 31–32, 37–41, 45, 60, 67–74, 77, 105, 125, 147, 149–150, 152, 157, 173–174, 188–201, 225–226, 251–252
- Arturo Toscanini Alapítvány zenekara és kórusa 192
 - Bécsi Filharmonikusok 149
 - Carsen, Robert (1954) rend. 195–196
 - Caswell, Ken (1946) rend. 191, 197
 - Crowley, Bob (1955) díszlet 190
 - Decker, Willy (1950) rend. 151, 189, 198, 225, 240, 252
 - Domingo, Plácido (1941) karm. 192
 - Eyre, Richard (1943) rend. 190
 - Flimm, Jürgen (1941) rend. 197–198
 - Gerkan, Florence von (1960) jelmez 198
 - Giulini, Carlo Maria (1914–2005) karm. 149, 152
 - Gussmann, Wolfgang (1952) díszlet, jelmez 225
 - Haitink, Bernard (1929) karm. 176, 189, 198
 - Hall, Peter (1930) rend. 188–189, 192, 198
 - Karajan, Herbert von (1908–1989) karm. 72, 149
 - Kinmonth, Patrick díszlet 195
 - Kleiber, Carlos (1930–2004) 149
 - Levine, James (1943) karm. 37
 - London Symphony Orchestra 41
 - Maazel, Lorin (1930) karm. 196
 - Mendoza, Susana jelmez 225
 - Mussbach, Peter (1949) rend. 194, 197
 - Muti, Riccardo (1941) karm. 40
 - Patané, Giuseppe (1928–1989) karm. 72
 - Piave, Francesco Maria (1810–1876) libr. 189–190
 - Pizzi, Pier Luigi (1930) rend., díszlet, jelmez 40, 189, 196
 - Rizzi, Carlo (1960) karm. 37, 40–41, 149, 189, 198
 - Santini, Gabriele (1886–1964) karm. 126
 - Schmidt-Futterer, Andrea jelmez 194
 - Solti György (1912–1997) karm. 68, 71–72, 88, 190
 - Toscanini, Arturo (1867–1957) karm. 37
 - Visconti, Luchino (1906–1976) rend. 152
 - Welser-Möst, Franz (1960) karm. 198
 - Wonder, Erich (1944) díszlet 194, 197
 - Zeffirelli, Franco (1923) rend. 73–75, 150, 222
 - Zeffirelli, Franco (1923) rend., díszlet, jelmez 192, 197
- Traxel, Josef (1916–1975) T. – Kormányos (Wagner: A bolygó hollandi) 329–330
- Treitschke, Georg Friedrich (1776–1842) ford.
- Fidelio (Beethoven) 43
 - Médea (Cherubini) 43
 - Leonora (Beethoven) 43
- Trekkel, Roman (1963) Bar. – A király hirdetője (Wagner: Lohengrin) 336
- Treleaven, John T.
- Siegfried (Wagner: Az istenek alkonya) 414
 - Siegfried (Wagner: Siegfried) 414
 - Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 395, 397, 405–406
- Trimarchi, Domenico Bar.
- Dulcamara (Donizetti: Szerelmi bájital) 103
 - Falstaff (Verdi: Falstaff) 103
- Tristan und Isolde (Wagner: Trisztán és Izolda) 281, 323, 350, 351–362, 392–397, 400, 404–406, 419–421
- Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda)
- Domingo, Plácido (1941) T. 393, 394, 397

- Gambill, Robert (1977) T. 421
- Heppner, Ben (1956) T. 360–361
- Jerusalem, Siegfried (1940) T. 420
- Kollo, René (1937) T. 354–355, 358, 417
- Melchior, Lauritz (1890–1973) T. 420
- Suthaus, Ludwig (1906–1971) T. 420
- Treleaven, John T. 395, 397, 405–406
- Vickers, Jon (1926) T. 351–353, 358, 421
- Wenkoff, Spas (1928) T. 292
- West, Jon Frederic T. 355–359
- Windgassen, Wolfgang (1914–1974) T. 274, 351–352, 358, 420
- Závodszy Zoltán (1892–1976) T. 12, 23
- Trisztán és Izolda (Wagner) 281, 323, 350, 351–362, 392–397, 400, 404–406, 419–421
- Barenboim, Daniel (1942) karm. 269, 417, 421
- Bayreuthi Ünnepi Játékok ének- és zenekara 269
- BBC Szimfonikus Zenekara 405
- Bécsi Filharmonikusok 323
- Bělohávek, Jiří (1946) karm. 421
- Blum Tamás (1927–1992) ford. 404
- Böhm, Karl (1894–1981) karm. 351–352, 392, 421
- Covent Garden Királyi Operaház Zenekara 393, 405
- Deutsche Oper Berlin zene- és ének-kara 369
- Dorn, Dieter (1935) rend. 359–361, 372
- Friedrich, Götz (1930–2000) rend. 354–355
- Furtwängler, Wilhelm (1886–1954) karm. 392, 394
- Horváth Ádám (1930) ford. 404
- Keller, Max világitás 361
- Kirchner, Alfred (1937) rend. 396
- Kleiber, Carlos (1930–2004) karm. 352, 392
- Konwitschny, Franz (1901–1962) karm. 355–359
- Kout, Jiří karm. (1937) 354
- Lehnhoff, Nikolaus (1939) rend. 351, 374, 385, 420–421
- Leiacker, Johannes (1948) díszlet, jelmez 359
- Levine, James (1943) karm. 362
- londoni Új Philharmonia kórusa 351
- Mehta, Zubin (1936) karm. 323, 355, 359
- Müller, Heiner (1929–1995) rend. 362, 419–420
- ORTF Nemzeti Zenekara 351
- Pappano, Antonio (1959) karm. 393, 405
- Ponnelle, Jean-Pierre (1932–1988) rend. 281, 284, 320, 359, 362, 416–417, 419
- Rose, Jürgen (1937) díszlet, jelmez 360
- Runnicles, Donald (1954) karm. 405
- Schneider-Siemssen, Günther (1926) díszlet 354
- Thielemann, Christian (1959) karm. 405
- trovatore, Il (Verdi: A trubadúr) 45, 49, 89–90, 102–103, 144–146, 180–188, 221, 257, 279
- trubadúr, A (Verdi) 45, 49, 89–90, 102–103, 144–146, 180–188, 221, 257, 279
- Ceroli, Mario (1938) díszlet 89, 184
- Ferretti, Dante (1943) díszlet 181
- Fino, Claudio (1964) rend. 186
- Frigerio, Ezio (1930) díszlet 182
- Giovaninetti, Reynold karm. 89, 184
- Griffi, Patroni (1921–2005) rend. 184
- Humburg, Will (1966) karm. 102
- Karajan, Herbert von (1908–1989) rend., karm. 180, 185–186, 221

II. VERDI ÉS WAGNER • 549

- Levine, James (1943) karm. 183
- London Symphony Orchestra 144
- Melano, Fabrizio rend. 182
- Moshinsky, Elijah (1946) rend. 181
- Otto, Teo (1904–1968) díszlet 185
- Pappano, Antonio (1959) karm. 144
- Pescucci, Gabriella (1941) jelmez 184
- Previtali, Fernando (1907–1985) karm. 186
- Rizzi, Carlo (1960) karm. 181–182
- Sabajno, Carlo (1874–1938) karm. 279
- Squarciapino, Franca jelmez 183
- Tielby, Anne jelmez 181
- Wakhevitch, Georges (1907–1984) jelmez 185
- Tschistiakova, Irina (1969) Ms. – Azucena (Verdi: A trubadúr) 102
- Tsy-pin, George (1954) díszlet
 - nibelung gyűrűje, A (Wagner) 401
 - Otello (Verdi) 247
- Turandot (Puccini: Turandot) – Dimitrova, Ghena (1941–2005) S. 236
- Turiddu (Mascagni: Parasztszület) – Járny József (1910–1970) T. 28
- Tutsek Piroška (1905–1979) Ms. – Kundry (Wagner: Parsifal) 20, 23
- Udvardy Tibor (1914–1981) T. – Lenszkij (Csajkovszkij: Anyegin) 26
- Uhde, Hermann (1914–1965) Bar.
 - Hollandi (Wagner: A bolygó hollandi) 328–331
 - Telramund (Wagner: Lohengrin) 276, 301
- Ulrica (Verdi: Az álarcosbál)
 - Barbieri, Fedora (1920–2003) Ms. 133
 - Chiuri, Anna Maria Ms. 214
 - Quivar, Florence (1944) Ms. 211
 - Simionato, Giulietta (1910–2010) Ms. 52
 - Stignani, Ebe (1903/4–1974) Ms. 123–124
- Tassinari, Pia (1903–1955) S./Ms. 128
- Urmana, Violeta (1961) S. – Eboli (Verdi: Don Carlos) 226
- Vaduva, Leontina (1960) S. – Gilda (Verdi: Rigoletto) 41–42
- Vaghi, Giacomo (1901–1978) B.
 - Silva, Don Ruy Gomez de (Verdi: Ernani) 119
 - Walter gróf (Verdi: Luisa Miller) 173
- Valdengo, Giuseppe (1914–2007) Bar. 129
 - Falstaff (Verdi: Falstaff) 127–128
 - Jago (Verdi: Otello) 127–128
 - René (Verdi: Az álarcosbál) 127–128
- Vale, Michael díszlet – Rigoletto (Verdi) 177
- Valentini-Terrani, Lucia (1946–1998) Ms. – Quickly, Mrs. (Verdi: Falstaff) 100, 258
- Valletti, Cesare (1922–2000) T. – Elvino (Bellini: Az alvajáró) 50
- van Dam, José (1940) Bbar.
 - Falstaff (Verdi: Falstaff) 258
 - Ferrando (Verdi: A trubadúr) 186
 - Fülöp, II. király (Verdi: Don Carlos) 84, 230
 - Leporello (Mozart: Don Giovanni) 376
 - Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 341, 375–376
- vándor, A (Wagner: Siegfried)
 - Bröcheler, John (1945) Bbar. 402–403
 - Hotter, Hans (1909–2003) Bbar. 325–326
 - Stewart, Thomas (1928–2006) Bbar. 325
 - Struckmann, Falk (1958) Bbar. 414
 - Tomlinson, John (1946) B. 411, 414
- varázsfuvola, A (Mozart) 390
 - Klemperer, Otto (1885–1973) karm. 14
- Vári-Weinstock (Gafni) Miklós (1924–1981) T. – Nemorino (Donizetti: Szerelmi bájital) 27–28
- Varlam (Muszorgszkij: Borisz Godunov) – Fodor János (1906–1973) Bbar. 12

- Varnay, Astrid (1918–2006) S. 273
- Elza (Wagner: Lohengrin) 312
 - Kundry (Wagner: Parsifal) 283
 - Ortrud (Wagner: Lohengrin) 276, 301, 312–314
 - Senta (Wagner: A bolygó hollandi) 328–333
 - Siglinde (Wagner: A walkür) 312
 - Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 308, 311
- Vassallo, Franco (1969) Bar. – René (Verdi: Az álarcosbál) 214
- végzet hatalma, A (Verdi) 39, 58, 77, 79, 110, 115–118, 122, 124, 156, 201, 214–217, 227
- Berman, James díszlet 216
 - Dexter, John (1925–1990) rend. 216
 - Gergijev, Valerij (1953) karm. 214–215
 - Hall, Peter (1930) rend. 216
 - Levine, James (1943) karm. 216
 - Marinuzzi, Gino (1920–1996) karm. 116, 118, 124
 - Metropolitan zenekara 216
 - Mitropoulos, Dimitri (1896–1960) karm. 116
 - Molinari-Pradelli, Francesco (1911–1996) karm. 215
 - Moshinsky, Elijah (1946) rend. 214
 - nápolyi San Carlo Színház zenekara 215
 - Roller, Andreas (1805–1891) díszlet 214
 - Serafin, Tullio (1878–1968) karm. 116
 - Walter, Bruno (1876–1962) karm. 116
- Vejzović, Dunja (1943) Ms. – Ortrud (Wagner: Lohengrin) 315
- Ventris, Christopher T. – Parsifal (Wagner: Parsifal) 391
- Vénusz (Wagner: Tannhäuser)
- Baltsa, Agnes (1944) Ms. 294, 311
 - Bumbry, Grace (1937) Ms. 309
 - Engert-Ely, Ruthild Ms. 311
 - Jones, Gwyneth (1936) S. 310, 319
 - Karén, Inger Ms. 307
 - Ludwig, Christa (1928) Ms. 310, 334
 - Meier, Waltraud (1956) S./Ms. 83, 311, 316, 346
 - Nilsson, Birgit (1918–2005) S. 308, 348–349
 - Schech, Marianna (1914/15–1999) S. 309
 - Schröder-Devrient, Wilhelmine (1804–1860) S. 306
 - Thorborg, Kerstin (1896–1970) A./Ms. 307
 - Varnay, Astrid (1918–2006) S. 308, 311
 - Wilfert, Herta S. 309
- Verdi, Giuseppe (1813–1901) 55, 58, 61, 66–67, 91, 115, 120, 145, 159, 312, 350
- Aida 39, 43, 48, 51–52, 61, 123, 126–128, 130–134, 136, 201, 208–212, 214, 268
 - Aroldo 157, 174, 212
 - Attila 105–106, 113–114, 167–168
 - ballo in maschera, Un (Az álarcosbál) 39, 43, 48, 51–52, 61, 123, 126–128, 130–134, 136, 136, 201, 208–212, 214, 268
 - corsaro, Il (A kalóz) 172
 - Don Carlos 51, 55–65, 67–68, 79–84, 92–94, 106, 108, 123–124, 130, 134–136, 156, 163, 173, 201, 218–231, 238, 251–252, 257, 308
 - forza del destino, La (Verdi: A végzet hatalma) 39, 58, 77, 79, 110, 115–118, 122, 124, 156, 201, 214–217, 227
 - due Foscari, I (A két Foscari) 124–125, 165–166
 - Ernani 57, 91–94, 105–106, 108, 118–119, 121–124, 156, 159, 164–165, 170, 202, 236
 - Falstaff 60, 99–104, 111, 116–118, 120–121, 137, 141–143, 145, 201, 253–263

II. VERDI ÉS WAGNER • 551

- forza del destino, La (A végzet hatalma) 39, 58, 77, 79, 110, 115–118, 122, 124, 156, 201, 214–217, 227
- Giovanna d’Arco (Jeanne d’Arc) 153–155, 166
- Jerusalem (Jeruzsálem) 163–164
- Lombardi, I (A lombardok) 105–106, 110–111, 153, 156, 163–164, 166–167, 182
- Luisa Miller 120–121, 157, 172–174
- Macbeth 79, 105–107, 111–113, 121, 169–171, 201
- Masdanieri (Haramiák) 157
- Nabucco 86–87, 119–124, 145, 159, 160–162, 167–168, 174, 201
- Otello 51, 60, 88–89, 111, 128, 241–252
- Requiem 110, 130, 132, 137–138
- Rigoletto 16–17, 31–32, 41, 94–96, 107, 127, 156, 169, 174–179, 188
- Simon Boccanegra 60, 76, 79, 97–98, 105–106, 108, 110, 123–124, 130, 134, 136, 201, 204, 206–207
- Stiffelio 39, 157–158, 173–175, 201
- Traviata 31–32, 37–41, 45, 60, 67–74, 77, 105, 125, 147, 149–150, 152, 157, 173–174, 188–201, 225–226, 251–252
- trovatore, Il (A trubadúr) 45, 49, 89–90, 102–103, 144–146, 180–188, 221, 257, 279
- vespri siciliani, I (A szicíliai vecsernye) 201–203
- veronai Aréna zenekara – Otello (Verdi) 244
- Verrett, Shirley (1931–2010) S.
 - Eboli (Verdi: Don Carlos) 63, 65, 223
 - Médea (Cherubini: Médea) 44
- Versalle, Richard (1933–1996) T. –
 - Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 294
- vespri siciliani, I (Verdi: A szicíliai vecsernye) 201–203
- Vick, Graham (1953) rend.
 - Falstaff (Verdi) 259
 - Otello (Verdi) 249
- Vickers, Jon (1926) T.
 - Otello (Verdi: Otello) 243
 - Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 351–353, 358, 421
- víg özvegy, A (Lehár) – Gardiner, John Eliot (1943) karm. 141
- Vilar, Jean (1912–1971) rend. – Don Carlos (Verdi) 63
- Villarroel, Veronica S.
 - Héléne (Verdi: Jeruzsálem) 164, 182
 - Leonora (Verdi: A trubadúr) 182
- Villazón, Rolando (1972) T. 182
 - Don Carlos (Verdi: Don Carlos) 226
 - Germont, Alfred (Verdi: Traviata) 147–147, 151, 198–199
- Vinay, Ramon (1911/2–1996) Bar.
 - Otello (Verdi: Otello) 302
 - Telramund (Wagner: Lohengrin) 302
- Violetta (Verdi: Traviata)
 - Amsellem, Norah S. 197
 - Bonfadelli, Stefania S. 192–193, 197
 - Callas, Maria (1923–1977) S. 32, 74, 125–126, 152
 - Ciofi, Patrizia (1967) S. 196
 - Delunsch, Mirelle (1962) S. 194
 - Gheorghiu, Angela (1965) S. 68–70, 73–74, 83, 190
 - Gruberova, Edita (1946) S. 38, 40–41, 189–190
 - McLaughlin, Marie (1954) S. 188
 - Mei, Eva (1965) S. 198
 - Moffo, Anna (1932–2006) S. 56, 69, 72
 - Netrebko, Anna (1971) S. 147–148, 151, 198–199
 - Salvini-Donatelli, Fanny (1815–1891) 40
 - Stratas, Teresa (1938) S. 72, 74
 - Studer, Cheryl (1955) S. 38

- Viotti, Marcello (1954–2005) karm. –
Rigoletto (Verdi) 179
- Visconti, Luchino (1906–1976) rend.
– alvajáró, Az (Bellini) 50
– Don Carlos (Verdi) 1886, ötfelvonásos
modenai változat 222
– Traviata (Verdi) 152
- Vitale, Maria (1924–1984) S. – Lucrezia
Contarini (Verdi: A két Foscari) 125
- Vogelweide, Walther von der (Wagner:
Tannhäuser)
– Gudbjörnsson, Gunnar T. 346
– Kmentt, Waldemar (1929) T. 335
– Laubenthal, Horst R. (1939) T. 349
- Vogt, Klaus Florian (1970) T. – Lohengrin
(Wagner: Lohengrin) 408–409
- Volle, Michael (1960) Bar.
– Beckmesser (Wagner: A nürnbergi mes-
terdalnokok) 376
– Don Giovanni (Mozart: Don
Giovanni) 376
- Votto, Atonino (1896–1985) karm.
– álarcosbál, Az (Verdi) 48, 51, 126
– André Chénier (Giordano) 48
– Bohémélet (Puccini) 48
- Völker, Franz (1899–1965) T. – Lohengrin
(Wagner: Lohengrin) 295, 298
- Wächter, Eberhard (1929–1992) Bar.
– Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izol-
da) 351
– Wolfram von Eschenbach (Wagner:
Tannhäuser) 299–300, 334
- Wagner, Cosima (1837–1930) 374, 379
- Wagner, Johanna (1826–1894) S. – Erzsébet
(Wagner: Tannhäuser) 306
- Wagner, Katharina (1978) rend. –
Lohengrin (Wagner) 408
- Wagner, Richard (1813–1883) 58, 66, 91,
271, 305–306, 350, 416
– fliegende Holländer, Der (A bolygó
hollandi) 328–332, 338, 345, 355
– Götterdämmerung (Az istenek alko-
nya) 323, 326–327, 413
– Lohengrin 267–276, 290, 293, 295–307,
310–320, 329, 333, 335–336, 407–409,
421
– Meistersinger von Nürnberg, Die
(A nürnbergi mesterdalnokok) 14,
23, 255, 269, 293, 337–341, 343–344,
363–364, 366–367, 370–377, 381, 385,
416–417, 421
– Parsifal 116, 121, 180, 183, 248, 269,
277, 279–289, 293, 317, 379–391, 398–
400, 408, 420
– Rheingold, Das (A Rajna kincse) 248,
322–323, 325, 413–414
– Ring des Nibelungen, Der (A nibelung
gyűrűje) 180, 281, 321–327, 344, 401–
404, 410–415
– Siegfried 323, 325–327, 403, 413
– Tannhäuser 144, 281, 290–311, 316–319,
333–336, 347–349, 355
– Tristan und Isolde (Trisztán és Izol-
da) 281, 323, 350–362, 392–397, 400,
404–406, 419–421
– Walküre, Die (A walkür) 305, 323,
325–326, 378, 413
- Wagner, Wieland (1917–1966) rend. 280,
284, 296, 309, 314, 351, 374, 379, 385, 420
– Lohengrin (Wagner) 314
– nibelung gyűrűje, A (Wagner) 410
– Parsifal (Wagner) 280
- Wagner, Wolfgang (1919–2010) rend. 314,
319
– Lohengrin (Wagner) 295, 314
– nibelung gyűrűje, A (Wagner) 410
– nürnbergi mesterdalnokok, A (Wag-
ner) 338–339, 341, 367, 376, 417–418
- Wagner, Wolfgang (1919–2010) rend., dísz-
let – Parsifal (Wagner) 279–282, 284, 287
- Wagner: Wesendonck dalok – Báthly Anna
(1901–1962) S. 24

II. VERDI ÉS WAGNER • 553

- Wakhevitch, Georges (1907–1984) jelmez –
A trubadúr (Verdi) 185
- walkür, A (Wagner) 305, 323, 325–326, 378,
413
– Bécsi Filharmonikusok 323
– Solti György (1912–1997) karm. 323,
325–326
- Walküre, Die (Wagner: A walkür) 305, 323,
325–326, 378, 413
- Wallmann, Margarethe (1904–1992) rend. –
Médea (Cherubini) 44
- Walt, Deon van der (1958–2005) T. – Dá-
vid (Wagner: A nürnbergi mesterdalno-
kok) 339
- Walter gróf (Verdi: Luisa Miller)
– Gaiotti, Bonaldo (1932) B. 173, 216
– Vaghi, Giacomo (1901–1978) B. 173
- Walter, Bettina jelmez – Lohengrin (Wag-
ner) 407
- Walter, Bruno (1876–1962) karm. – A végzet
hatalma (Verdi) 116
- Walter, Stolzingi (Wagner: A nürnbergi
mesterdalnokok)
– Domingo, Plácido (1941) T. 293
– Frey, Paul (1941) T. 365, 369
– Heppner, Ben (1956) T. 338, 340, 343,
372
– Infantino, Luigi (1921–1991) T. 293
– Kónya Sándor (1923–2002) T. 372
– Seiffert, Peter (1954) T. 343, 346
– Simándy József (1916–1997) T. 15, 372
– Winbergh, Gösta (1943–2002) T. 366,
368–369
- Waltraute (Wagner: Az istenek alkonya) –
Meier, Waltraud (1956) S./Ms. 412
- Wanamaker, Sam (1919–1993) rend. – Aida
(Verdi) 98
- Ward, Anthony díszlet, jelmez – Macbeth
(Verdi) 171
- Warga Livia (1913–1988) S.
– Erzsébet (Wagner: Tannhäuser) 23
– Jaroszlavna (Borogyin: Igor herceg) 26
- Warren, Leonard (1911–1960) Bar. –
Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 95, 179
- Weber, Ludwig (1899–1974) B.
– Gurnemanz (Wagner: Parsifal) 283
– Daland (Wagner: A bolygó hollan-
di) 283, 329–330
- Weigl, Bernd (1942) Bar.
– Amfortas (Wagner: Parsifal) 283–384
– Hollandi (Wagner: A bolygó hollan-
di) 332
– Kurwenal (Wagner: Trisztán és Izol-
da) 355–356, 358
– Sachs, Hans (Wagner: A nürnbergi
mesterdalnokok) 338, 342, 367, 373,
418
– Wolfram von Eschenbach (Wagner:
Tannhäuser) 299–300
- Welker, Hartmut (1941) Bbar. – Telramund
(Wagner: Lohengrin) 303, 316
- Welsh National Opera Orchester –
Rigoletto (Verdi) 41
- Welsh National Opera zenekara és kóru-
sa – Ernani (Verdi) 93
- Welser-Möst, Franz (1960) karm. 93
– Macbeth (Verdi) 171
– nürnbergi mesterdalnokok, A (Wag-
ner) 375
– Traviata (Verdi) 198
- Wenkoff, Spas (1928) T. 198
– Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 292
– Trisztán (Wagner: Trisztán és Izol-
da) 292
- Wernicke, Herbert (1946–2002) díszlet, jel-
mez, rend. – Falstaff (Verdi) 261
- West, Jon Frederic T.– Trisztán (Wagner:
Trisztán és Izolda) 355–359
- White, Willard (1946) B. – Falstaff (Verdi:
Falstaff) 261
- Wildermann, William (1919–2004) B. –
Pistol (Verdi: Falstaff) 101

- Wilfert, Herta S.– Vénusz (Wagner: Tannhäuser) 309
- Wilson, Robert (1941) rend.
– Aida (Verdi) 239–240
– Alkésztisz (Gluck) 239
– Orfeusz és Eurüdike (Gluck) 1774, párizsi változat 239
– Parsifal (Wagner) 379
– Pillangókisasszony (Puccini) 239
- Winbergh, Gösta (1943–2002) T. – Walter, Stolzingi (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 366, 368–369
- Windgassen, Wolfgang (1914–1974) T. 273, 296, 322,
– Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 274–275, 295, 297–298
– Siegfried (Wagner: Az istenek alkonya) 326–327, 412
– Siegfried (Wagner: Siegfried) 326–327, 412
– Tannhäuser (Wagner: Tannhäuser) 291–292, 347–349
– Trisztán (Wagner: Trisztán és Izolda) 274, 351–352, 358, 420
- windsori víg nők, A (Shakespeare) 254
- Wixell, Ingvar (1931–2011) Bar. – Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 176
- Wlaschiha, Ekkehard (1938) Bar. –
Telramund (Wagner: Lohengrin) 302–303
- Wolfram von Eschenbach (Wagner: Tannhäuser)
– Braun, Victor (1935–2001) Bar. 299
– Brendel, Wolfgang (1947) Bar. 300
– Cordes, Marcel (1920–1992) Bar. 299, 334
– Fischer-Dieskau, Dietrich (1925–2012) Bar. 299–300, 302, 349
– Hampson, Thomas (1955) Bar. 346
– Janssen, Herbert (1892–1985) Bar. 299, 334, 349
– Kovács Dezső (1900–?) Bar. 23
– Schlusnus, Heinrich (1888–1952) Bar. 349
– Schmidt, Andreas (1960) Bbar. 300
– Schmitt-Walter, Karl (1900–1985) Bar. 299, 334, 349
– Svéd Sándor (1904–1979) Bar. 23
– Wächter, Eberhard (1929–1992) Bar. 299, 300, 334
– Weigl, Bernd (1942) Bar. 299, 300
- Wonder, Erich (1944) díszlet – Traviata (Verdi) 194, 197
- Woolf, Virginia (1822–1941) 77
- Wotan (Wagner: A Rajna kincse)
– Bröcheler, John (1945) Bbar. 402–403
– Fischer-Dieskau, Dietrich (1925–2012) Bar. 325
– London, George (1920–1985) Bbar. 325
– McIntyre, Donald (1934) Bbar. 364–365
– Morris, James (1947) Bbar. 247, 373
– Struckmann, Falk (1958) Bbar. 414
– Tomlinson, John (1946) B. 411, 414
- Wotan (Wagner: A walkür)
– Bröcheler, John (1945) Bbar. 402–403
– Edelmann, Otto (1917–2003) Bbar. 323
– Fodor János (1906–1973) Bbar. 24
– Hotter, Hans (1909–2003) Bbar. 325–326
– Morris, James (1947) Bbar. 247, 373
– Stewart, Thomas (1928–2006) Bbar. 325
– Struckmann, Falk (1958) Bbar. 414
– Tomlinson, John (1946) B. 411, 414
- Wottrich, Endrik T. – Dávid (Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok) 343
- Wunderlich, Fritz (1930–1966) T. 72
- Wuppertali Táncszínház 382
- Wurm (Verdi: Luisa Miller) – Morris, James (1947) Bbar.
- Yeargan, Michael díszlet
– Otello (Verdi) 246
– Simon Boccanegra (Verdi) 77

II. VERDI ÉS WAGNER • 555

- Stiffelio (Verdi) 174
- You, Eun Yee S. – Oszkár (Verdi: Az álar-
cosbál) 214
- Yurisich, Gregory (1951) Bar. – Stankar
(Verdi: Stiffelio) 175
- Zaccaria, Nicola (1923–2007) B. –
Sparafucile (Verdi: Rigoletto) 175
- Zajick, Dolora (1952) Ms.
– Amneris (Verdi: Aida) 237
– Azucena (Verdi: A trubadúr) 183
- Zakariás (Verdi: Nabucco)
– Burchuladze, Paata (1955) B. 161
– Cassinelli, Antonio (1873–1954) B. 120
– Nyesztyerenko, Jevgenyij (1938) B. 167–
168
– Petkov, Dmitri (1938–2005) B. 86, 161
– Prestia, Giacomo (1960) B. 162
– Raimondi, Ruggero (1941) Bbar. 159,
162
– Ramey, Samuel (1942) Bbar. 162
- Zampieri, Mara (1951) S.
– Lady Macbeth (Verdi: Macbeth) 170
– Minnie (Puccini: A nyugat lánya) 170
- Zancanaro, Giorgio (1939) Bar.
– Ezio (Verdi: Attila) 114, 168, 174
– Germont, id. (Verdi: Traviata) 39–40,
190
– Luna gróf (Verdi: A trubadúr) 89–90,
185
- Monforte (Verdi: A szicíliai vecser-
nye) 203
- Posa márkí (Verdi: Don Carlos) 221
- Rigoletto (Verdi: Rigoletto) 41
- Zangarini, Carlo (1874–1943) ford. – Médea
(Cherubini) 44
- Zardo, Carlo B. – Ramfis (Verdi: Aida) 88
- Zasztavnij, Georgij Bar. – Melitone (Verdi:
A végzet hatalma) 215
- Závodszy Zoltán (1892–1976) T.
– Lohengrin (Wagner: Lohengrin) 23
– Trisztán (Wagner: Trisztán és Izol-
da) 12, 23
- Zeffirelli, Franco (1923) rend. 150, 395
– Aida (Verdi) 237–238
– Don Carlos (Verdi) 1884,
négyfelvonásos milánói változat 222
– Traviata (Verdi) 73–75, 150, 222
- Zeffirelli, Franco (1923) rend., díszlet, jel-
mez – Traviata (Verdi) 192, 197
- Zemlinsky, Alexander (1871–1942) – A tör-
pe 151
- Zerlina (Mozart: Don Giovanni)
– Gheorghiu, Angela (1965) S. 68
– Halász Gitta (1896–1968) S. 12
– Mildmay, Audrey (1900–1953) S. 279
- Zola, Émile (1840–1902) 40
– Nana 189
– Rougon-Macquart 73